

Prof

ПРОФЕСІЙНО ПРО БУДІВНИЦТВО

Build

Prof Build №6 (42) 2024

Володимир СПІВАК:

ЖК «МОЛОДІСТЬ» В ІРПЕНІ —
ПЕРЕМОЖЕЦЬ ПРЕМІЇ
«ВИБІР РОКУ»

СИСТЕМИ ЗАХИСТУ БУДІВЕЛЬНИХ КОНСТРУКЦІЙ

Ін'єкційні технології

Інноваційні рішення для гідроізоляції та зміцнення будівельних конструкцій у найскладніших умовах.

- **Ін'єкційні технології:** надійне вирішення проблем протікань у фундаментах та підземних частинах будівель.
- **Матеріали для ін'єктування:** поліуретанові ін'єкційні смоли, силікатні смоли, акрилові гелі.
- **Зміцнення конструкцій:** забезпечення довговічності споруд у складних геотехнічних умовах.

Спеціальні ремонтні суміші

Спеціальні суміші для ремонту, відновлення та гідроізоляції бетонних та залізобетонних конструкцій.

- **Сухі ремонтні суміші:** ефективні рішення для негайної зупинки води у місцях протікань.
- **Відновлення конструкцій:** ремонт вибоїн, тріщин та порожнин у бетоні та залізобетоні.
- **Ремонт аварійних ділянок:** ремонтні суміші для відновлення бетонних, залізобетонних та комбінованих конструкцій, спеціально розроблені для швидкого введення відремонтованих елементів у експлуатацію.

Анкерні системи

Сучасні анкерні системи для укріплення конструкцій та ґрунтів:

- **Анкерні системи** (самозабурювальні буро-ін'єкційні ґрунтові анкери, мікропали, ґрунтові нагелі).
- **Зміцнення опор (укріплення):** фундаментів нових об'єктів спеціального призначення, частин різних будівельних конструкцій, історичні будівлі і споруджень.
- **Стабілізація схилів і доріг:** запобігання зсувам, укріплення гірських доріг та підірних стін.
- **Гідротехнічні споруди:** посилення надійності дамб, гребель і споруд біля водних об'єктів.

+38 (050) 649 72 42 +38 (067) 504 99 69

УКРАЇНСЬКИЙ ВИРОБНИК

навісних вентиляваних
фасадів та якісних рішень
світлопрозорих та
огороджувальних
конструкцій

BARKSTM

ВИРОБНИЦТВО ПРОДУКЦІЇ:

- ✓ Системи НВФ
- ✓ Системи скління
- ✓ Solar Fasade
- ✓ Сонцезахисні ламелли

@BarkS

@bark_systems

barks.ua

ІННОВАЦІЙНІ АЛЮМІНІЄВІ ФАСАДНІ РІШЕННЯ

ВІТАЮ ВАС — СИЛЬНІ, НЕЗЛАМНІ УКРАЇНЦІ!

Рік, що минає, став для України роком викликів, але водночас і роком досягнень у відновленні та розвитку. Попри всі труднощі, будівельна галузь доводить свою стійкість і значущість, стаючи основою відродження нашої держави.

Цей номер журналу присвячений тим, хто втілює найсміливіші ідеї в життя, використовує передові технології, розширює горизонти можливостей і будує нову Україну. Ви знайдете тут історії успіху, аналітику ринку, інтерв'ю з лідерами галузі та матеріали, які надихають на нові звершення.

Особливий акцент зроблено на інноваціях та сталому розвитку – питаннях, що формують майбутнє нашої інфраструктури та архітектури. Нехай ці сторінки стануть для вас джерелом корисних знань і натхнення.

Ми вдячні кожному, хто працює, підтримує і вірить у нашу спільну Перемогу. Разом ми здатні на більше, і кожен новий день доводить це.

Тримаймося! Будуємо і мріємо про краще майбутнє!

*З вірою у перемогу,
головна редакторка й засновниця журналу Prof Build
Світлана Шах*

Генеральний партнер:

BARKSTM

Журнал «Prof Build»

Засновник: Світлана Шах
Періодичність: 6 разів на рік.
Тираж: 3000 примірників.
Зареєстрований Державною реєстраційною службою України.
Свідоцтво про реєстрацію KB №19931-9731P
Ідентифікатор медіа: R30-05122

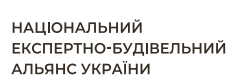
Головна редакторка
Світлана Шах

Дизайн та верстка
Надія Грицишина

Адреса редакції:
м. Київ,
вул Освіти, 4
Контакти редакції:
+38 (044) 361 92 79
+38 (067) 912 89 29
info@profbuild.in.ua
profbuild.in.ua

Видруковано:
підрядник ФОП Кудіна Г.О,
на типографії
ТОВ «АРТ СТУДІЯ ДРУКУ»
Тел.: +38 (067) 460-07-25
www.artprintstudio.com.ua

Відповідальність за зміст реклами несуть рекламодавці.
Передрук матеріалів — тільки з дозволу редакції

ІНТЕРВ'Ю

6 ДП «Національний інститут розвитку інфраструктури»: наукова установа нового покоління

10 Ігор Стародубов: судова експертиза — ключовий інструмент у забезпеченні законності та справедливості

12 «Ук Експертиза»: Відповідальність у діях, прозорість у рішеннях!

14 ІНО КНУБА: Нові часи вимагають нових стандартів освіти

18 Масштабні проекти під час війни: досвід «київтрансбуду»

НЕРУХОМІСТЬ

20 ЖК «МОЛОДІСТЬ» в Ірпені — переможець премії «Вибір року»: історія успіху

ВІДБУДОВА

22 Чому відбудова України має бути за стандартами зеленого будівництва?

АНАЛІТИКА

26 Будівельна галузь України: показники першого півріччя 2024

МАТЕРІАЛИ І ТЕХНОЛОГІЇ

30 Ринок сухих будівельних сумішей в Україні: поточний стан та перспективи розвитку

ОСВІТА

38 КНУБА: сучасні підходи до освітніх процесів

40 Сучасні технології у будівництві: навчальний семінар

Події

44 BUSINESS DAY в рамках розширеного засідання Ради директорів КБУ

50 Recovery Construction Forum 3.0

54 Теплоенергетичний кластер України: як об'єднання може змінити майбутнє галузі

56 Виїзне засідання Академії будівництва України

ДП «НАЦІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ РОЗВИТКУ ІНФРАСТРУКТУРИ»: НАУКОВА УСТАНОВА НОВОГО ПОКОЛІННЯ

Після масштабних втрат інфраструктури та економічних ресурсів трансформація наукових інституцій в Україні стає надзвичайно актуальною. Адже на сьогодні розвиток науки – це впровадження інновацій, цифровий розвиток, адаптація кращих європейських стандартів через активну співпрацю з міжнародними партнерами для підвищення ефективності дослідницької діяльності та адаптації до сучасних викликів. Про сучасні тенденції та виклики, з якими стикаються наукові установи в Україні, а також їхні оптимальні напрями розвитку для забезпечення відновлення інфраструктури країни, підвищення конкурентоспроможності та створення умов для сталого розвитку в глобальному масштабі розповів **Артем Безуглий**, директор Державного підприємства «Національний інститут розвитку інфраструктури».

✓ **Пане Артеме, сьогодні Ви очолюєте наукову установу, що підпорядкована Державному агентству відновлення та розвитку інфраструктури, яке здійснює реалізацію багатьох інфраструктурних проєктів. Яка основна місія та роль Вашої установи в відновленні та розвитку інфраструктури України?**

— Так, дійсно, Державне підприємство «Національний інститут розвитку інфраструктури» належить до сфери управління та підпорядковане Державному агентству відновлення та розвитку інфраструктури України. Основна наша місія – це науковий супровід впровадження нових матеріалів, технологій, інноваційних підходів в практичну площину під час відновлення інфраструктури. Коли постачальники нових технологій і матеріалів виходять на український

ринку, як правило, вони зустрічаються з нашою командою. Ми допомагаємо постачальникам зрозуміти: чи достатньо чинних нормативних документів для впровадження нових матеріалів і технологій у сфері інфраструктури, чи ні? Наша мета – прискорити впровадження інновацій у відновленні та розвитку інфраструктури шляхом широкого інформування зацікавлених фахівців, усунення консерватизму в проєктних рішеннях і можливих бар'єрів.

Ще донедавна всі знали нас як Державний дорожній науково-дослідний інститут ім. Шульгіна з майже 100-річною історією. Але виклики війни змусили нас займатися не лише питаннями дорожньої інфраструктури, а й науково-технічним супроводом будівництва фортифікаційних споруд для енергетичних об'єктів та на лінії оборони.

Ми є базовою організацією Мінінфраструктури за напрямками:

1. Науково-технічне, дослідне, методичне та інформаційне забезпечення нормування проєктування та будівництва об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури, безпеки і доступності під час експлуатації;
2. Науково-технічне, дослідне, методичне та інформаційне забезпечення нормування з питань економіки та ціноутворення у будівництві.

Не могу не сказати і про те, що на базі ДП «НІРІ»:

- згідно з наказом Державного агентства відновлення та розвитку інфраструктури створено та успішно функціонує Фонд нормативних і технічних документів у сфері дорожнього господарства;
- функціонує секретаріат Технічного комітету Національного органу стандартизації ТК 307 «Автомобільні дороги і транспортні споруди»;
- успішно функціонують Головний випробувальний центр та Орган сертифікації персоналу та продукції, акредитовані Національним агентством з акредитації України.

Обсяг виконаних робіт / наданих послуг за 2023 рік – 98,2 млн грн (33 % – роботи на замовлення Агентства відновлення, 24 % – на замовлення Служб відновлення, 43 % – на замовлення приватних компаній).

Середній вік працівників складає 42 роки. А це говорить про те, що ми маємо не тільки злагоджену та ефективну команду, а й високий потенціал для розвитку. Адже головним активом будь-якого наукового підприємства є його колектив, команда однодумців, яка сміливо рухається вперед.

На сьогодні ми здійснили ребрендинг, змінили Статут, визначили нові завдання та пріоритети, окреслили траєкторію руху і сміливо рухаємося вперед. Зокрема, основними напрямками нашого інституту є:

- Розробка будівельних норм та нормативних документів (національних стандартів, у тому числі і EN) щодо розвитку та утримання дорожньої інфраструктури.
- Обстеження та паспортизація мостів (у тому числі пошкоджених внаслідок збройної агресії РФ) та інших транспортних споруд.
- Науково-технічний супровід будівництва об'єктів ін-

женерно-транспортної інфраструктури, а також фортифікаційних споруд на лінії оборони. Обстеження, науково-дослідні роботи, спостереження за технічним станом об'єкта, прогноз, пошукові, проєктні розробки технічних та будівельно-технологічних рішень, визначення характеристик будівельних матеріалів, перевірка відповідності вимогам будівельних норм та технічної документації окремих конструкцій та ухвалених конструктивних рішень, інженерні вишукування, аналіз технічних рішень щодо відповідності встановленим вимогам тощо.

- Аудит та перевірка безпеки дорожнього руху.
- Дослідження, випробування та перевірка якості матеріалів, що застосовуються під час відновлення та розвитку інфраструктури. Оцінка якості матеріалів, які застосовують для відновлення та розвитку об'єктів інфраструктури, надання рекомендацій щодо їхнього оптимального застосування. Перевірка якості влаштування шарів дорожнього одягу з незв'язних матеріалів, асфальтобетонних та бітумомінеральних сумішей, а також матеріалів, оброблених бітумним в'язучим. Перевірка якості горизонтальної дорожньої розмітки в частині коефіцієнта зчеплення та опору ковзанню. Дослідження можливості використання вторинних продуктів промисловості для виготовлення будівельних матеріалів. Дослідження бетонів, зокрема оцінювання якості складників для виготовлення бетону, розчинів, сухих сумішей, підбір оптимальних складів бетонів різного призначення. Розробка технічних умов на продукцію та технологічних регламентів на її виробництво, технологічних карт на основні види дорожньо-будівельних і ремонтних робіт.
- Екологічні дослідження. Оцінка стану довкілля в зоні впливу автомобільної дороги (визначення забруднення ґрунтів, водних об'єктів, атмосферного повітря), моніторинг екологічного стану придорожньої території автомобільних доріг та виробничих баз галузі. Розробка та затвердження проєктів встановлення (скорочення) санітарно-захисної зони (СЗЗ). Розробка розділу проєктної документації «Оцінка впливів на навколишнє середовище».
- Економічні дослідження та ціноутворення. Розробка інвестиційних проєктів, техніко-економічних обґрунтувань. Економічне обґрунтування доцільності заміни застарілих світильників на LED. Розрахунок коштів на утримання служби замовника. Складання кошторисної документації.

- Цифровізація. Забезпечення функціонування та наповнення Аналітичної експертної системи управління мостами (АЕСУМ), яка необхідна для формування стратегічних і тактичних кроків щодо відновлення мостів, підтримання їх працездатності. Супровід роботи Бази даних цін на матеріали. Забезпечення функціонування галузевої Бази обліку і аналізу ДТП. Ведення електронної бібліотеки нормативно-технічної документації.
- Підвищення кваліфікації, що насамперед передбачає формування нових компетенцій, розвиток людського капіталу та створення умов для стійкого економічного зростання.

✓ **Наукова установа нового покоління — що це означає для Вас особисто та для підприємства, яке Ви очолюєте?**

— «Наукова установа нового покоління» для мене особисто та моєї команди в цілому означає не просто адаптацію до сучасних викликів. Це активна участь у процесах трансформації, а саме вирішення через інновації, дослідження та розвиток компетенцій якісно нових завдань та викликів. Це інтеграція передових технологій для забезпечення найефективніших рішень реалізації масштабних інфраструктурних проєктів.

Ми прагнемо стати тим осередком знань, що об'єднує науковий потенціал та практичний досвід, надаючи нашій команді та партнерам усі необхідні інструменти для впровадження інновацій протягом усього життєвого циклу проєктів — від початкового аналізу до моніторингу впровадження. Окрім того, для нас критично важливим є міжнародне співробітництво, обмін передовим досвідом і стандартами, що дозволяє інтегрувати найкращі світові практики в українські реалії.

Це також передбачає підготовку нових кадрів, навчання та постійне підвищення кваліфікації фахівців, щоб Україна мала потужний людський ресурс для відбудови, розвитку й модернізації своєї інфраструктури на засадах стійкості та сталого розвитку. Підсумовуючи, наша мета — створити наукову установу, яка не лише долає виклики, а й задає нові орієнтири, створює дорогу для сталого розвитку.

✓ **Які основні завдання та роботи виконує інститут під час війни?**

1. Ну, перше, і головне, — це розробка державних будівельних норм, технічних стандартів та інших документів. За останні два роки наша команда розробила 13 державних будівельних норм та понад 100 націо-

нальних стандартів України. Крім того, ми гармонізували понад 150 національних стандартів зі стандартами ЄС. Ми є розробниками Державних будівельних норм, що стосуються правил проєктування та будівництва доріг і мостів.

2. Науково-технічний супровід реалізації проєктів будівництва. Ми здійснюємо науково-технічний супровід (експертизу) інфраструктурних проєктів, таких як дороги, мости, фортифікаційні споруди, тунелі. За роки війни наш досвід поширився на 164 об'єкти дорожньої інфраструктури, 27 мостів, 2 тунелі, 5 фортифікаційних споруд.

Наприклад, ми здійснили науково-технічний супровід будівництва фортифікаційних споруд для енергетичних об'єктів у Чернігівській, Київській та Львівській областях.

3. Перевірка та випробування мостів і доріг. Внаслідок російської агресії було пошкоджено та зруйновано 16 тис. км доріг та 400 мостів. Сьогодні потрібно не тільки обстежити ці дороги та мости, а й розробити рекомендації щодо їхнього відновлення. Наші фахівці були першими, хто приїхав і побачив зруйновані мости в різних регіонах України. За останні два роки наші спеціалісти обстежили 325 мостів, пошкоджених під час збройної агресії. Наша команда надала ефективні рекомендації щодо подальшого функціонування цих мостів. Усі наші аналітичні висновки, рекомендації та результати були внесені до електронної системи управління мостами «АЕСУМ», яка містить технічну інформацію про всі мости на дорогах державного значення.

4. Безпека руху. Ми проводимо аудит безпеки дорожнього руху та перевірку безпеки дорожнього руху. Також ми здійснюємо моніторинг ДТП і готуємо рекомендації щодо підвищення безпеки дорожнього руху.

5. Екологія. Дуже важливе питання на десятки років вперед. Думаю, усі ми розуміємо, чому саме. У даному напрямку ми зосереджені на впровадженні інноваційних методів використання промислових відходів і відходів пошкоджених і зруйнованих будівель при будівництві доріг. Наприклад, у нас є практичний досвід використання металургійних шлаків.

6. Економічні дослідження та розробка цінової політики в будівництві. Тут ми зосереджуємося на доцільності реалізації інвестиційних проєктів, наприклад, впровадження електронних систем оплати проїзду або залучення додаткового фінансового ресурсу для розвитку автомобільних доріг. Також ми ведемо електронну базу даних цін на дорожньо-будівельні матеріали.

7. З метою просування нових матеріалів і технологій ми створили і реалізуємо два комунікаційних проєкти:

- інноваційний портал: інтернет-ресурс із каталогом сучасних матеріалів, ресурсозберігаючих технологій та передових дизайнерських рішень; він служить орієнтиром при виборі ефективних технічних рішень для нових проєктів будівництва, реконструкції та ремонту;
- інноваційна платформа: комунікаційна платформа, де зацікавлені спеціалісти можуть презентувати інноваційні продукти та налагодити ділові контакти; платформа є безкоштовною та працює онлайн через Zoom.

8. Розвиток людського капіталу. Ми створили Центр знань, де професіонали всіх рівнів можуть отримати сучасні навички та компетенції. Ця ініціатива має на меті сприяти системним, ефективним та інноваційним підходам до відновлення та розвитку України.

Таким чином, на сьогодні одним із головних завдань нашого інституту є підготовка наукової бази для подальшого швидкого відновлення пошкодженої та зруйнованої транспортної інфраструктури України. Для реалізації такого завдання ми активно співпрацюємо з міжнародними партнерами з метою обміну кращими практиками та просування інновацій.

✓ **Тож, усе-таки, чим Ваш інститут сьогодні відрізняється від інших наукових установ?**

— Насамперед — своєю спрямованістю на практичне впровадження інновацій у конкретні проєкти. Ми не лише розробляємо теоретичні підходи, але й активно займаємося їхньою апробацією в реальних умовах.

Окрім того, ми активно співпрацюємо з міжнародними партнерами, переймаючи передовий досвід і стандарти, що дозволяє нам інтегрувати найкращі світові практики в український контекст. Це дає нашому інституту можливість бути не лише науковим центром, але й потужним інноваційним практичним ресурсом для держави, який пропонує інноваційні, ефективні, адаптивні та системні рішення для реалізації проєктів відновлення та розвитку інфраструктури.

✓ **Не можу не запитати Вас про ключові виклики, з якими Ви стикаєтесь у впровадженні інновацій?**

— Ключові виклики, з якими ми стикаємося у впровадженні інновацій, умовно можна розділити на кілька напрямків. Перший — це недостатнє фінансування, що часто уповільнює процес реалізації масштабних проєктів. Адже інноваційні технології та інструменти вимагають значних інвестицій як на етапі розробки, так і для повноцінного впровадження, а бюджетні обмеження, на жаль, у державному секторі нерідко стають перепорою.

Другий виклик — це консерватизм проєктувальників та небажання замовників, які побоюються, що контролюючі органи будуть фіксувати порушення через неунормованість інновацій. Багато інноваційних рішень, наприклад, таких як цифрові двійники чи технології BIM, поки не мають повної нормативно-правової бази, що ускладнює їхнє застосування на державному рівні. Ми

активно працюємо над цим, ініціюючи розробку нових стандартів та нормативів, але цей процес потребує часу та співпраці з багатьма державними інституціями. Важливою у цьому процесі є підготовка кваліфікованих кадрів, які здатні працювати з новими технологіями. Саме тому ми активно займаємося навчанням та підвищенням кваліфікації наших фахівців і співпрацюємо з освітніми закладами для створення сучасних навчальних програм. Вирішення цих викликів є для нас пріоритетом, адже ми бачимо, що інновації — це не лише інструменти, але й ресурс, який здатен прискорити відбудову та розвиток України.

✓ Які шляхи вирішення Ви бачите або, можливо, уже вирішуєте ці питання?

— Для розв'язання цих викликів ми застосовуємо комплексний підхід. Що стосується фінансування, ми активно прагнемо залучати кошти від міжнародних партнерів та донорів, а також співпрацюємо з державною владою для створення гнучких механізмів фінансування, які дозволяють швидше запускати критично важливі проекти. Ми прагнемо до прозорості у використанні коштів і регулярно надаємо звітність нашим партнерам, що зміцнює довіру та відкриває можливості для нових інвестицій.

Щодо модернізації нормативної бази, ми ініціювали низку проектів для розробки стандартів і процедур, які дозволять ефективно інтегрувати сучасні технології у державні проекти. Наші фахівці працюють у тісній взаємодії з міжнародними експертами, міністерствами та профільними установами, щоб стандарти й регламенти були адаптовані до реальних потреб галузі та відповідали міжнародним вимогам. До речі, цього року ми

створили при інституті Міжнародну науково-експертну раду, одним із завдань якої є саме залучення провідних міжнародних експертів. Це дозволить нам впроваджувати інновації більш системно і з меншими перешкодами.

Що стосується кадрів, то ми створили власну освітню платформу, це — Центр знань, про який я сьогодні вже частково розповів. Головна мета — підготовка та перепідготовка фахівців із новими компетенціями, які необхідні для роботи з інноваційними технологіями з акцентом на практичні навички роботи з інноваційними системами, розробка власних міжнародних програм. Такий підхід.

✓ На мою думку, наша сьогоднішня бесіда вимагає продовження. Адже все, про що Ви говорили, потребує подальшого висвітлення. Тож, що б Ви хотіли сказати на завершення цього інтерв'ю?

— Дякую за можливість поділитися нашими ідеями та проектами. Я справді вважаю, що наша робота має важливе значення для майбутнього України, особливо у цей непростий період та період відновлення нашої держави. Кожне нове рішення, яке ми розробляємо та впроваджуємо, — має на меті створити безпечну та комфортну інфраструктуру. Попереду ще багато роботи, але ми впевнено рухаємося вперед і завжди відкриті до співпраці, нових ідей та підтримки від наших партнерів.

Я ще багато можу говорити на цю тему, але, думаю, що краще про наші надбання розкажуть також мої колеги, та сподіваюся, що наші подальші кроки знайдуть відгук як у науковій спільноті, так і серед громадян України. Ще раз дякую за розмову і з нетерпінням чекаю на продовження нашої співпраці.

Далі буде...

Організатори:

Професійна бізнес-зустріч

ProfVentFasade

експертів, постачальників
та виробників сфери
вентильованих фасадів

| Березень |

+38 067 912 89 29; +38 044 361 92 79;
 info@profbuild.in.ua;
 profbuild.in.ua

ІГОР СТАРОДУБОВ: СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА — КЛЮЧОВИЙ ІНСТРУМЕНТ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЗАКОННОСТІ ТА СПРАВЕДЛИВОСТІ

Судова експертиза у сфері будівництва – важливий інструмент, який дозволяє вирішувати спірні питання, забезпечувати законність будівельних процесів і відновлювати справедливість у судових розглядах. Особливу роль вона відіграє в умовах відновлення інфраструктури після руйнувань, спричинених збройною агресією рф.

Про значення судової експертизи, її можливості у визначенні якості будівельних матеріалів, розрахунку збитків та допомоги постраждалим ми поспілкувалися з директором ДП «Центр судової експертизи та експертних досліджень» Державної судової адміністрації України Ігорем Стародубовим.

✓ Пане Ігорю, яке значення має судова експертиза у сфері будівництва?

– Судова експертиза є ключовим інструментом для вирішення спірних питань і забезпечення правосуддя. Її результати часто стають основою судових рішень, захищаючи інтереси як замовників, так і підрядників.

Серед основних завдань: перевірка проєктної та кошторисної документації, оцінка якості будівельних робіт, визначення технічного стану об'єктів, розрахунок вартості ремонтів і збитків. Це забезпечує законність у будівельних процесах і сприяє захисту сторін.

✓ Які документи потрібні для перевірки якості будівельних матеріалів?

– Основними є проєктна документація, сертифікати якості та відповідності матеріалів, а також акти приймання-передачі. За необхідності варто долучити результати лабораторних досліджень і договір із підрядником або постачальником.

Для об'єктивної перевірки якості матеріалів заявник може ініціювати будівельно-технічну експертизу або оціночно-будівельну експертизу.

✓ Як експерти допомагають визначити збитки, завдані збройною агресією рф?

– У таких випадках експерти оцінюють технічний стан будівель, ступінь пошкоджень і причини руйнувань, зокрема через обстріли чи вибухи. Вони також розраховують вартість відновлення, враховуючи зруйновані об'єкти та пошкоджені елементи.

Експертні висновки є документально обґрунтованими, їх можна використовувати для судових процесів, спорів із перевіряючими органами або для отримання компенсацій.

✓ Чи можуть заявники за допомогою експертизи визначити вартість відновлення та розмір збитків?

– Так. Експертиза дозволяє визначити вартість ремонтно-відновлювальних робіт і оцінити розмір матеріальних збитків, включаючи пошкоджені будівлі, мережі чи упущену вигоду.

Висновки ґрунтуються на технічному стані об'єктів, проєктно-кошторисній документації та ринкових цінах. Це юридично значущі документи для судів і компенсацій.

✓ Куди звертатися для отримання висновку судового експерта?

– Заявники можуть звернутися до нашого підприємства – ДП «Центр судової експертизи та експертних досліджень». Для цього потрібно подати заяву, доєднавши до неї проєктну документацію, акти приймання робіт та матеріали, що підтверджують збитки (фото, відео).

Після узгодження обсягу робіт експерти складають висновок, який можна використовувати у суді чи поза ним.

✓ Сьогодні життя ставить виклики перед представниками всіх професій. Із чим стикаються судові експерти в галузі будівництва і чи є організації, які опікуються їхніми інтересами?

– Атестовані судові експерти стикаються з потребою постійно вдосконалювати свої знання, враховуючи нові нормативні акти та технічні стандарти. Вони працюють в умовах високої відповідальності, зіштовхуючись зі складнощами доступу до об'єктів і ризиками під час їхнього огляду, особливо внаслідок руйнувань, спричинених бойовими діями.

Підтримку забезпечують професійні асоціації, як-от ВГО «Союз експертів України», Національний експертно-будівельний альянс України та міжнародні організації. Вони надають методичну підтримку та сприяють розвитку експертного середовища.

ТОВ «ПРОЕКСП»: НАДІЙНІСТЬ І ПРОФЕСІОНАЛІЗМ У СФЕРІ БУДІВЕЛЬНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

У сучасному світі будівництво – це не лише процес зведення споруд, а й складний комплекс технічних, фінансових і організаційних рішень. Саме тому якісна експертиза проєктів будівництва є ключовою умовою їхнього успіху. Серед лідерів цієї сфери в Україні виокремлюється ТОВ «Проексп» – компанія, яка вже багато років є синонімом надійності, професіоналізму та відповідальності.

Комплексна експертиза з гарантією якості

ТОВ «Проексп» спеціалізується на комплексній експертизі проєктів будівництва різних рівнів складності, включаючи об'єкти, що містять державними таємницями. Компанія здійснює експертизу як повних проєктів, так і окремих розділів документації, зокрема кошторисної частини. Завдяки такому підходу замовники отримують чітке розуміння технічної та фінансової відповідності своїх проєктів.

На рахунок компанії понад 30 тисяч успішно проведених експертиз різноманітних об'єктів: від житлових комплексів і доріг до морських портів і промислових підприємств, від монументальних споруд культурної спадщини до сучасних медичних та освітніх центрів

Команда професіоналів

Ключова перевага ТОВ «Проексп» – команда сертифікованих спеціалістів. Усі експерти компанії мають право працювати з об'єктами класу наслідків СС-1, СС-2, СС-3, які відрізняються високими вимогами до безпеки та складністю. Багаторічний досвід роботи з проєктами національного значення дозволяє команді «Проексп» забезпечувати найвищий рівень експертизи навіть у найскладніших випадках.

Окрім того, під час роботи над проєктом компанія формує спеціальну експертну команду та призначає менеджера, який відповідає за увесь процес – від початку аналізу документації до фінального узгодження результатів. Такий підхід забезпечує злагодженість і прозорість на кожному етапі.

Відповідальність у роботі з бюджетними коштами

Окремої уваги заслуговує відповідальний підхід компанії до роботи з проєктами, що фінансуються з бюджету. «Проексп» демонструє високі стандарти якості та відкритості, що особливо важливо для будівельних об'єктів державного значення.

Професійність як філософія

Філософія ТОВ «Проексп» базується на принципі: експертність є основою успіху будь-якої справи. У компанії розуміють, що якісна експертиза – це не лише формальна перевірка відповідності нормам, а й інструмент для оптимізації проєктних рішень, зменшення ризиків і підвищення ефективності будівельних робіт.

Особливо важливим є те, що компанія готова надавати консультації та допомогу на будь-якому етапі реалізації проєкту – від розробки концепції до завершення будівництва.

Віктор Лещинський
президент Національного експертно-будівельного альянсу України:

— «Проексп» є прикладом того, як відповідальний підхід до справи стає запорукою довіри клієнтів. Адже якість експертизи напряму впливає на безпеку об'єкта, витрати бюджету і терміни реалізації проєкту. Саме тому так важливо обирати компанію, які мають досвід і репутацію.

Приміром, робота з бюджетними коштами вимагає абсолютної відповідальності та прозорості. Компанії, які можуть це гарантувати, є стратегічними партнерами для держави та бізнесу. «Проексп» – одна з таких компаній, яка виправдовує очікування навіть найвибагливіших замовників.

Чому ПРОЕКСП?

- Висококваліфіковані експерти;
- незалежний фаховий аналіз;
- лояльна цінова політика;
- висока відповідальність;
- терміни проведення відповідають нормативам.

Незалежно від масштабу чи складності вашого проєкту, ви можете бути впевнені: ТОВ «Проексп» – це партнер, якому можна довіряти.

«УК ЕКСПЕРТИЗА»: ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У ДІЯХ, ПРОЗОРИСТЬ У РІШЕННЯХ!

*Для того, щоб будівельний проєкт був успішним, необхідно забезпечити його відповідність вимогам законодавства, технічним стандартам та екологічним нормам. Тут важливу роль відіграють компанії, які надають послуги з комплексної експертизи проєктів будівництва. Однією з таких є компанія ТОВ «Ук Експертиза», яка спеціалізується на повному циклі експертних послуг — від аналізу проєктної документації до оцінки можливих ризиків та відповідності стандартам. Завдяки високій кваліфікації фахівців із багаторічним досвідом, сучасним технологіям компанія допомагає замовникам впроваджувати інноваційні рішення та гарантує безпеку і якість будівельних проєктів. Про спектр послуг компанії, її підхід до роботи та цінності розповіла **Ярослава Титарєва**, керівник відділу по роботі з клієнтами ТОВ «Ук Експертиза».*

✓ **«Ук Експертиза» — молода компанія, яка відкрилася незадовго до початку повномасштабного вторгнення, але вже має у своєму доробку понад 7000 експертних звітів та тисячі задоволених замовників будівництва по всій Україні. У чому ваш секрет?**

— Так, ми молода компанія, яка увійшла в нашу сферу діяльності з гаслом: «Надійний партнер». Нашу компанію включено до переліку експертних організацій за критеріями, яким повинні відповідати організації, що здійснюють експертизу проєктів будівництва (Наказ Мінрегіону від

15.08.2017 р. № 204). Цей перелік оприлюднений на офіційному сайті Мінрегіону України.

За 3 роки плідної роботи ми зуміли охопити велику територію нашої країни не тільки юридично, а й фактично. Адже експертизу проєктів у нас проходять замовники від Закарпаття до Харкова.

Компанія здійснює експертизу об'єктів будівництва за всіма розділами, крім ядерної та радіаційної безпеки і проєктів будівництва, що підпадають під дію ст. 8 Закону України «Про державну таємницю».

Ми працюємо з об'єктами будівництва за класами наслідків (відповідальності) — СС1-СС3, що споруджуються із залученням державних та приватних (власних) коштів, і проводимо:

- експертизу проєктної документації на будівництво;
- експертизу кошторисної частини;
- видаємо експертні оцінки за всіма напрямками;
- надаємо консультації щодо проходження експертизи;
- надаємо консультації щодо наповненості проєктної документації.

Ми маємо регіональні представництва, але безпосередньо відділи по роботі з клієнтами знаходяться в Києві та Тернополі.

Звичайно, ми працюємо у межах законодавства, водночас ставлячи потреби клієнтів на перше місце. Відкритість, повага та довіра є основою наших партнерських стосунків. Ми завжди прагнемо до взаємовигідної співпраці та відповідального виконання зобов'язань. Наші рішення базуються на високих етичних стандартах, чесності та професійній гідності.

Але основний наш секрет успіху — це люди. Нічого не будується без людей. Як ззовні компанії, так і всередині. Наші експерти мають великий досвід у проєктуванні, експертизі, глибокі знання будівельної справи та нормативної бази. Не менш вагомий внесок наших відділів по роботі з клієнтами і проєктною документацією. Усі ці люди щодня роблять величезну справу задля реалізації важливих проєктів в Україні.

Наша команда — це наш ключовий актив. Співробітники компанії — справжні майстри своєї справи. Їхній професіоналізм є міцною основою розвитку компанії та нашою конкурентною перевагою на ринку експертних послуг у сфері будівництва. Водночас ми активно залучаємо до роботи молодь. Адже компанія «Ук Експертиза» — це не про роки, а про можливість розвиватися, розуміння того, що важливо зараз для країни, та бажання приносити користь Україні.

✓ **Вітчизняний ринок експертних послуг будівельній галузі досить конкурентний. Тому надійність — один із вагомих показників. Що це слово означає для компанії «Ук Експертиза»?**

— Наша надійність і професіоналізм зароджуються ще задовго до укладання договірних відносин із замовником експертизи. Бо кожен наш крок спрямований на створення довіри і репутації, яка базується на якості роботи, прозорості процесів і чіткому розумінні потреб клієнта. Ці зусилля дозволяють уже на етапі консультацій продемонструвати наші компетенції та готовність знайти найефективніше рішення для кожного окремого завдання. Таким чином, укладання договору стає лише формальним підтвердженням того рівня довіри, який ми вже побудували через відкриту комунікацію, експертність і відповідальність.

✓ **На Вашу думку, чи змінилося сьогодні ставлення до інституту експертизи та його ролі в процесах відбудови України?**

— Інститут експертизи — це досвід, довіра і професіоналізм. Не потрібно дивитися на експертизу як на якийсь «прошарок», згаяний час, втрачені кошти чи зіпсовані нервові клітини. Треба дивитися на інститут експертизи як на те, що має перспективу, а на співпрацю з експертизою — як на симбіоз великої сили реалізації масштабних проєктів. Приміром, якщо проєктна організація чогось не побачила, то експертиза зможе це знайти, а отже, допоможе уникнути негативних наслідків у майбутньому або втрати часу.

Загалом, експертиза як інституція в Україні є усталеною. Але останні кілька років відбуваються помітні зміни в підходах до співпраці. По-перше, ми всі зараз живемо та працюємо у воєнний час, що змушує переглядати пріоритетність вирішення питань. По-друге, потрібно розуміти, що як замовникам будівництва, так і проєктантам та експертизі сьогодні доводиться по-новому проєктувати та будувати деякі об'єкти. Як приклад — укриття. Тож без співпраці тут не обійтись.

✓ **Продовжуючи тему про нові реалії та виклики, які ще питання в проєктуванні та будівництві стали більш актуальними сьогодні?**

— Як згадувалося вище, велика увага до впровадження укриттів. Це питання активно реалізується на всіх рівнях. Також активно розглядається раціональне провадження і використання природних ресурсів. Наприклад, сонячні електростанції. Так якщо подивимося на статистику за декілька років, то побачимо, що до повномасштабного вторгнення це питання переважно цікавило приватний сектор, однак наразі СЕС усе більше застосовуються і на державних об'єктах будівництва.

Підтримка маломобільних груп населення — одне з гострих питань, яке нині активно реалізується. Також останніми роками підвищилася актуальність захисту екології. Зокрема, проблема

утилізації та переробки будівельного сміття, яке виникає через воєнні дії, та інші. Ще можна назвати розрахунки викидів, часу евакуації та впровадження резервного чи альтернативного опалення тощо.

Окремо хотілося б зупинитися на значенні розвитку цифрової політики в будівництві. І тут не тільки про підтвердження кваліфікації експертів та проєктувальників в єдиній державній електронній системі, а й більш широку цифровізацію, яка включає проєктну та експертну документацію та реальні кейси. Це дає можливість відійти від корупційних ризиків та отримати розуміння того, яку репутацію має майбутній виконавець робіт.

✓ **Який алгоритм дій Ви порадили б замовникам при виборі компанії для проведення експертизи?**

— Перш за все, рекомендуємо взяти участь у зустрічі з представниками експертизи. Особисте знайомство дасть уявлення про тих, з ким вони мають працювати. Бажано попередньо скласти список питань, які турбують замовника на момент входження в експертизу. Також дізнатися в цілому специфіку роботи системи експертизи та компаній цього сегменту. При потребі — попросити надати перелік проєктів, які проходили експертизу, вибірку за направленнями, регіонами тощо. Звичайно, не буде зайвим дізнатися про репутацію компанії у гравців ринку або колег.

✓ **На завершення поділіться найближчими планами компанії.**

— Якщо говорити глобально та амбіційно — стати найкращою експертною організацією в Україні. Щодо більш короткострокового — розширити можливості співпраці, брати участь у конференціях, бути активними учасниками, щоб показати, що експертиза відіграє важливу роль у розвитку будівельної сфери. Не менш важливим для нас є внесок у розробку нормативної документації з урахуванням досвіду наших експертів. Проте головне завдання сьогодні — докласти максимум зусиль для наближення нашої спільної Перемоги. Ми віримо в Україну та її майбутнє!

ІІНО КНУБА: НОВІ ЧАСИ ВИМАГАЮТЬ НОВИХ СТАНДАРТІВ ОСВІТИ

Директор одного з провідних освітніх закладів України в архітектурно-будівельній сфері Інституту інноваційної освіти Київського національного університету будівництва і архітектури Олександр Самойлов поділився з нами історією трансформації вишу. Він був створений у 1993 році як факультет підвищення кваліфікації при Київському інженерно-будівельному інституті, сьогодні ж це провідний навчальний заклад, який втілює стандарти сучасної вищої освіти.

✓ Ви порівняно недавно стали директором ІІНО КНУБА. Прийміть наші вітання та поділіться першими враженнями про Інститут?

— Сьогодні це один із провідних освітніх закладів у сфері будівництва та архітектури. Його діяльність має стратегічне значення для розвитку будівельної галузі України, адже він готує фахівців, здатних реалізовувати масштабні інфраструктурні проекти, відновлювати міста та формувати архітектурне обличчя країни. Завдяки інноваційному підходу до навчання та впровадженню сучасних цифрових платформ, Інститут активно створює персоналізоване, безпечне та інтегроване середовище для викладачів і здобувачів освіти. Це забезпечує гнучкий та безперервний навчальний процес, який відповідає актуальним потребам сьогодення, дозволяючи студентам навчатися з будь-якої точки світу. Зокрема, крім отримання другої вищої освіти, Інститут надає паралельну вищу освіту, тобто можливість отримати одночасно дві різні спеціальності. Це значно заощаджує час майбутніх фахівців в отриманні необхідного кейсу знань.

Розкажіть детальніше про можливості, які наразі пропонує Інститут здобувачам освіти, зокрема про освітні програми.

— Головними напрямками діяльності ІІНО КНУБА є підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації фахівців із метою набуття ними вищого освітнього рівня, нової кваліфікації або нової спеціальності на основі раніше здобутих освітніх рівнів та на основі повної середньої освіти.

Наразі Інститут здійснює підготовку здобувачів вищої освіти за чотирма напрямками: культура і мистецтво, соціальні та поведінкові науки, управління та адміністрування, архітектура і будівництво. Випускники отримують диплом із присвоєнням освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра або магістра. Крім того, діють курси підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників та архітекторів у рамках проведення професійної атестації з таких напрямків: архітектурне об'ємне проектування; розроблення містобудівної документації та експертиза містобудівної документації.

Окрема наша гордість — центр «Технології адитивного виробництва» (3D-друк із можливістю використання кольорів). Напрямом його діяльності є насамперед втілення розробок в макетування об'єктів та їхнє випробування. Здобувачі освіти мають змогу реалізовувати отримані в CAD-системах свої розробки, проводити теоретичні та експериментальні дослідження майбутніх будівельних конструкцій, споруд різного призначення, моделювати об'ємно-планувальні та конструктивні рішення промислових, цивільних, транспортних та інших споруд, будівель та їхніх комплексів.

Це важливий інструмент для підготовки сучасних фахівців, особливо технічних і архітектурно-будівельних спеціальностей. По-перше, це практична реалізація теоретичних знань. По-друге, це дозволяє створювати реальні моделі об'єктів, які вони проектують. Відповідно, краще розуміти особливості конструктивних рішень і механіку їхнього функціонування, проводити тестування макетів перед втіленням у реальних проектах. Також за допомогою адитивного виробництва студенти можуть експериментувати з різними матеріалами та формами для оптимізації проектів тощо. Загалом використання 3D-друку сприяє розвитку творчого та інженерного мислення, інтеграції знань з архітектури, інженерії, матеріалознавства та комп'ютерних технологій. Таким чином, центр «Технології адитивного виробництва» дає студентам досвід, який підготує їх до викликів реального світу та забезпечить конкурентну перевагу на ринку праці.

✓ Тобто ви вже сьогодні активно готуєте спеціалістів для майбутньої відбудови України?

— Безперечно. Візьмемо до прикладу можливість, яку надає згаданий центр «Технології адитивного виробництва». Про його значення та переваги ми вже поговорили. Але відкриття такого центру також посилить співпрацю між здобувачами освіти різних спеціальностей для розробки комплексних проектів. Тобто ми вже сьогодні активно впроваджуємо комплексний підхід, на якому базуватиметься процес відбудови й відновлення житлової та соціальної інфраструктури громад. Повномасштабне відновлення потребує ґрунтовного аналізу та планування, аби міста і села

України відповідали сучасним підходам містопланування. Тож використання можливостей нашого центру дасть змогу створювати 3D-моделі для просторового планування комплексного відновлення територій. Ще один практичний приклад — комплексна реконструкція застарілого житлового фонду, який уже давно вичерпав свій експлуатаційний ресурс. Тобто, отримавши теоретичні знання та практичні навички, наші студенти зможуть у майбутньому брати активну участь як фахівці у відбудові зруйнованого житлового фонду цілими кварталами, а не окремими будинками за новими будівельними нормами, які передбачають аспекти енергоефективності, безбар'єрності, створення необхідних інфраструктурних умов тощо.

✓ **ІНО КНУБА є активним учасником конференцій та заходів різного спрямування. Чому така активність є важливою для Інституту і як вона впливає на його розвиток?**

— Конференції є не лише майданчиком для розвитку науки, але й важливим чинником у формуванні репутації інституту, що позитивно впливає на його майбутнє. Це стратегічний напрямок, який варто розвивати.

Під час конференцій часто обговорюються сучасні тренди та виклики у будівельній галузі в сфері освіти та науки. Відповідно інститут може адаптувати освітню програму, ґрунтуючись на нових знаннях. Це сприяє інтеграції теоретичних та практичних аспектів навчання.

До того ж, регулярні конференції роблять інститут центром інтелектуальної активності. Це привертає увагу талановитих вступників, які бажають долучитися до потужної наукової спільноти. Зростає довіра до закладу як до місця, де генеруються нові знання.

Наразі ми маємо у своєму доробку три науково-практичні конференції та семінари, які проходять на постійній основі: «Структурні, просторові, технічні та організаційно-економічні чинники інноваційного розвитку будівельної галузі України в сучасних умовах», «Актуальні проблеми проектування об'єктів міського будівництва та господарства, промислового, цивільного і транспортного будівництва» та Міжнародна науково-практична конференція «Просторовий розвиток територій: традиції та інновації».

✓ **Продовжуючи тему співпраці, хотілося б дізнатися про практичні кейси колаборації або про майбутні такі проєкти.**

— Як я вже казав, ми активні в різних напрямках. До прикладу, у листопаді в Київському національному університеті будівництва і архітектури проходив XIV Міжнародний тифлофорум, який об'єднав представників освітніх і реабілітаційних центрів, науковців, тифлопедагогів, реабілітологів, громадські організації, благодійні фонди та всіх, хто працює з дітьми й дорослими з порушеннями зору. Результатом зустрічей у рамках даного форуму стало обговорення створення на базі ІНО КНУБА точки доступу для людей з обмеженими можливостями для проходження іспитів на визначення рівня володіння державною мовою. Ми ще шукаємо потрібні рі-

шення, але важливо, що ми вже готові до таких змін і всіляко цьому сприятимемо.

Звичайно, ми активні і у співпраці зі стейкхолдерами (будівельними компаніями, архітектурними бюро, державними установами). Це допомагає адаптувати навчальні програми до актуальних вимог ринку праці. Інститут активно залучає представників будівельної галузі до розробки навчальних планів, враховуючи сучасні технології, матеріали та методи. Натомість завдяки таким зв'язкам студенти отримують знання, які відповідають реальним потребам професії. Крім того, стейкхолдери можуть забезпечувати студентів місцями для практики, стажування чи роботи на реальних об'єктах. Це дозволяє здобути практичні навички, відчуті специфіку роботи на будівельних майданчиках, у проєктних організаціях чи інших установах. Така участь у реальних проєктах під час навчання підвищує конкурентоспроможність випускників на ринку праці.

Також співпраця Інституту зі стейкхолдерами корисна і для проведення спільних досліджень, наприклад, у сфері нових матеріалів, енергоефективних рішень чи «зеленого» будівництва. Будівельні компанії часто готові інвестувати у дослідження, які дають практичну користь їхній діяльності. Це стимулює розвиток інновацій і дозволяє Інституту бути на передовій сучасних технологій.

Таким чином, співпраця зі стейкхолдерами є стратегічним напрямком, який забезпечує Інституту динамічний розвиток, сприяє підготовці кваліфікованих фахівців і дозволяє залишатися конкурентоспроможним у сучасному освітньому середовищі.

✓ **Одне з болючих питань на сьогодні для всіх — кадри та вступники. Чи була успішною вступна кампанія для ІНО КНУБА у цьому навчальному році?**

— Попри наші побоювання ми змогли набрати достатню кількість здобувачів освіти та маємо не гірші показники у порівнянні з 2021 роком, що є позитивним маркером. Щодо кадрів Інституту, то у нас повністю укомплектований штат. Навчальний процес забезпечують понад 200 досвідчених викладачів. Серед них понад 70% мають наукові ступені і вчені звання.

Але, незважаючи на цьогорічні результати вступної кампанії, ми активно працюємо над встановленням взаємовигідних відносин із різними навчально-освітніми закладами, зокрема, коледжами. Так, уже маємо цілу низьку попередніх домовленостей про підписання меморандумів про співпрацю. Це стратегічно важливо для Інституту в контексті залучення майбутніх вступників. Адже коледжі часто випускають студентів, які прагнуть продовжити навчання в закладах вищої освіти. Інститут, налагоджуючи тісну співпрацю з коледжами, може ефективно інформувати цих студентів про свої програми, умови вступу, можливості кар'єрного росту після закінчення навчання.

Також завдяки такому партнерству можна створювати адаптовані освітні траєкторії, які полегшують студентам перехід із коледжу до Інституту. Наприклад, визнання частини дисциплін, які студенти вже пройшли в коледжі, пропозиція програм скороченого терміну навчання для випускників коледжів або проведення спільних профорієнтаційних заходів тощо.

Не менш важлива організація днів відкритих дверей, семінарів, майстер-класів та конкурсів у партнерстві з коледжами. Це сприяє формуванню лояльності до Інституту та дозволяє коледжам показати своїм студентам перспективи продовження освіти.

Загалом, я вважаю, активна співпраця з коледжами демонструє відкритість Інституту до спільної роботи, підвищує його популярність серед освітніх закладів і створює позитивний імідж. Тим паче, досить часто саме коледжі у регіонах є ключовими закладами освіти. Тож налагодження партнерства з ними дозволяє Інституту зміцнити свої позиції у конкретному регіоні, а також сприяти розвитку локальної молоді.

Підсумовуючи, співпраця з коледжами допомагає не лише залучати вступників, а й сприяє створенню міцної мережі взаємовигідних відносин між освітніми закладами, що підвищує якість освіти в цілому.

✓ **На завершення інтерв'ю хотілося б трішки почитати про Вас: що Вас мотивує у професійній діяльності на посаді директора?**

Насамперед я прагну забезпечити кожному студенту можливість отримати якісну освіту, незалежно від місця проживання. Для мене важливо створювати умови, які сприяють як навчанню, так і професійному зростанню.

Розвиваючи виш, я сам удосконалююся як особистість і професіонал, здобуваючи нові знання та навички. Цей процес допомагає розширювати горизонти, розвивати лідерські якості та сприяє особистісному й професійному зростанню. Таким чином, я не лише підтримую розвиток Інституту, а й відкриваю для себе нові можливості для успіху в майбутньому.

Моя мотивація як директора Інституту полягає у підготовці конкурентоздатних фахівців для будівельної галузі та впровадженні індивідуального підходу до кожного здобувача освіти і співробітника. Я вірю, що мета закладу вищої освіти — це не лише надати знання, а й надихнути на досягнення високих результатів, допомагаючи студентам розкрити свій потенціал і стати успішними професіоналами. Щоденні виклики і можливості мотивують мене вдосконалювати Інститут, підвищувати якість освіти та впроваджувати інноваційні рішення. Я прагну, щоб наші випускники пишалися своєю освітою, а Інститут залишався прикладом сучасного закладу, що сприяє сталому розвитку України.

ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТИ | КНУБА

Бакалаврат •
Магістратура •
Підвищення кваліфікації •
Сертифікація фахівців •

iino.knuba.edu.ua

Архітектура та містобудування | Будівництво та цивільна інженерія
Геодезія та землеустрій | Дизайн | Економіка | Менеджмент

УЯВІТЬ ЛІНІЮ СВІТЛА, ЯКА НЕ МАЄ НІ ПОЧАТКУ, НІ КІНЦЯ!

Бездоганний простір, у якому немає нічого зайвого, усе лаконічно, підкреслено – і це результат вашої творчості та розуміння комфорту!

Інноваційне освітлення, ідеальні лінії в просторі та динамічні трансформації інтер'єру – усі ці переваги роблять інтер'єр неповторним завдяки унікальному комплексу світлових рішень від торгових марок Lumines, LED Labs та Cobalt.

З 2012 року компанія Led Labs S.A. – польський виробник алюмінієвих профілів торгової марки Lumines, LED-стрічок, неонових стрічки та вимикачів торгової марки LED Labs і блоків живлення торгової марки Cobalt – постійно розвивається й упроваджує нові рішення. Це дозволило компанії досягти рівня, коли її сміливо можна називати одним із лідерів у сегменті європейського ринку LED-освітлення.

Офіційний дистриб'ютор в Україні польської компанії
LED Labs S.A. – ТОВ "САРДІУС ПЛЮС"
03134, м. Київ, вул. Вахтанга Кікабідзе, 18, офіс 3

тел.: (097) 344-1300, (073) 344-1300, (050) 944-1300
e-mail: sardiusplus@gmail.com

web: sardius-plus.com.ua

МАСШТАБНІ ПРОЄКТИ ПІД ЧАС ВІЙНИ: ДОСВІД «КИЇВТРАНСБУДУ»

Складні часи вимагають нестандартних рішень, гнучкості та швидкого реагування на проблеми, що виникають. Як показує практика, у часи війни з усіма її викликами можна будувати та вчасно здавати в експлуатацію навіть об'єкти площею 90 000 м². Green Gallery — перший торгово-розважальний центр такого масштабу, побудований в Україні після 2022 року. Він має власну СЕС на площі 576 м² та власне укриття на 6000 осіб. Про виклики та зміну звичних підходів у будівництві під час війни розповів **Андрій Гаєриньов**, директор компанії «Київтрансбуд».

✓ **Далеко не кожна будівельна компанія сьогодні може звітувати про реалізацію проєктів такого розмаху, як ТРЦ Green Gallery. Тим паче, що в цей час ви будете ще більші. Як вам це вдалося?**

— На будівельному ринку України ми присутні з 2006 року, тож маємо багатий досвід, але цей проєкт видався дійсно особливим і цікавим. Із впевненістю можемо сказати, що це був новий виклик для нас. Адже цілий ряд рішень, які виникли на етапі зведення, не передбачалися за початковим проєктом.

Раптове вторгнення ворога загостило питання безпеки відвідувачів ТРЦ, і вже на етапі котловану та влаштованих паль довелось будувати сховище. Це змусило розробників проєкту не лише перепланувати зону підземної парковки, а й повністю розробити надійне укриття з усіма допоміжними приміщеннями, розрахувати захисну міцність плити і підтримуючих її колон, переробити зону заїзду та багато іншого.

Ці зміни вимагали виконання робіт у кілька етапів, які неможливо пришвидшити.

Але завдяки тому, що ми вдало спланували бізнес-процеси, частину робіт виконали одночасно, заручилися підтримкою підрядників та постачальників, — змогли здати під відкриття всю комерційну площу. Хоча за кілька місяців до цього передбачалося до здачі не

більше половини. Враховуючи, що у нас в роботі було ще два великих об'єкти, це стало для нас неабияким досягненням.

Трохи роз'ясню: впродовж двох років ми одночасно будували три найбільших об'єкти «Епіцентра»: ТРЦ Green Gallery, багатофункціональний комплекс в Хмельницькому та повністю відремонтували ТЦ на Полярній, 20 у Києві. Нам не раз доводилося поєднувати кілька проєктів одночасно, але такого масштабу і в такі строки — вперше.

Ключовими перевагами «Київтрансбуду» є згуртована команда і швидкість будівництва. Саме дотримання цих принципів і стало найбільшим викликом. Вкрай важко було і залишається зберегти унікальних спеціалістів. А за роки співпраці виявилось, що вони у нас всі такі.

Ми будуємо швидко, бо працюємо злагоджено. У це поняття входить правильно сплановане постачання матеріалів, техніки, інструментів, вчасне переміщення бригад між об'єктами, забезпечення їх житлом і трансфером на майданчик, розуміння кожним членом команди, що відбувається на об'єкті і яку роботу він виконує, що передає наступним спеціалістам, і ще багато чого. У нас невелика команда, проте кожен на своєму місці.

Цей проєкт показав, на що ми здатні і хто з нами, — ми вдячні нашим партнерам і постачальникам, які підтримали нас та допомогли завершити даний об'єкт. Адже узгоджені та дотримані ланцюги постачання мінімізували простой та забезпечили нам безперебійну зайнятість команди. А сучасна і надійна техніка прискорила монтажні роботи.

✓ **Наявність правильного укриття стало сьогодні життєвою необхідністю. ТРЦ Green Gallery може надати захист на час повітряної тривоги для 6000 осіб. Які рішення були використані при будівництві укриття такого масштабу?**

— Не хочу допустити неточності, але ТРЦ з таким укриттям є чи не першим в Україні. Для нього було розраховано захисну монолітну плиту, яка своєю чергою потребувала додаткового укріплення підтримуючих колон. Перебування в укритті такої кількості людей протягом невизначеного часу вимагає забезпечення комфортними умовами, додатковими приміщеннями, зручним простором та шляхами швидкого потрапляння до нього, додатковими системами подачі і очищення повітря, більш надійними інженерними системами.

Варто відмітити важливість такого рішення для «Епіцентру»: ні для кого не секрет, що для власників торгових приміщень кожен квадратний метр просто безцінний. Але попри те, що будівництво сховища — це вкладання коштів у площу, яка не принесе доходу, — замовник вирішив створити правильне укриття з дотриманням всіх вимог, що свідчить про свідомий підхід до ведення бізнесу.

ФАКТИ ПРО ТРЦ GREEN GALLERY:

Площа забудови 31 200 м ²	Площа бетонних підлог 91 355 м ²	Площа будівлі більше 90 000 м ²	Комерційна площа більше 60 000 м ²
Повністю металева конструкція 7 022 тис. тонн	Розміри будівлі 372 x 84 м	Висота будівлі разом із паркінгом 23 м	Відкритий майданчик Dream Garden з озером 345 м ²
Висота найвищої колони 12,6 м	Власна СЕС на площі 576 м ²	Підземна парковка 650 паркомісць	Автономність — газові і дизельні генератори

Окрема увага приділена безпеці відвідувачів — підземна частина містить власне укриття на 6000 осіб із приміщеннями для його обслуговування

✓ Другорядними, але не менш важливими рішеннями є наявність підземного паркінгу та автономного живлення в ТРЦ Green Gallery. Розкажіть про це більш детально.

— Це не є новинкою для ринку торгової нерухомості. Просто зустрічаються в такому поєднанні вони не так часто. Як правило, якщо це не щільна міська забудова, то простіше організувати паркомісця зовні, аніж робити їх під землею. По-перше, це неабияке фінансове навантаження на етапі будівництва; по-друге, це вимагає продуманих інженерних рішень і точності монтажу; по-третє, значно дорожча подальша експлуатація.

Проте є також низка переваг: не потрібно підніматися в ТРЦ у верхньому одязі в холодну пору, адже ліфти піднімають прямо з паркінгу. Вони достатньо широкі та мають «занижену посадку», що додає зручності тим, хто користується візками. Також це є додатковою перевагою для маломобільних груп населення.

✓ Ніхто не буде сперечатися, що раніше питання енергетичної незалежності не стояло так гостро. ТРЦ Green Gallery має власну СЕС та додаткові автономні джерела живлення за рахунок газових і дизельних генераторів. Наскільки складно було це все реалізувати?

— До подій 2022 року лише деякі бізнеси встановлювали в себе сонячні панелі. За тогочасними тарифами на електроенергію, це було скоріше експериментом, аніж метою стати повністю енергонезалежними. Сьогодні це питання розглядається майже кожним бізнесом, у тому числі і ТРЦ. Окрім енергетичної безпеки, при постійному зростанні тарифів, альтернативні джерела надають і економічну стабільність. Так, це потребує значних першочергових капіталовкладень на етапі встановлення, але воно того варте з урахуванням життєвого циклу. А в літній період, коли генерація значно перевищує споживання, таку енергію можна акумулювати чи продавати. Та не у всіх є така можливість: в Україні у більшості ТРЦ при проектуванні не передбачалася експлуатація даху.

Проектантами ТРЦ Green Gallery враховано всі можливі навантаження, адже наявність власної СЕС передбачалася із самого початку.

Дах утеплений подвійним шаром мінеральної вати та додатково підсилений у місцях розміщення вентиляційних і опалювальних

приладів та сонячної станції. До слова, сама будівля оздоблена сучасними сендвіч-панелями, які мають правильну товщину і замкові з'єднання для запобігання передачі тепла. Додатково встановлено потужні генератори. Таким чином, усі ці заходи підвищили енергетичну незалежність будівлі в рази. Ця частина проєкту була розроблена із самого початку, тож з її втіленням труднощів не виникало.

✓ Дивлячись на результат роботи компанії «Київтрансбуд», з впевненістю можна сказати, що ТРЦ Green Gallery є практичним прикладом максимального «апгрейду» мережі «Епіцентр».

— Ми співпрацюємо з мережею «Епіцентр» ось уже 18 років. І впевнено заявляємо, що жоден об'єкт не був типовим — усі мають свої особливості. Але цього разу зовсім новий підхід як до планування, так і наповнення. Green Gallery — це не типовий маркет будівельних матеріалів, а справжній торгово-розважальний центр, де багато відділів отримали великі площі. Впровадження нових відділів, «Епіленду», продуктового маркету Food Market і власного фудкорту змінило сприйняття клієнтами закладів мережі «Епіцентр» і стимулює завітати сюди зі значно ширшим колом потреб.

Вдалим рішенням є доповнення зони фудкорту літньою терасою з краєвидом на власне озеро. Звісно, воно невеликого розміру, проте із живими рибками. Поряд розташований майданчик із зеленими насадженнями «Садового центру». Усе це створює атмосферу затишку, відволікає від метушні шопінгу.

Тож, враховуючи всі перелічені вище переваги, можна з впевненістю сказати, що ТРЦ Green Gallery є новим рівнем мережі «Епіцентр» у створенні власних об'єктів. А його будівництво розкрило у нас нові можливості і загартувало на більшій виклики, ніж ми очікували. Пишаємося своєю роботою і своєю командою.

ЖК «МОЛОДІСТЬ» В ІРПЕНІ — ПЕРЕМОЖЕЦЬ ПРЕМІЇ «ВИБІР РОКУ»: ІСТОРІЯ УСПІХУ

Житловий комплекс «Молодість», розташований у мальовничому Ірпені, став справжнім втіленням ідеї комфортного життя в передмісті столиці. У 2024 році він здобув престижну бізнес-премію «Вибір року» в номінації «Найкращий житловий комплекс комфорт-класу з рекреаційною складовою». Ця перемога — не лише визнання високих стандартів будівництва, а й свідчення довіри клієнтів та інвесторів до Інвестиційної групи «MOLODIST».

Визнання національного масштабу

Премія «Вибір року» є одним із найвагоміших показників споживчих вподобань в Україні. Вибір переможця ґрунтується на багаторівневому дослідженні, що включає голоси споживачів, експертів, рекламистів, медійного журі та оргкомітету.

Ольга Орловська, представниця бізнес-премії України «Вибір року», наголосила:

«Премію «Вибір року» не можна купити. Її можна лише отримати завдяки споживчим вподобанням. Ми проводимо комплексні дослідження, які відображають реальну оцінку продукту або послуги на ринку».

Для Інвестиційної групи «MOLODIST» це визнання стало особливо важливим на тлі викликів, які принесла війна. Компанія не лише продовжила роботу в складних умовах, а й створила житловий комплекс, який став прикладом інноваційного підходу до будівництва.

Володимир Карплюк, співзасновник ІГ «MOLODIST», поділився:

«Премія «Вибір року» — це передусім голосування людей за якість і за кількість через споживчу ініціативу. Тобто, коли ми говоримо про те, що люди підтримали нашу компанію і наші житлові комплекси, ми говоримо, що вони оцінили роботу компанії краще, ніж наших конкурентів».

Унікальність ЖК «Молодість»

Житловий комплекс «Молодість» — це ідеальне поєднання сучасних урбаністичних рішень, гармонійного простору та природного оточення. Комплекс складається з восьми п'ятиповерхових будинків, які спроектовані з урахуванням комфорту мешканців.

Особливістю комплексу є його мальовниче розташування поруч із річкою, набережною та лісом, що створює унікальну атмосферу для прогулянок, занять спортом і відпочинку на свіжому повітрі. ЖК має продумані прогулянкові зони, затишні алеї, ландшафтний дизайн дворів та просторі місця для відпочинку.

Комплекс передбачає всю необхідну інфраструктуру: магазини, кав'ярні, салони краси, аптеки та власний дитячий садочок. Для зручності автовласників тут будується один із найбільших паркінгів в Ірпені, а завдяки власному виїзду на Новоірпінську трасу дорога до Києва займе лише 10–15 хвилин.

Цей проєкт створений для тих, хто цінує баланс між природою та комфортом міського життя, пропонуючи все необхідне для щасливого й активного життя в одному місці.

Микола Площик, керівник відділу операцій з нерухомістю ІГ «MOLODIST», зазначив:

«По-перше, ми завжди щирі з клієнтом. По-друге, ми пропонуємо найкращі рішення. Подивіться на наші будинки. Там все віє молодістю, драйвом. Там все красиво. У класних сонячних кольорах. Туди заходиш — і хочеться жити. Відповідно, цей комплекс дуже гарно сприймається нашими клієнтами».

Перемога в умовах викликів

В умовах війни будівельна галузь зіткнулася з безпрецедентними труднощами. Однак команда «MOLODIST» продемонструвала стійкість і високий професіоналізм, продовжуючи працювати над створенням якісного житла.

Антон Мирончук, співзасновник ІГ «MOLODIST», розповів:

«Найскладніший виклик — це, мабуть, ухвалити рішення і почати відбудовувати і добудовувати об'єкти, рішення з незрозумілою перспективою: чи вдасться, чи ні. Але воно було правильним».

За даними рейтингу Forbes Ukraine та ЛУН, компанія посіла місце серед лідерів ринку завдяки своєчасній здачі 1563 квартир у 2023–2024 роках.

Орієнтація на клієнта

Відданість клієнтам є однією з ключових цінностей компанії. Від першого дзвінка до моменту отримання ключів — команда «MOLODIST» супроводжує своїх клієнтів.

Катерина Кудінова, директорка з продажів ІГ «MOLODIST», підкреслила:

«Кожен наш клієнт відчуває турботу з моменту першого дзвінка і до моменту, коли вони отримують ключі і документи, і навіть після цього ми супроводжуємо наших клієнтів. Наші клієнти крокують із нами з комплексу в комплекс, збільшуючи житлову площу, розвиваючи бізнес. Для нас це дуже важливо».

Секрет успіху

Компанія прагне відповідати сучасним вимогам ринку, створюючи простори, які поєднують комфорт, інновації та екологічність. ЖК «Молодість» є прикладом такого підходу.

Володимир Співак, директор ІГ «MOLODIST», зазначив:

«Люди надзвичайно продуктивні, надзвичайно сміливі. Тому що готові працювати в даних умовах, і не тільки працювати, а й плюс до цього навчатися. Така команда спонукає і нас, керівництво, активно рухатися вперед. Я сподіваюся, що наступний рік буде ще кращим у досягненні і ще продуктивнішим, із великою надією, що він буде роком закінчення війни».

Плани на майбутнє

ІГ «MOLODIST» продовжує працювати над новими проектами, зберігаючи високі стандарти якості та впроваджуючи інновації. Перемога у премії «Вибір року» стала додатковим стимулом для подальшого розвитку та вдосконалення.

ЖК «Молодість» — це більше, ніж житло. Це місце, де кожен може знайти свій дім, створений із турботою про комфорт і майбутнє.

ЖК «Молодість» — тут варто жити!

ЧОМУ ВІДБУДОВА УКРАЇНИ МАЄ БУТИ ЗА СТАНДАРТАМИ ЗЕЛЕНОГО БУДІВНИЦТВА?

Вплив будівельної галузі на довкілля і якість життя відіграє ключову роль у досягненні кліматичних та енергетичних цілей Європейського Союзу. Це зафіксовано у Європейському зеленому курсі (ЄЗК) – програмі, яка визначає політику ЄС до 2030 року у таких сферах, як промислова політика, торгівля, енергетика, клімат, біорізноманіття тощо.

У рамках ЄЗК Європейський Союз започаткував ініціативу «Новий європейський Баугауз» (New European Bauhaus (NEB), з нім. дім будівництва) з метою поєднання ідеї сталого розвитку, естетики та інклюзивності для покращення якості життя громадян країн-членів ЄС.

Ініціатива стосується змін у підходах до планування міст і територій, проектування будівель і споруд задля гармонійного поєднання високотехнологічного розвитку та захисту довкілля на основі стандартів зеленого будівництва.

У 2023 році в Україні на платформі Нового європейського Баугаузу з метою експертної та фінансової під-

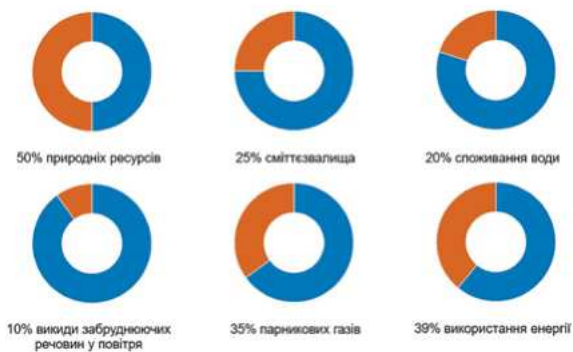
тримки повоєнної відбудови була започаткована ініціатива «Фенікс».

«Ми відбудуємо Україну. Ми маємо це зробити і зробимо. Відбудова має відбуватися у дусі Нового європейського Баугаузу. Наше бачення полягає в тому, щоб перетворити завдані війною руйнування на можливості побудувати для України гарне і здорове майбутнє», – заявила президентка Єврокомісії **Урсула фон дер Ляєн**.

Системний підхід до проектування, облаштування і утримання будинків, який дозволяє зробити будівлю енергетично ефективною, ресурсозберігальною, із мінімальним впливом на довкілля та максимально здоровою і комфортною для людей, визначається стандартами зеленого будівництва, які формують незалежні сертифікаційні системи.

Для України впровадження стандартів зеленого будівництва стає необхідністю, з огляду переваг зелених проєктів для отримання фінансової підтримки реалізації в рамках програм допомоги у відбудові наших міжнародних партнерів.

Частка будівництва і будівель від глобальних впливів на довкілля

Зелені будівлі мають менший вплив на довкілля, ніж стандартні. Їхні архітектурно-планувальні рішення дозволяють оптимізувати планування на місці. Більшість внутрішніх просторів мають природне освітлення, високоефективні системи опалення, вентиляції та кондиціювання повітря. Вимоги стандартів визначають мінімальний відсоток будівельної продукції, яка сертифікована на відповідність стандартам екологічного маркування. Така вимога забезпечує передусім високий рівень надійності, довговічності, енергоефективності будівлі у поєднанні з тепловим та акустичним комфортом та якістю повітря у приміщенні.

«Проєкт «Просування енергоефективності та імплементації Директиви ЄС про енергоефективність в Україні», що виконується Німецьким товариством міжнародного співробітництва (GIZ) за дорученням Федерального міністерства економічного співробітництва та розвитку Німеччини (BMZ) та у співфінансуванні з Державним секретаріатом Швейцарії з економічних питань (SECO), сприяє здійсненню Україною переходу до екологічно чистого енергопостачання та ефективного споживання енергоресурсів. Це створює нові

на визначену категорію і це підтверджено шляхом сертифікації. Право на маркування надається акредитованим державою органам і виключно відносно сертифікованої продукції.

Стандарт екологічного маркування встановлює додаткові до державних норм екологічні критерії з метою виокремити кращу продукцію в межах однієї категорії. Наприклад – цегла. Оцінюється як сам продукт, так і його життєвий цикл.

Такі стандарти розробляються на основі найкращих доступних технологій та методів управління. Тому їхні вимоги досяжні не для всіх виробників і є добровільними для застосування.

У кожній країні чи регіоні є свої програми екологічного маркування. Найбільш надійні та визнані на міжнародному рівні відповідають стандарту ISO 14024 та об'єднані в міжнародну асоціацію Global Ecolabelling Network.

Як виглядає логотип екологічного маркування в Україні?

робочі місця та відкриває ринки енергетичних послуг. Крім того, це дозволить зменшити високе енергоспоживання та витрати державних і приватних установ, а також надасть підтримку домогосподарствам і компаніям у плануванні, бюджетуванні та впровадженні власних заходів енергоефективності», – зазначає **Грегор Брьомлінг**, директор проєкту.

Методичні рекомендації, проєкти повторного використання дитячих садочків і шкіл та новий стандарт енергоефективного зеленого будівництва для громадських будинків і споруд, розроблені проєктом на замовлення Міністерства розвитку громад та територій України, містять вимоги щодо екологічного маркування будівельної продукції та матеріалів.

Що таке екологічне маркування?

Це логотип для маркування продукції, який складається з графічного зображення та напису.

Продукт дозволяється маркувати таким логотипом, якщо він відповідає стандарту екологічного маркування

У народі цей логотип отримав назву «Зелений журавлик», із часом вона стала його офіційною назвою. Програма екологічного маркування, представлена цим логотипом, є членом Global Ecolabelling Network і має національну акредитацію та міжнародне визнання.

Хто розробляє стандарти для програми екологічного маркування?

Національний технічний комітет стандартизації ТК 82 «Охорона довкілля» забезпечує розробку, а також перевірку, перегляд і внесення змін до стандартів екологічного маркування в Україні. Для цього ТК 82 формує робочі групи (РГ ТК 82), до складу яких входять члени ТК – представники органів влади, науково-дослідних інститутів, закладів вищої освіти, експертних організацій, а також провідні інженери, технологи, екологи. Нові стандарти або їхні оновлені редакції проходять публічне обговорення. Після цього їх доопрацьовують в РГ ТК 82 та виносять на розгляд Координаційної ради з екологічного маркування. Рішення про схвалення

стандарту ухвалюється простою більшістю голосів членів Координаційної ради. Після цього стандарт впроваджується до програми екологічного маркування наказом про прийняття.

Як стандарти екологічного маркування в Україні пов'язані зі стандартами європейських та інших програм, що мають міжнародне визнання?

При визначенні нової категорії або перевірки чинного стандарту РГ ТК 82 проводить аналіз узгодженої на глобальному рівні бази стандартів. Базу таких стандартів веде міжнародна асоціація Global Ecolabelling Network. У якості еталонних, як правило, відбираються наявні стандарти європейських програм: Ecolabel EU (ЄС), Nordic Swan Ecolabel (скандинавські країни), Blue Angel Ecolabel (Німеччина) та інші, які мають міжнародне визнання. РГ ТК 82, керуючись встановленими правилами при розробці вимог стандартів екологічного маркування «Зелений журавлик», забезпечують їхню відповідність вимогам стандартів європейських програм екологічного маркування. Такий підхід сприяє формуванню єдиного з ЄС ринку зеленої продукції.

Які стандарти екологічного маркування прийняті для продукції, що застосовується в будівельному виробництві, та що за ними оцінюється?

На сьогодні прийняті та діючі стандарти екологічного маркування на такі категорії продукції:

- бетон та вироби з бетону;
- блоки віконні;
- вироби гіпсові будівельні;
- вироби з полімерних матеріалів;
- вироби керамічні;
- матеріали теплоізоляційні;
- лакофарбові матеріали;
- прокат сталі та сталеві вироби;
- покриття для підлоги та інші вироби з лісоматеріалів;
- суміші будівельні сухі;
- шпалери.

Ці стандарти містять набір критеріїв оцінки життєвого циклу, за якими оцінюються:

- ефективність екологічної політики та результативність управління екологічними аспектами життєвого циклу;
- показники енергетичної ефективності та фізико-технічних характеристик;
- довговічність (продовжений строк експлуатації)
- ресурсоефективність (вміст відновлюваних матеріалів або відходів);
- показники енергоємності технологічного процесу виробництва;
- показники екологічних впливів виробничої діяльності та обсягів утворених відходів виробництва та споживання;
- придатність виробу та його пакування до повторної переробки.

Вимоги до хімічної безпеки повністю відповідають вимогам стандартів європейських програм екологічного маркування і встановлюють жорсткі обмеження щодо хімічних речовин за назвою, функціональним призначенням, класом і категорією небезпек згідно з Регламентом Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 1272/2008 від 16 грудня 2008 року про класифікацію, маркування та пакування речовин та сумішей (CLP). Вимоги до хімічної безпеки є вищими у порівнянні з обмеженнями, встановленими Регламентом Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 1907/2006 від 18 грудня 2006 року про реєстрацію, оцінку, авторизацію і обмеження хімічних речовин та препаратів (REACH).

«В ЄС екологічне маркування широко застосоване в публічних закупівлях. Замовники посилаються на стандарти екологічного маркування, обираючи більш енергоефективну, якісну та безпечну продукцію. За підтримки проекту було розроблено ухвалений базовий Закон України «Про енергетичну ефективність», який імплементував Директиву ЄС про енергетичну ефективність.

Стаття 7 Закону говорить про те, що у публічних закупівлях публічний сектор може закуповувати екологічні та енергетично ефективні товари, які мають екологічне маркування I типу. Стаття 8 встановлює вимоги до екодизайну та енергетичного маркування продукції, пов'язаної зі споживанням енергії. Цього року за підтримки нашого проєкту здійснюється робота над оновленою редакцією стандартів екологічного маркування виробів керамічних, виробів з гіпсу, сухих сумішей будівельних, бетону та виробів із бетону. Ці категорії продукції об'єднує високий рівень споживання енергетичних ресурсів у технологічному процесі виробництва та вплив на енергоефективність будівлі чи споруди. Високі вимоги стандартів екологічного маркування щодо енергоефективності протягом життєвого циклу в поєднанні з інноваційними архітектурно-проектвальними рішеннями можуть суттєво зменшити споживання енергетичних ресурсів на всіх етапах життєвого циклу будівлі. Усе це доступно вже сьогодні, і наші консультанти підтримують реалізацію енергоефективних зелених проєктів для відбудови України», – розповідає про проєктну діяльність

Вікторія Школьна, лідер компоненту реформ проєкту «Просування енергоефективності та імплементації Директиви ЄС про енергоефективність в Україні».

«Спільно з нашими партнерами ми створили електронний каталог будівельної продукції для енергоефективного зеленого будівництва. Платформа www.gbc.org.ua постійно оновлюється і вдосконалюється. Характеристики продуктів різних категорій, як і категорії будівельної продукції, відповідають оновленому законодавству. До загальнообов'язкових даних про продукцію ми ввели дані щодо екологічних характеристик та екологічного маркування. Усі дані перевіряються згідно з прото-

колами випробувань, деклараціями і сертифікатами. Перевірені дані про екологічно сертифіковану продукцію значною мірою допоможуть проєктувальникам визначитися із ринковою пропозицією», – розповідає **Світлана Берзіна**, президентка Всеукраїнської громадської організації «Жива планета».

«Спорудження зелених будівель із використанням екологічних будматеріалів відповідно до міжнародних стандартів – один із важливих критеріїв втілення принципу «відбудувати краще, ніж було». У сучасному світі нове житло, громадські будівлі та споруди мають бути екологічними, енергоефективними та інклюзивними. Ми дбаємо, щоб студенти отримували ґрунтовні знання про сучасні будівельні технології, екологічні стандарти та енергоефективні рішення. Це не тільки підвищує професійний рівень молодих спеціалістів, але й робить їх ключовими учасниками процесу сталого розвитку країни. Провідна роль нашого університету в формуванні нового покоління будівельників стане важливим внеском у масштабну відбудову України», – зазначає **Олексій Дніпров**, ректор Київського національного університету будівництва і архітектури.

«Освіта і підвищення кваліфікації у сфері зеленого будівництва, екологічної сертифікації та маркування стануть практичним доповненням до стандартних навчальних програм університету. Реалізація кращих проєктів потребуватиме застосування більш чистих технологій, ефективних методів управління, екологічних продуктів і матеріалів. Сьогодні державі необхідна підготовка фахівців, які будуватимуть якомога краще для людей і довкілля, враховуючи сучасні досягнення науки і практики», – акцентує увагу **Наталія Дюжилова**, заступниця голови Державної інспекції архітектури та містобудування України.

БУДІВЕЛЬНА ГАЛУЗЬ УКРАЇНИ: ПОКАЗНИКИ ПЕРШОГО ПІВРІЧЧЯ 2024

Аналізуючи статистичні дані будівельної галузі за перше півріччя поточного року, можна стверджувати, що обсяг виконаних будівельних робіт в Україні за даний період зріс на 37,1% р/р. Водночас основним драйвером росту будівництва залишаються інженерні споруди, які збільшили показник на 46,1% р/р.

Показники 2023 року як база для порівняння

Українська економіка у 2023 році відновлювалася швидше, ніж прогнозували. Вітчизняний бізнес порівняно швидко адаптувався до складних і мінливих умов, перенастроїв бізнес-процеси, перебудовував логістичні маршрути тощо. За даними Державної служби статистики, реальний ВВП у 2023-му порівняно з попереднім роком збільшився на 5,3%. Номінальний ВВП становив понад 6,5 трлн грн.

Водночас не можна сказати, що бізнес-активність після зростання на початку 2023 року суттєво покращилася. Коливання оцінок ділової кон'юнктури були незначними. Так, розрахований НБУ індекс очікувань ділової активності (ІОДА), що показує оцінку бізнесом поточного стану економіки, із січня по березень зріс із 37,5 пунктів до 45-ти. У решту періоду року він варіювався в межах 48,1-51,5 пунктів (50 п. — нейтральний рівень), сягнувши в листопаді 49,1 пунктів.

Що стосується показників окремих галузей економіки, то, за даними НБУ, розмір доходів компаній за 2023 рік навіть трохи перевищив рівень довоєнного 2021 року, що пов'язано зі зростанням цін. Серед галузей, які демонстрували найкращий фінансовий стан, переважали ті, які орієнтовані на внутрішній ринок. Водночас найсильніше постраждало виробництво продукції на підприємствах із видобутку металевих руд, яке скоротилося на 10% р/р. Своєю чергою виробництво металургійної продукції у 2023 році залишилося практично на рівні 2022 року — 17,6 млн т та 18 млн т відпо-

відно, але склало втричі менший обсяг, ніж у 2021 році, коли було виготовлено 61,4 млн т. Після істотного падіння за підсумками 2022 року (1,9 млн т у 2022 році і 4,4 млн т у 2021-му) попит на металопродукцію в Україні у 2023 році значно зріс, на 44% р/р — до 2,7 млн т (не враховуючи прокат із полімерним покриттям, нержавіючий прокат і білу жерсть). За оцінками фахівців Українського центру сталевих будівництва, найбільшим споживачем металопродукції останні роки залишається сегмент дрібних споживачів і роздрібною торгівлі. Його питома вага істотно зросла у 2022 році — до 31% проти 24% у 2021-му і збереглася на рівні 30% за підсумками 2023 року. Будівельний сегмент у 2023 році показав приріст 6% у структурі споживання, до 23% проти 17% у 2022 році, за рахунок інфраструктурних проєктів.

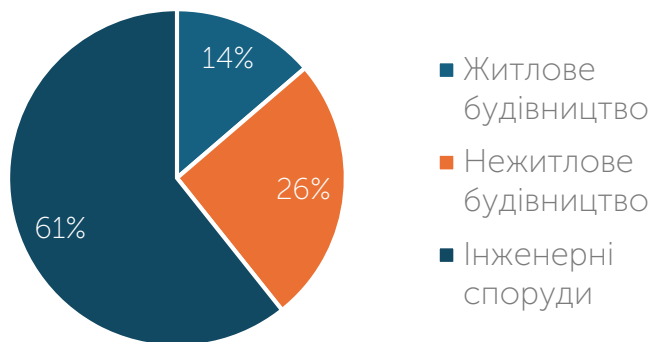
Щодо експорту / імпорту, то у 2023 році експорт товарів скоротився майже удвічі порівняно з 2021 роком, у той час як імпорт залишився майже на тому ж рівні.

Відносно показників, які мала у 2023 році будівельна галузь, за даними Державної служби статистики, обсяг виконаних будівельних робіт в Україні в даний період збільшився на 22,6% — до 162,7 млрд грн. Звичайно, тут варто враховувати низьку базу порівняння, оскільки у 2022 році обсяг будівельних робіт скоротився на 65% у річному вимірі. Тож якщо порівнювати сумарний обсяг будівельних робіт, то у 2023 році він був на 52,2% нижчим, ніж у довоєнному 2021-му.

Однак у сегментному розрізі динаміка була різною. Так, зростання показали два із трьох сегментів, а саме: нежитлове будівництво, із позитивним показником у 20,0% р/р,

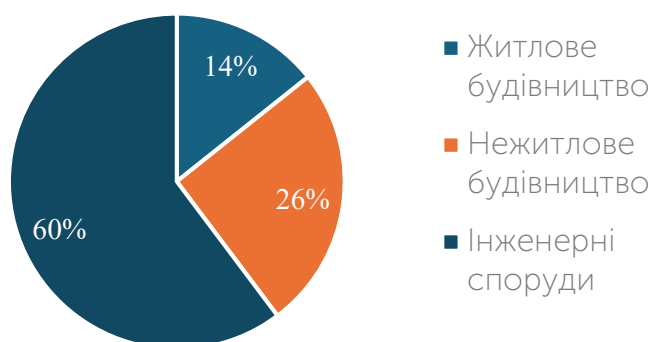
Обсяг виробленої будівельної продукції за видами у 2023 р., %, млн. грн

Джерело: Держстат України

Обсяг виробленої будівельної продукції за видами у січні-червні 2024 р., %, млн. грн

Джерело: Держстат України

до 41,6 млрд грн, та інженерні споруди, де зростання скла- ло 32,9% р/р, що в грошовому виразі становило 98,8 млрд грн. Натомість житлове будівництво у 2023 році скоротило свої темпи на 4,6% р/р, до 22,3 млрд грн.

Знову ж таки, якщо порівняти показники 2023 року з аналогічними даними 2021-го, то будемо мати спад- ну динаміку. Приміром, житлове будівництво — падіння на 56,6%, нежитлове будівництво — зниження на 50,4%, будівництво інженерних споруд — скорочення на 51,8%.

При більш детальному аналізі кожного сегмента стає зрозуміло, чому інфраструктурне будівництво має найбільший приріст. Відновлення зруйнованих через російську військову агресію об'єктів соціальної інфраструктури: мостів, доріг, комунікацій, ліній елек- тропередач тощо — мало переваги у плануванні витрат та черговості. До прикладу, у 2021 році частка видат- ків на ремонт і будівництво мостів була на рівні 1,8%, у 2023 році вона сягала 8,5%. А от частка видатків на будівництво та ремонт доріг за аналогічний період, на- впаки, знизилася з 54,1% до 24,8%.

Незважаючи на зниження обсягу робіт у житловому будівництві, загальна площа прийнятого в експлуатацію житла 2023 року зросла на 4% — до 7,38 млн кв. м. У той час як площа прийнятих нежитлових приміщень знизилася на 6% — до 2,34 млн кв. м у порівнянні з попереднім роком.

Стосовно показників за характером будівництва, у 2023 році частка нового будівництва до загального обсягу виконаних будівельних робіт становила 36,3%, ремонту — 42,9%, реконструкції та технічного переос- нащення — 20,8%.

2024 рік: перше півріччя

За оцінками НБУ, інфляція у березні 2024 року знизилася до 3,2% та відтоді, попри прискорення, залишається помір- ною. Дефіцит бюджету вдалося профінансувати без жодної емісійної гривні, а міжнародні резерви перебувають на до- статніх рівнях. Однак війна триває, а отже, ризики та викли- ки зберігаються. І не тільки для нашої економіки. У наступні два роки, відповідно до очікувань НБУ, буде прискорення зростання ВВП до 4-5% на рік.

Обсяг промислового виробництва в Україні за підсумка- ми січня — червня цього року зріс на 8,1% порівняно з ана- логічним періодом 2023 року. Нагадаємо, що за підсумка- ми 2023 року цей показник збільшився на 5,9% р/р.

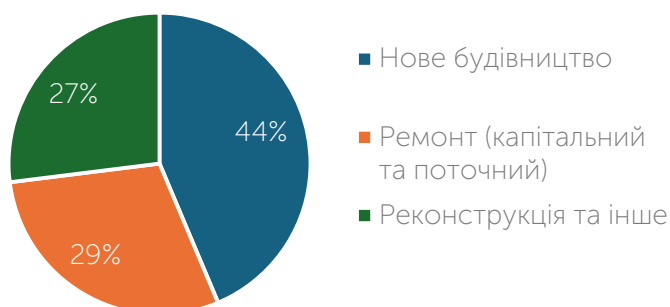
Як повідомляє GfK Center, серед основних галузей пе- реробної промисловості, які мають найбільший вплив на структуру промвиробництва, спостерігаємо таку піврічну динаміку:

- ✓ металургійне виробництво — зростання на 29,8%;
- ✓ харчова промисловість — зростання на 15,9%;
- ✓ видобувна промисловість — зростання на 9,3%, зокре- ма, видобуток металевих руд — зростання на 27,6%;
- ✓ енергетика — зростання на 1,5%;
- ✓ машинобудування — -0,9%.

Досить високу динаміку за рахунок відновлення по- шкродженої бойовими діями інфраструктури показує будівництво. Якщо подивитися на індекс виконаних бу- дівельних робіт в Україні, за даними Державної служби статистики показник зріс на 37,1% у порівнянні з анало- гічним періодом 2023 року. У грошовому виразі обся- ги виконаних будівельних робіт за цей період сягнули

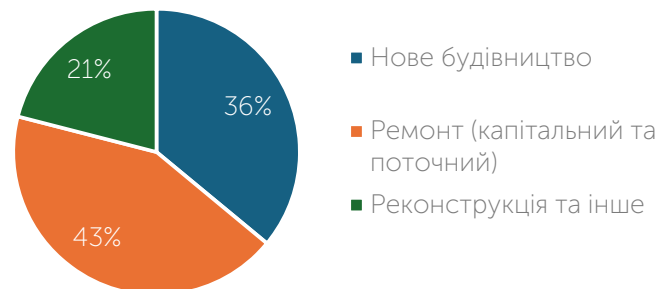
Розподіл обсягів виробленої будівельної продукції за характером будівництва у січні-червні 2024., %.

Джерело: Держстат України

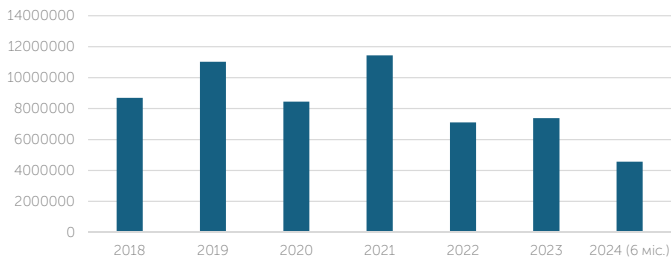
Розподіл обсягів виробленої будівельної продукції за характером будівництва у 2023 р., %.

Джерело: Держстат України

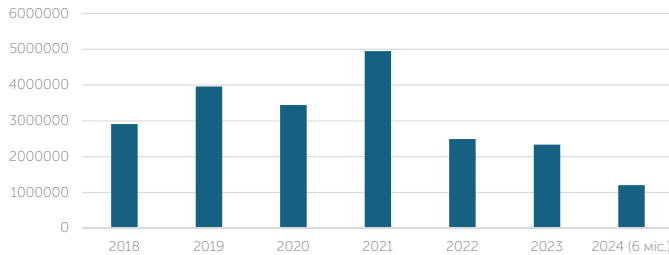
Динаміка будівництва житла в Україні, 2018-2024 (6 місяців) рр., кв. м.

Джерело: Держстат України

Динаміка зведення нежитлових будівель в Україні, 2018-2024 (6 місяців) рр., кв. м.

Джерело: Держстат України

82,44 млрд грн. Позитивна динаміка окремих сегментів будівельної галузі була такою:

- ✓ інженерні споруди — зростання на 46,1% р/р, до 49,7 млрд грн;
- ✓ нежитлове будівництво — зростання на 31,6% р/р, до 21 млрд грн;
- ✓ житлове будівництво — зростання на 16,8% р/р, до 11,8 млрд грн.

Частка нового будівництва в загальному обсязі виконаних будівельних робіт за даний період становила 43,7%, ремонту — 29,4%, реконструкції та технічного переоснащення — 26,9%.

Також джерело зазначає, що загалом економічна активність трохи покращилася після травневого провалу, спричиненого дефіцитом електроенергії після російських ударів по енергоінфраструктурі. У вересні індекс очікувань ділової активності зріс до 48,7 з 48,4 у серпні. Нагадаємо, що нейтральний рівень становить 50 пунктів.

Натомість факторами, що стримують подальшу активність бізнесу, залишаються обстріли критичної інфраструктури, погіршення курсових очікувань і дефіцит робочої сили. Додатковим фактором нещодавно стало підвищення акцизів на паливо і прискорення темпів інфляції. На жаль, за прогнозами експертів, у найближчій перспективі серед стримуючих чинників можуть з'явитися посилення податкового тиску і нестача електроенергії.

Прогнози

Різні експерти дають різні короткострокові прогнози щодо економічного майбутнього України. Наприклад, інвестиційна компанія Dragon Capital прогнозує, що реальний ВВП України зросте на 3% р/р у 2025 році завдяки відновленню внутрішнього споживання та розвитку ВПК. Курс долара очікується на рівні 45 грн у другій половині 2025-го.

Також Dragon Capital прогнозує, що пік споживчої інфляції досягне 11% р/р у квітні - травні 2025 року через низьку базу порівняння для сирих харчових продуктів, після чого показник знизиться до 6,3% р/р до кінця року. Якщо Національний банк України розпочне пом'якшення монетарної політики у другій половині 2025 року, зокрема, шляхом повернення до контрольованої девальвації гривні, Dragon Capital очікує зниження курсу до 45 грн/\$ до кінця 2025 року (-6,6% р/р) і середньорічний курс на рівні 43 грн/\$.

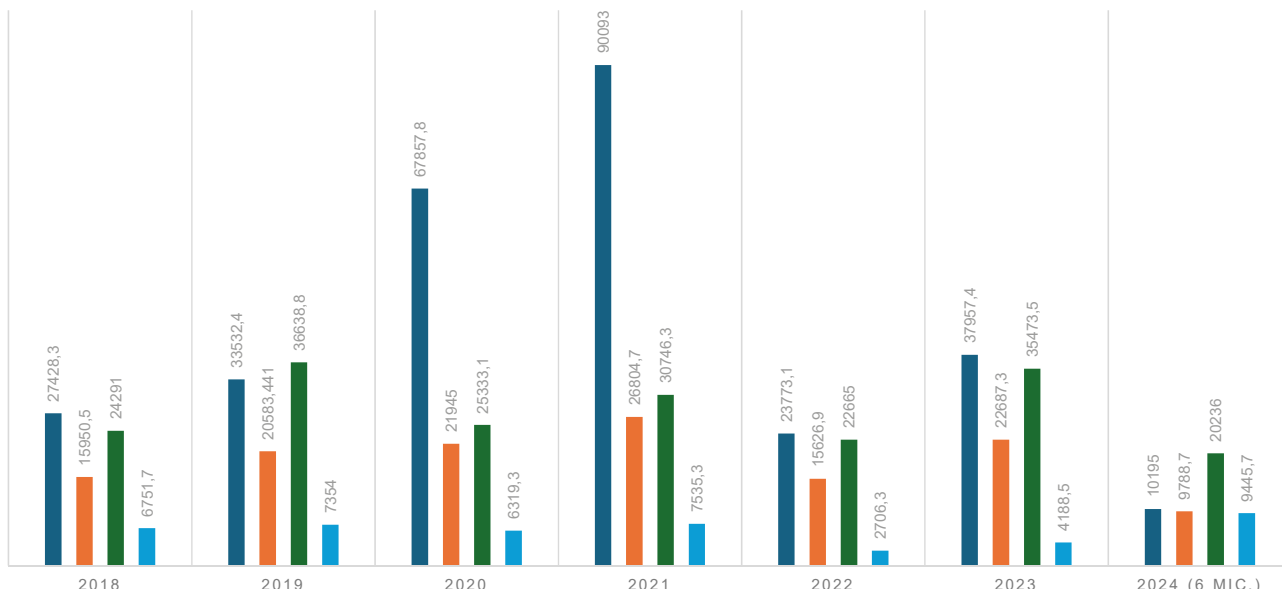
Бюджетний дефіцит залишиться високим — близько 19% ВВП, однак завдяки фінансовій підтримці на \$50 млрд від країн G7 частка безповоротних коштів у фінансуванні суттєво зросте. Це дозволить стабілізувати співвідношення боргу до ВВП на рівні близько 91% після трьох років зростання, зазначено в макропрогнозі.

Компанія також оцінює, що дефіцит електроенергії взимку буде відносно помірним, близько 15% від попиту

Динаміка будівництва інженерних споруд, 2018-2024 (6 місяців) рр., млн. грн.

Джерело: Держстат України

■ Транспортні споруди ■ Трубопроводи, комунікації та лінії електропередачі ■ Комплексні промислові споруди ■ Інші інженерні споруди

Співвідношення будівництва інженерних споруд за видами, 2024 (6 місяців) р., млн. грн., %

Джерело: Держстат України

Співвідношення будівництва інженерних споруд за видами, 2023 р., млн. грн., %

Джерело: Держстат України

(аналогічно рівню липня 2024 року) і зменшиться до 6-8% у II-III кварталах 2025 року.

В альтернативному сценарії, за якого бойові дії призупиняться наприкінці 2024-го або на початку 2025 року, економіка може зрости на 5-7% р/р у 2025 році. Бюджетний дефіцит скоротиться до 12-15% ВВП (\$25-30 млрд), а боргове навантаження знизиться до 85-88% ВВП.

Зі свого боку Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР) зменшив прогноз темпів зростання ВВП України на наступний рік з 6% до 4,7%. Водночас прогноз на 2024-й збережено на рівні 3%.

Також у звіті «Регіональні економічні перспективи» зазначається, що короткострокові прогнози зростання для України, як і раніше, характеризуються високим рівнем невизначеності. Згідно зі звітом, перспективи українського експорту покращилися завдяки відкриттю минулого року експортного коридору вздовж узбережжя Чорного моря. Це частково зменшило пов'язану з війною невизначеність щодо безпеки використання Чорного моря для експорту з України значних обсягів сільськогосподарської продукції та інших вантажів, зокрема металів і руди. Але водночас у звіті зазначається, що це покращення може бути нівельоване проблемами з електроенергією.

Крім цього, хоча міжнародні партнери України забезпечили достатнє зовнішнє фінансування на поточний рік, ситуація у 2025 році є наразі менш зрозумілою. Також зберігається гострий дефіцит на ринку праці та ризик подальшого знищення інфраструктури і виробничих потужностей.

Не менш цікавими є результати опитування Європейської Бізнес Асоціації щодо прогнозів бізнесу на 2025 рік. Зокрема, 53% із загальної кількості опитаних прогнозують позитивну динаміку розвитку свого бізнесу у 2025 році. Минулого року на зростання бізнесу

сподівалися 58% керівників. Третина опитаних директорів, 33%, розраховують у 2025 році втримати бізнес-показники на рівні попереднього року, а 14% прогнозують негативну динаміку (13% минулого року).

Прогнози фінансових показників на 2025 рік у гривні майже ідентичні до прогнозів попереднього періоду. Більшість керівників, а саме 72%, очікують на зростання доходів у гривні, і тільки 15% очікують падіння. Зростання до 10% прогнозують 35% директорів, зростання на 11-20% — 23%, і зростання на 21% та більше очікують 14% респондентів.

Водночас на зростання доходів у натуральному виразі розраховують 46%, а в доларах — 43%. Падіння доходів у натуральному виразі прогнозують 21% підприємців, у доларах — 27%.

Відносно до попередніх років інвестиційні наміри компаній стали більш стриманими. Кількість компаній, що планують впроваджувати нові масштабні інвестиційні проекти у 2025 році, впала до 16%. Нагадаємо, великі інвестпроекти планували 26% компаній у 2024 році та 19% у 2023 році. Утім середня вартість запланованих проектів зросла — у 2025 році вона складатиме в середньому 9 млн доларів (\$8 млн у 2024 році та \$3 млн у 2023-му).

Незначним чином зменшилася і кількість компаній, що планують інвестиції в соціальні ініціативи, — з 65% у 2024-му до 59% у 2025 році. В середньому бізнес планує спрямовувати на такі проекти 6% від доходів компанії. У 2024 та 2023 роках ці показники склали 6% та 8% відповідно.

До топ-3 пріоритетних завдань, які стоять перед Урядом, бізнес традиційно відніс боротьбу з корупцією, необхідність проведення судової реформи та встановлення верховенства права, забезпечення макроекономічної стабільності, а також проведення податкової та митної реформ.

РИНОК СУХИХ БУДІВЕЛЬНИХ СУМІШЕЙ В УКРАЇНІ: ПОТОЧНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Ринок сухих будівельних сумішей в Україні представлений широким асортиментом продукції як за типом сировини, так і за призначенням — піщано-цементні суміші для вирівнювання підлоги, цементні суміші для роботи по бетонних поверхнях, у тому числі — розчини для кладки, цементний клей для плитки, каменю та утеплювальних матеріалів, гіпсові шпаклівки для стін та стелі (вирівнювальні, декоративні) та інші види. За оцінками української консалтингової компанії Pro-Consulting, у структурі ринку за сировиною переважають суміші на цементній основі (65-67%), серед них до 80% складають клеї для плитки та кладочні суміші.

Поточний стан ринку

Ринок сухих будівельних сумішей формується попитом на ринку будівництва. У сегменті нового будівництва близько 70% складають житлові приміщення, решта — промислова та комерційна нерухомість. Під час війни частка житлового будівництва зменшилася з 67% у 2021 році до 59% у 2023 році, що частково пов'язано з відновленням інфраструктурних будівель, релокацією підприємств та зменшенням попиту на житлову нерухомість.

Основними видами нежитлового будівництва останніми роками є торгові й промислові будівлі та склади. Проте у 2023–2024 роках усе більше компаній заявляють про наміри будівництва нових виробничих потужностей у різних галузях промисловості, що сприятиме утриманню високої частки нежитлового будівельного сегмента.

Обсяг будівельних робіт із реконструкції поки не досягнув довоєнних показників після падіння у 2022 році, проте демонструє стабільну динаміку зростання у поточному періоді.

Зростання споживчого ринку стимулює розвиток виробництва сухих будівельних сумішей в Україні і відповідно загального внутрішнього ринку.

До початку повномасштабного вторгнення близько 95% сухих будівельних сумішей виготовлялися в Україні. Основні виробники представлені філіями іноземних компаній (KNAUF, Ceresit, Kreisel, ACTU), які прийшли в Україну ще наприкінці 90-х з власними технологіями, рецептурами та стандартами ведення бізнесу. Наявна сировинна база України та попит на сучасні будівельні матеріали сприяли розвитку таких підприємств. Впроваджені потужності дозволяли забезпечувати як внутрішні потреби ринку, так і експортувати високоякісні суміші до найближчих країн-партнерів (Молдова, Польща та інші).

Серед найбільших виробників цементних продуктів українського походження слід зазначити компанію «Термінал-М», що входить до складу групи підприємств «Ковальська» (сухі будівельні суміші під торговою маркою Siltek).

Виробничі потужності розташовані здебільшого поряд із місцями видобутку основних видів сировини — родо-

вищ гіпсу, вапняку, глини, доломіту. Мапа виробництва простягалася від Донбасу до західної України, тож окупація територій та руйнація внаслідок обстрілів у 2022 році призвели до втрати близько 30 % виробничих потужностей. Однією з найбільших втрат стала окупація Донеччини та Херсонщини, знищення заводу KNAUF, який виготовляв до 400 тис. тонн сухих будівельних сумішей, та потужностей підприємства «Полімін». Наразі компанії розвивають виробництво на своїх підприємствах у центральній та західній частинах України, продовжують виготовлення та поставку будівельних матеріалів на ринок, частково імпортують товари власної ТМ для забезпечення наявного попиту.

Поступове відновлення виробничих потужностей, у тому числі за рахунок релокації підприємств, та підвищення цін на продукцію через інфляцію і валютні коливання сприяли зростанню ринку у вартісних показниках. За даними операторів ринку, середня вартість будівельних матеріалів збільшилася на 15-80%. Показник для сухих будівельних сумішей називають у межах 40% від довоєнних цін. Таким чином, за оцінками, у 2023 році обсяг ринку сухих будівельних сумішей на цементній основі зріс на 68% від показників 2022 року, до 4,7 млн грн.

Експортний потенціал

У 2023 році Україна експортувала сухі будівельні суміші у 37 країн світу на суму \$2,5 млн, за перше півріччя 2024 року обсяги експорту суттєво зросли, перевищивши показник минулого року в 1,5 рази (6 міс. 2023 р. — \$1,43 млн, 6 міс. 2024 р. — \$2,2 млн).

Основними країнами експорту 2023 року є Молдова (34,7%, \$0,86 млн), Польща (15,6%, \$0,37 млн) та Латвія (12,5%, \$0,31 млн). У 2024 році лідери експорту залишилися майже без змін, проте Молдова наростила обсяги (\$1,22 млн), частка Польщі скоротилася до 9,5% (\$0,21 млн).

Сухі цементні суміші у 2022–2023 роках постачали в основному у Латвію (99,4% протягом зазначеного періоду). Загальний обсяг експорту у 2023 році виріс майже удвічі від показника першого року війни, до близько \$310 тисяч. У першому півріччі 2024 року основним експортним напрямком став Туркменістан (96,4%).

Серед основних постачальників продукції за кордон у 2023 році — ТОВ ВКФ «МВА» (ТМ ELF DECOR), ТОВ «Енерго Композит» (тампонажні суміші Cement mix Сем для цементування свердловин), ТОВ «НВП «Укрвермікуліт» (ТМ Bauwer), ТОВ «КРАЙЗЕЛЬ — Будівельні Матеріали» (ТМ Крайзель) та ТОВ «Фомальгаут-Полімін» (ТМ Полімін).

Тож Україна має перспективи нарощування обсягів експорту, у тому числі за рахунок нових проектів виробництва, запланованих до реалізації у 2024–2025 роках.

Перспективи розвитку галузі

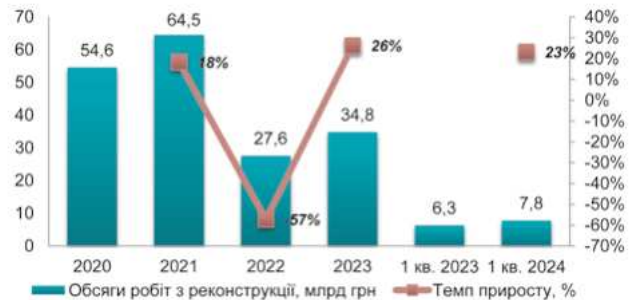
Будівельний ринок навіть в умовах повномасштабної війни демонструє поступове відновлення і основні виробники будівельних матеріалів в уже працюють на перспективу, втілюючи в життя плани з розширення наявного виробництва та створення нових потужностей. Усі перспективні проекти, за словами представників таких підприємств, розраховані як на забезпечення поточних потреб ринку, так і на стрімке відновлення та розбудову України після закінчення війни.

Станом на вересень 2024 року в Україні вже реалізуються декілька проєктів будівництва нових заводів із виробництва сухих будівельних сумішей та озвучені проєкти з нарощування потужностей.

У 2023 році розпочато будівництво заводу сухих будівельних сумішей французької групи компаній Saint-Gobain у Тлумацькому районі Івано-Франківської області. За даними компанії, запланований обсяг виробництва — 60 тис. тонн

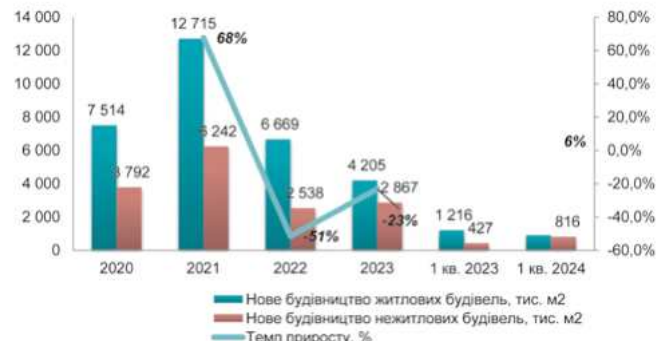
Обсяг виконаних будівельних робіт із реконструкції в Україні у 2020 р. – 1 кв. 2024 р. у грошовому виразі, млрд грн.

Джерело: дані Державної служби статистики України; оцінка Pro-Consulting

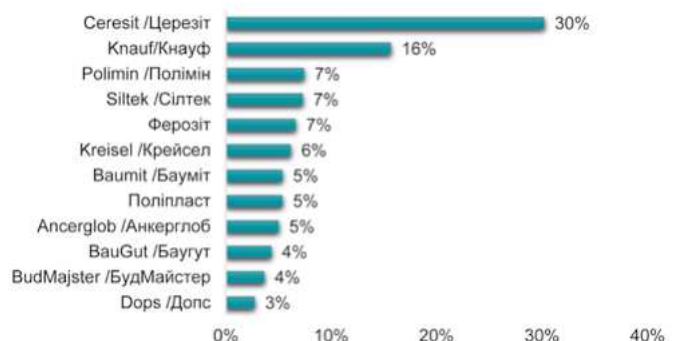
Обсяги нового будівництва (загальна площа житлових та нежитлових будинків, на які видано дозволи) в Україні у 2020 р. – 1 кв. 2024 р., тис. м².

Джерело: дані Державної служби статистики України; оцінка Pro-Consulting

Рейтинг марок/брендів сухих будівельних сумішей у розрізі найчастішого використання в роботі, кількість респондентів.

Джерело: дані Державної служби статистики України; оцінка Pro-Consulting

на рік, інвестиції складають 9 млн євро. Компанія планувала вийти на проектну потужність у 2024 році. Також про плани запуску нової гілки виробництва сухих будівельних сумішей повідомляли представники ПрАТ «Івано-Франківськцемент», які мають наміри частково закрити дефіцит у гіпсових сумішах, що виник після втрати потужностей Донеччини. У Львівській області виходить на фінальний етап будівництво нового заводу KREISEL. Це проєкт ТОВ «КРАЙЗЕЛЬ – Будівельні Матеріали», що входить до складу німецького концерну FIXIT GRUPPE та вже має завод у Київській області. Львівський проєкт був розпочатий ще у 2021 році. За даними компанії, наразі завершено процес будівництва, розпочинається етап монтажу обладнання та благоустрою. Запланована потужність – дві виробничі лінії, загалом 400 тис. тонн на рік широкого асортименту будівельних сумішей, що зможуть забезпечити попит на споживчому ринку в сучасних та інноваційних будівельних матеріалах.

Німецька компанія MC-Bauchemie повідомила про наміри розширення виробництва сухих будівельних сумішей у місті Березані Київської області. Компанія планує поповнити асортимент полімерцементними сумішами для конструкційного ремонту бетону, топінгами для промислових підлог, гідроізоляційними матеріалами та клеями для плитки. Озвучена сума інвестицій складає 1,5 млн євро, заплановані терміни запуску лінії – кінець 2025 року.

Враховуючи, що споживчий ринок сухих будівельних сумішей представлений у сегментах споживання як промислового, так і приватного будівництва, реалізація товару здійснюється через різні канали, у тому числі будівельні магазини. Наразі в Україні стартувала програма «Національний кешбек», до якої долучилися виробники різних видів продукції.

Таким чином, можна зазначити, що український ринок сухих будівельних сумішей демонструє стійкість і має зна-

Лінія з виготовлення сухих будівельних сумішей OSK

чний потенціал розвитку. Інноваційні розробки закордонних компаній активно впроваджуються на підприємствах України, оскільки наявна сировинна база забезпечує економічне виробництво, допомагає знизити логістичні витрати та запропонувати ринку конкурентні ціни на сучасні будівельні рішення.

Оцінка споживачів

Основними споживачами сухих будівельних сумішей виступають будівельні компанії, що надають послуги зі зведення та ремонту приміщень різного призначення. Асортимент продукції на ринку представлений у різних цінових категоріях, тож споживачі мають можливість вибору товару, виходячи з бюджету будівництва чи ремонту. Проте основними загальними критеріями вибору сухих будівельних сумішей для споживачів є стабільна висока якість, легкість приготування та використання.

Також для споживачів часто є важливим наявність продукції різного призначення одного виробника в точці продажу. Забезпеченість максимально широкою лінійкою будівельних матеріалів притаманна для зазначених великих гравців і є орієнтиром для інших компаній, що прагнуть розвитку на ринку сухих будівельних сумішей.

Автоматизоване фасування готової продукції промисловим роботом KUKA

PRO CONSULTING
АНАЛІТИКА РИНКІВ. ФІНАНСОВИЙ КОНСАЛТИНГ

українська консалтингова компанія, лідер в сфері аналітики, маркетингових досліджень ринків, розробки стратегій, експортного та фінансового консалтингу; консультант в залученні грантів.

+38 (044) 233-34-32 pro-consulting.ua

ЕКСПЕРТНИЙ АНАЛІЗ РИНКУ СУХИХ БУДІВЕЛЬНИХ СУМІШЕЙ

**Олена
Подоланчук**
директорка
з маркетингу
ТОВ «КРАЙЗЕЛЬ —
Будівельні Матеріали»

**Уляна
Грибик**
фінансова директорка
АСТУ

**Віталій
Северин**
директор із розвитку
бізнесу ТОВ «ЮДК»

**Богдан
Рублюк**
комерційний директор
ТОВ «Фомальгаут-Полімін»

Оцінка від гравців ринку

Як бачимо, ринок сухих будівельних сумішей (СБС) продовжує активно розвиватися, зберігаючи стійке зростання попиту на продукцію високої якості, екологічно чисті рішення та технологічні інновації. Представники ключових компаній галузі відіграють важливу роль у формуванні тенденцій і розвитку ринку, відображаючи різні підходи до виробництва, розробки нових продуктів та стратегії просування.

Для повноти оцінки ситуації з виробництва та споживання СБС ми провели заочний круглий стіл із представниками компаній ринку сухих будівельних сумішей, які поділилися своїм баченням поточного стану ринку, його проблемами та перспективами.

Як Ви оцінюєте обсяг внутрішнього ринку СБС за підсумками 2023 року та першої половини 2024 року? Яку частку в цій оцінці займають різні види СБС (цементні, гіпсові, СБС економ- або преміум класу тощо)?

Олена Подоланчук:

— За підсумками 2023 року обсяг внутрішнього ринку сухих будівельних сумішей на цементній основі склав 839,5 тис. тонн, що демонструє зростання на 30,8% у порівнянні з 2022 роком. Уже за перші 8 місяців 2024 року (січень – серпень) ринок зріс ще на 4,5% і досягнув 571,5 тис. тонн проти 546,8 тис. тонн за аналогічний період минулого року.

Уляна Грибик:

— АСТУ — молода компанія, яка розпочала свою роботу в лютому 2024 року. Ми, звичайно ж, моніторимо ринок СБС, проводимо внутрішній аналіз. Проте надавати оцінку ринку СБС наразі не готові.

Віталій Северин:

— Обсяг ринку СБС за 2023 рік орієнтовно 1180 тис. тонн, із них гіпсових близько 370 тис. тонн. За 2024 рік ми маємо досить суперечливі дані як від самих виробників, так і від маркетингових агенцій, але

в цілому до травня 2024 року спостерігалось невелике зростання ринку, а з червня 2024-го ми відмічаємо різкий спад ринку СБС.

Богдан Рублюк:

— Загальний обсяг ринку сухих будівельних сумішей за перші три квартали 2024 року демонструє поступове відновлення після складного періоду 2022-2023 років. Загальний обсяг ринку СЦС + СГС 951,1 тис. тонн/5 790,9 млн грн (тут і далі інформація за аналітикою aim.ua). При цьому сухі будівельні суміші на цементній основі складають обсяг 658,3 тис. тонн та 3 732,6 млн грн, що дорівнює частці на ринку сумішей 69% та 65% відповідно. Приріст до попереднього року склав: тонни/грн +3,1% та +6,4% відповідно. Сухі будівельні суміші на гіпсовій основі: обсяг 292,8 тис. тонн та 2 058,3 млн грн, частка на загальному ринку сухих сумішей: в тоннах 31%, у гривнях 35%, скорочення за рік: тонни/грн -3,6% та -2,9%.

Український ринок сухих будівельних сумішей стикається із серйозними викликами, які стримують його розвиток та обмежують конкурентне середовище:

1. Зростання дешевого імпорту. Постачання гіпсових сумішей із Туреччини негативно позначається на показниках національних виробників, які змушені конкурувати з дешевшою продукцією.
2. Тиск великих міжнародних компаній. Світові гіганти, такі як Saint-Gobain, продовжують розширювати свою присутність в Україні, відкриваючи нові заводи. Це створює складні умови для малих і середніх українських виробників, яким важко змагатися на рівних.
3. Домінування на ринку гіпсових сумішей одного гравця. Значну частку ринку (близько 51%) утримує Knauf, що обмежує можливості розвитку для національних компаній через високий рівень монополізації.

Ці фактори підтверджують необхідність пошуку рішень для підтримки національних виробників, збереження конкурентного балансу та стимулювання здорового розвитку ринку гіпсових сумішей в Україні.

Зважаючи на бюджетні обмеження споживачів, наразі не час матеріалів преміумкласу, але можемо відзначити недовіру споживачів до економпродуктів

національних виробників, адже всі вимагають високої якості, тому збільшення попиту на економсегмент ми не прогнозуємо.

За підсумками 2023-го та трьох кварталів 2024 року ринок сухих будівельних сумішей в Україні продовжує відновлюватися, хоча його обсяг залишається значно нижчим через наслідки війни. Попит зростає на «преміум» суміші, але сегмент «економ» залишається ключовим через бюджетні обмеження споживачів.

Чи спостерігалися останнім часом зміни у структурі попиту вітчизняного ринку СБС? Які?

Олена Подолянчук:

— Останнім часом на ринку спостерігаються зрушення у структурі попиту: зростає інтерес до високоякісних та довговічних матеріалів, що обумовлено зростаючою довірою до іноземних брендів, які зарекомендували себе стабільною якістю за доступними цінами.

Уляна Грибик:

— Попит залежить від сезону та від акційних пропозицій. З досвіду АСТУ бачимо, що навесні та влітку популярними були суміші для укладання плитки, а з настанням осені зріс попит на продукцію для фасадних робіт: утеплення, вирівнювання стін тощо. Знижки також відіграють велику роль — якщо ми надаємо вигідні пропозиції, попит на продукцію зростає в кілька разів.

Віталій Северин:

— Структура попиту за категоріями товарів майже не змінилася, але ми бачимо, що кінцевий споживач усе більше намагається зекономити.

Богдан Рублюк:

— Останнім часом структура попиту на ринку сухих будівельних сумішей (СБС) в Україні зазнала суттєвих змін, спричинених економічною ситуацією та потребами відбудови країни:

- зростання попиту на матеріали для теплоізоляції: споживачі все більше орієнтуються на енергоефективні рішення, що пов'язано з необхідністю підвищення енергозощадження в будівлях;
- попит на бюджетні суміші: через фінансові обмеження у багатьох проєктах значна частина споживачів віддає перевагу економічним варіантам;
- зростання інтересу до преміумпродуктів: приватні забудовники, попри загальні тенденції, усе більше шукають довговічні та високоякісні матеріали, які забезпечують надійність і комфорт;
- попит на інноваційні продукти: оновлення стандартів будівництва та впровадження нових технологій стимулюють інтерес до сучасних рішень у будівельній галузі.

Крім того, ринок поступово переходить до бюджетного та фондового формату збуту. Основна частка споживання зміщується в бік фондів відновлення та держфінансування, тоді як індивідуальні споживачі та майстри відіграють меншу роль.

Ці тенденції відображають адаптацію ринку до нових економічних і соціальних викликів, одночасно визначаючи напрями його подальшого розвитку.

Хто з операторів українського ринку СБС займає лідируючі позиції на ринку? За рахунок чого?

Олена Подолянчук:

— За підсумками 2023 року серед лідерів на ринку СБС на цементній основі — компанії Henkel, Polimin, KREISEL, Siltek та Baumit. Важливо зазначити, що відповідна тенденція зберігається і цього року.

Уляна Грибик:

— Серед лідерів можна виділити такі бренди, як Henkel, KREISEL та Siltek. Вони вже давно на ринку і мають високу довіру споживачів. Клієнти обирають їх навіть без врахування вартості, орієнтуючись на репутацію та якість, бо бренди завоювали довіру клієнта.

Віталій Северин:

— Трійка лідерів у СБС на цементному в'язучому не змінилася: 1 місце — Henkel, 2 — «Полімін», 3 — KREISEL.

Ці компанії присутні на ринку України вже багато років, вони мають своїх постійних клієнтів і реалізують свою продукцію в різних цінових категоріях. У виробництві гіпсових СБС незмінним лідером є «Кнауф Україна». Незважаючи на втрату виробничих та сировинних потужностей, компанія змогла реорганізувати ланцюги постачання та налагодити нові виробництва в Україні. Друге місце у продажах гіпсових СБС займають продукти турецьких виробників, третє місце — «Крумікс» (підрозділ ПрАТ «Івано-Франківськцементу»), який має дуже амбітні плани за рахунок нових виробничих потужностей та наявності власної сировини.

Богдан Рублюк:

— Трійка лідерів на ринку сухих цементних сумішей у 2024 році залишається незмінною: Henkel, Polimin та KREISEL. Далі слідує такі великі гравці, як Siltek, Baumit, Anserglob, Ferosit; і далі інші, які наразі демонструють тенденцію до скорочення виробництва. Проте важливо зазначити, що, враховуючи виключно національних виробників, — ТМ POLIMIN посідає перше місце. Трійка лідерів на ринку гіпсових сумішей цього року теж залишилася незмінною. Половина ринку контролюється Knauf Gips, далі йдуть турецькі виробники та Krumix.

Наша компанія цього року запустила нове виробництво гіпсових сумішей на заводі в Києві, за новими рецептурами. Наразі відбувається процес налагодження логістичного ланцюжка в постачанні сировини та готової продукції. У планах — будівництво нового гіпсового заводу в західному регіоні України.

Чинники успіху лідерів ринку:

- інвестиції у виробничі потужності, включаючи сучасні заводи;
- локалізація виробництв біля місць видобутку сировини, що зменшує витрати на виробництво;
- розширення асортименту, особливо у сегментах «преміум» і спеціалізованих сумішей;
- підтримка інноваційних технологій для підвищення ефективності матеріалів.

Поточна ситуація на ринку підкреслює важливість адаптації до змін в економіці та потребах споживачів, а також необхідність відновлення та реконструкції інфраструктури після бойових дій.

Хто є на сьогодні найактивнішим споживачем СБС? Які види СБС (цементні, гіпсові, СБС економ або преміумкласу тощо) користуються у вітчизняного споживача великим попитом? Чому?

Олена Подолянчук:

— Основними споживачами СБС залишаються професійні будівельні компанії та «напівпрофесійні» будівельні бригади (майстри, виконробі). Компанія «КРАЙЗЕЛЬ» проводила дослідження у 2023 році, де було питання про цінову політику компанії і як це впливає на вибір споживача. Професійні майстри цінують передусім технічні характеристики продуктів, тоді як кінцеві споживачі, які проводять ремонт самостійно, приділяють більше уваги співвідношенню якості та ціни. Іноземні компанії Henkel, KREISEL і Baumit користуються довірою професіоналів завдяки своїй якості та помірним цінам.

Уляна Грибик:

— З наших спостережень попит на продукцію залежить від регіону та активності будівництва там. Наприклад, у Києві, Закарпатті та Івано-Франківську люди готові платити за преміумпродукцію. Тоді як в областях із меншими темпами будівництва споживачі більше орієнтуються на продукцію економсегмента. Щодо видів, то найпопулярнішими є суміші на цементній основі, вони переважають на ринку.

Віталій Северин:

— Споживання цементних СБС традиційно вдвічі вище, ніж гіпсових. З приводу розподілення СБС на «економ» та «преміум» — це досить умовне позначення, адже ринок СБС дуже динамічний і висококонкурентний — як і у зміні продуктів, так і у зміні цін.

Богдан Рублюк:

— Найактивнішим споживачем сухих будівельних сумішей в Україні сьогодні є сегмент B2B (бізнес для біз-

несу), зокрема, компанії, що займаються будівництвом та реконструкцією. Цей сегмент охоплює як великі будівельні підприємства, так і дрібних підрядників. Значну роль також відіграють державні замовлення (B2G) на відбудову пошкодженої інфраструктури. Приватні споживачі (B2C) стають активнішими через збільшення попиту на дрібний ремонт і реконструкцію житла.

Попит на різні типи СБС залежить від потреб та бюджету. Найбільш популярними залишаються цементні суміші завдяки їхній універсальності та доступності. Гіпсові СБС популярні для внутрішніх робіт через легкість застосування та екологічність. Продукти преміумкласу вибирають для високоякісного оздоблення, тоді як продукти економкласу задовольняють потреби в доступному ремонті. Пріоритетними критеріями вибору є перевірені виробник, який гарантує якість, технічні характеристики конкретного продукту, а також важливим залишається співвідношення ціни та якості.

Попит на СБС в Україні має потенціал для подальшого зростання, особливо в контексті відновлення інфраструктури після завершення бойових дій, що передбачає масштабні будівельні роботи.

Чи змінилися критерії вибору СБС у вітчизняного споживача? На що він орієнтується, вибираючи СБС продукцію?

Олена Подолянчук:

— Для професійних будівельників головними критеріями залишаються надійність бренду та якість продукції, тоді як кінцеві споживачі, окрім якості, орієнтуються і на доступність товару, що важливо з огляду на зниження купівельної спроможності.

Уляна Грибик:

— Клієнти орієнтуються на якість і ціну. Ці критерії незмінні.

Віталій Северин:

— Ми бачимо все частіше, що клієнт намагається зекономити. Але багато клієнтів продовжують користуватися тими матеріалами, до яких уже звикли і в яких вони впевнені.

Богдан Рублюк:

— Сучасний споживач орієнтується на брендову репутацію виробника, якість та технічні характеристики, економічність та зручність використання і, звісно ж, на ціну продукту. Важливу роль відіграє наявність професійної технічної підтримки: можливість легко звернутися за консультацією з приводу продукту і швидко її отримати. Також сьогодні велике значення мають рекомендації від спеціалістів: виконробів, будівельників та дизайнерів. Саме тому компанії, які активно працюють із професійною спільнотою, отримують конкурентну перевагу.

Чи змінювалися ціни на СБС протягом 2023 року — I півріччя 2024 року? Чи очікується підвищення цін на СБС надалі? Чим це буде обумовлено?

Олена Подолянчук:

— Упродовж 2023 року та першої половини 2024 року спостерігалось зростання цін на СБС, що було зумовлено подорожчанням сировини, особливо від європейських виробників, труднощами з логістикою, зокрема, через блокування кордонів, а також зростанням витрат на транспортування. Збереження цих факторів може призвести до подальшого подорожчання продукції.

Уляна Грибик:

— Ціни зростали впродовж цього періоду. Вони зростають через те, що сировина закуповується за кордоном, відповідно вона залежить дуже від курсу валют. А росте курс — збільшується вартість сировини, відповідно виробники змушені підняти ціну на продукцію. АСТУ 80% сировини, а саме пісок та мінеральний порошок, постачає від партнерської компанії «Агробудсервіс». Вони мають змогу виготовляти понад 1 млн тонн продукції щорічно. У них є обсяги сировини, які можуть задовольняти потреби як партнерської компанії АСТУ, так і інших клієнтів. Це дозволяє нам не так сильно бути залежними від імпортової сировини. Утім, хімічні добавки, які необхідні для виготовлення, вартість енергоресурсів, логістики — це теж впливає на ціну сумішей.

Віталій Северин:

— Вартість суттєво зросла і зростатиме у майбутньому. На це впливають ціни на сировину — у першу чергу на цемент, гіпс, пісок. Також є імпортна складова — у сумішах використовуються добавки, які в Україні не виробляються: різні водоутримуючі добавки, модифікатори реології тощо.

Богдан Рублюк:

— Ціни на сухі будівельні суміші в Україні у 2023 році — першій половині 2024 року зазнали певних коливань. Основними причинами були зростання вартості сировини, енергоносіїв і транспортних витрат. Наприклад, через підвищення цін на електроенергію та паливо виробничі витрати зросли, що вплинуло на кінцеву ціну продукції. Також вплив мали логістичні труднощі через війну та скорочення виробничих потужностей у східних регіонах країни, що раніше виробляли значний обсяг продукції.

Очікується подальше зростання цін у зв'язку з високою вартістю відбудови інфраструктури після завершення бойових дій, збільшенням попиту на будівельні матеріали та можливою інфляцією. Водночас висока конкуренція на ринку може частково стримати темпи зростання цін, особливо серед продукції виробників, які відкрили нові заводи та мають недозавантаження виробництва. Проте всі виробники сьогодні зосереджені на підтримці доступного рівня вартості для внутрішнього ринку.

Таким чином, ціни на СБС зростатимуть, але темпи цього процесу залежатимуть від розвитку геополітичної ситуації, від якої значною мірою сьогодні залежить наша країна, від розвитку подій на фронті, від макроекономічної стабільності, розвитку внутрішнього виробництва, а також від впливу міжнародних проектів підтримки реконструкції та відновлення України.

З якими проблемами доводиться стикатися операторам вітчизняного ринку СБС сьогодні?

Олена Подолянчук:

— Війна створює значні виклики для операторів ринку: дефіцит кваліфікованого персоналу, мобілізаційні обмеження для чоловіків, перебої в електропостачанні, зростання цін на енергоносії та сировину, логістичні труднощі, економічний спад і зниження купівельної спроможності, зменшення активності на ринку нерухомості.

Уляна Грибик:

— Крім того, що я назвала вище, можна додати також високу конкуренцію в ніші. На ринку присутні й іноземні виробники з великими інвестиціями. Також є проблеми з кадрами: важко знайти кваліфікованих працівників, особливо водіїв. Це робота, яка потребує фізичної сили та витривалості, бо мова йде не тільки про доставку, а й про розвантаження тощо.

Віталій Северин:

— Перенасичення виробничими потужностями СБС (навіть за умов врахування втрачених) на фоні різкого зменшення попиту. Наприклад, потужності з виробництва цементних СБС завантажені на 35-40% від загального обсягу по Україні.

Богдан Рублюк:

— Оператори ринку сухих будівельних сумішей в Україні сьогодні стикаються з низкою проблем, серед яких:

- Втрата виробничих потужностей: значна частина підприємств, розташованих у східних і південних регіонах, постраждали через воєнні дії або окупацію. Це суттєво зменшило обсяг внутрішнього виробництва.
- Логістичні труднощі: порушення транспортних шляхів і зростання вартості логістики вплинули на постачання сировини та розподіл готової продукції. Це також ускладнює виконання великих замовлень, зокрема, для інфраструктурних проєктів.
- Дефіцит кваліфікованих кадрів: через мобілізацію та вимушену міграцію значна частина кваліфікованих працівників залишила свої посади. Це створює труднощі як у виробничій, так і в будівельній галузі.
- Економічна нестабільність: зростання цін на енергоносії, необхідність використовувати альтернативні та дорогі джерела енергії у зв'язку з тривалими відключеннями електроенергії, інфляція та складні умови для інвестицій впливають на вартість виробництва та кінцеву ціну продукції.
- Зменшення попиту на деякі види продукції: попит на преміумпродукти скоротився через обмеження бюджету споживачів. Більшість зосереджується на доступних рішеннях, що впливає на прибутковість виробників.
- Конкуренція з імпортом: хоча частка імпорту на ринку невелика, він заповнює вузькоспеціалізовані ніші, що змушує місцевих виробників адаптувати свої пропозиції або знижувати ціни.

Попри ці виклики, усі оператори ринку зосереджуються на адаптації до нових умов, включно з оптимізацією виробництва, розробкою конкурентоспроможної продукції та підготовкою до періоду активної відбудови після завершення війни.

На які плани розвитку орієнтується Ваша компанія в найближчому майбутньому? Чи плануєте збільшити свою частку на ринку, розширити виробничі потужності тощо? За рахунок чого це відбуватиметься?

Олена Подолянчук:

— Попри складні умови, наша компанія продовжує розвиватися динамічніше, ніж ринок загалом. Наша материнська компанія вірить в нас і в майбутнє України й, незважаючи на воєнний стан та всі пов'язані із цим ризики, інвестує в будівництво новітнього інноваційного заводу, який буде найбільш технологічним та найбільшпотужним на ринку України. Загальна кількість інвестицій — 14 млн євро, потужність виробництва — 440 тис. тонн на рік. Ми були першою німецькою компанією, яка отримала страхові гарантії на будівництво заводу від німецького уряду під час війни. Це дозволить нам суттєво зміцнити наші позиції на ринку.

Уляна Грибик:

— АСТУ — молоде виробництво. Тому ми наразі сфокусовані на тому, щоб вдосконалити наявне виробництво су-

хих будівельних сумішей і вийти на нові регіональні ринки. Надалі плануємо розширити асортимент та збільшити виробничі потужності. У перспективі хочемо запустити окрему лінію для виробництва сумішей на гіпсовій основі.

Віталій Северин:

— Компанія «ЮДК» — це перша компанія на ринку України, яка надає для наших клієнтів унікальну пропозицію — UDK wall system. Це комплексна стінова система, яка складається з газобетонних виробів (блоків та у-блоків) і цементних сумішей власного виробництва під одним брендом, яких цілком достатньо для того, щоб побудувати будинок та виконати його оздоблення. Це станом на сьогодні.

У наших планах виробляти також інші будівельні матеріали високої якості, які б повністю задовольняли потреби забудовників. Ще одна значна та унікальна деталь — ми реалізуємо свою продукцію з доставкою на будівельні майданчики наших клієнтів.

Богдан Рублюк:

— ТОВ «Фомальгаут-Полімін» активно розвивається і демонструє стійке зростання, попри складні сучасні умови, включаючи пандемію COVID-19 та війну. Щороку компанія інвестує щонайменше 2-3 млн доларів у розвиток виробничих потужностей, ми розвиваємо (розширюємо, змінюємо, адаптуємо) асортименту лінійку продуктів, розвиваємо та розширюємо канали збуту продукції.

Наприклад, у 2024 році ми запустили гіпсове виробництво, розширили лінійку преміальних клеїв для облицювання, створили нову лінійку пін та герметиків, проінвестували лакофарбове виробництво, випустили низку нових матеріалів для внутрішнього оздоблення.

Надалі ми плануємо тримати лідируючі позиції та збільшувати свою частку на ринку цементних сумішей. Зайняти свою нішу на ринку гіпсових сумішей і завоювати суміжні ринки: акрилові суміші, фарби, піни, герметики тощо. Реалізація цих планів буде здійснюватися через будівництво нових виробничих ліній та модернізацію наявних заводів, розвиток системи мотивації партнерів, посилення маркетингової активності.

Плани ТМ POLIMIN як національного лідера серед виробників (СБС) амбітні, але цілком реальні.

Ваші прогнози щодо того, як розвиватиметься загалом вітчизняний ринок СБС у найближчі кілька років?

Олена Подолянчук:

— Ми віримо в перспективи нашої країни та нашого ринку. Сподіваємося, що швидке закінчення війни створить можливість для економічного зростання, відновлення інфраструктури та підвищення купівельної спроможності населення. Це стане основою для подальшого розвитку ринку СБС в Україні.

Уляна Грибик:

— Коли в країні війна, складно щось планувати, тим паче на роки. Ситуація на ринку залежить від ситуації у країні загалом. Перемога та завершення війни стануть стимулом для розвитку будівельної галузі, що забезпечить роботу для всіх і розвиток галузі. Але спрогнозувати, коли це станеться, наразі неможливо. Тому важливо працювати на перемогу та підтримувати Збройні сили України. Від цього залежить і те, що буде з ринком СБС у майбутньому.

Віталій Северин:

— Прогнози цілком залежать від розвитку бойових дій та ситуації в країні. Ми постійно підтримуємо наших захисни-

ків і віримо в нашу Перемогу. Ми продовжуємо інвестувати у власне виробництво найкращих продуктів та унікальний якісний сервіс для наших споживачів.

Богдан Рублюк:

— ТОВ «Фомальгаут-Полімін» вірить у досягнення домовленостей щодо встановлення миру на умовах України, що стане важливим кроком до масштабної відбудови країни. Це позитивно вплине на будівельну галузь, збільшивши її частку у ВВП з поточних 3% до прогнозованих нами 6-7%.

Основними драйверами зростання частки ВВП будівельної галузі стануть відновлення інфраструктури, модернізація житлового фонду та підвищення попиту на енергоефективні рішення. Активна термомодернізація житлового фонду та систем утеплення фасадів, як це раніше відбувалося у Польщі та країнах Балтії, сприятиме зростанню ринку сухих будівельних сумішей. Проте очікується нестача кваліфікованих кадрів, що може призвести до необхідності залучення іноземної робочої сили.

Реалізація відновлювальних проєктів стане можливою завдяки міжнародній підтримці, іноземним інвестиціям, а також використанню заморожених активів російської федерації.

ТМ POLIMIN продовжує інвестувати в інноваційні рішення та розвиток виробництва, активно сприяючи відновленню будівельної галузі та економічному відродженню України.

КНУБА: СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОСВІТНІХ ПРОЦЕСІВ

Освіта є одним із ключових чинників розвитку суспільства та економіки, адже саме вона формує нове покоління професіоналів, здатних впроваджувати інновації та долати сучасні виклики. Успішна реалізація освітніх реформ вимагає злагоджених дій різних зацікавлених сторін. Лише у співпраці педагогів, студентів, державних структур, громадських організацій і бізнесу можливе створення сприятливого середовища для комплексного вирішення проблем та реалізації інноваційних підходів.

Яскравий приклад такого вектору розвитку — Київський національний університет будівництва і архітектури (КНУБА). Сьогодні це не просто університет, це своєрідний хаб можливостей та змін.

Партнерство заради майбутнього

Сучасна освіта вимагає не лише оновлення змісту навчальних програм, але й активної співпраці між освітніми установами. Партнерство для університетів відкриває нові можливості для обміну досвідом, впровадження інноваційних методик викладання та підготовки висококваліфікованих фахівців. Така співпраця сприяє створенню єдиного освітнього простору, де кожна установа робить свій внесок у розвиток знань і формування навичок майбутнього покоління.

За свою багаторічну історію КНУБА налагодив співпрацю з багатьма закладами, установами та організаціями. Але це не заважає встановлювати нові партнерства, які дозволяють відкривати нові горизонти. Приміром, у Київському територіальному відділенні Малої академії наук діє секція «Архітектура та дизайн», яка за кілька років стала однією з найпопулярніших серед столичних юних дослідників. Керує цією секцією доцентка кафедри теорії архітектури і архітектурного проектування Київського національного університету будівництва і архітектури Ольга Гомон.

У найближчому майбутньому КНУБА та Київська Мала академія наук учнівської молоді планують втілювати цікаві спільні проекти, що сприятимуть підвищенню обізнаності учнівської молоді про архітектуру, — сторони підписали меморандум про співпрацю. Вихованці Київської МАН

дізнаватимуться, зокрема, про нові підходи в архітектурі, екологічні будівельні матеріали, енергоефективні будівлі, безбар'єрні і комфортні простори.

У результаті вихованці Київської МАН отримають ще більше можливостей для самореалізації. І зрештою серед тих, хто не мислить свого життя без архітектури, будуть мотивовані і талановиті майбутні студенти КНУБА як провідного закладу вищої освіти у сфері архітектури та будівництва.

Університет постійно розширює партнерство із закладами вищої освіти, з якими має багато спільних точок дотику. Нещодавно було підписано договір про співпрацю з Київською державною академією декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука. Традиційно співпраця між закладами планується у сфері навчально-методичної, науково-дослідної та соціокультурної діяльності в межах освітнього та наукового процесу. Окремий чинник, що буде підґрунтям для плідної співпраці, — фокус на креативності, якою вирізняються дотичні для обох закладів напрями підготовки. Зокрема, у контексті проектування простору, який буде комфортним, естетичним, безпечним і доступним, коли проєктні й технічні рішення підтримуються і довершуються креативним візуальним оформленням.

Також тісні зв'язки встановлено із Центральноукраїнським державним університетом ім. В. Винниченка. Спільні проєкти та обмін досвідом у рамках підписаного меморандуму про співпрацю сприятимуть підвищенню якості освіти за дотичними для обох закладів спеціальностями й освітньо-професійними програмами, зокрема, у дизайні, інженерії, реставрації, інформаційних технологіях, фізичній культурі і спорті та інших. До сфери спільних інтересів можна також віднести розвиток інфраструктури та урбаністики, де поєднуюватимуться і доповнюватимуть одна одну сильні сторони закладів, у кожного вони свої: проектування — у КНУБА та соціокультурні аспекти — в університету ім. В. Винниченка. Точкою співпраці може бути також взаємодія мистецтва, дизайну, технологій та соціальних наук.

Не менш перспективною є співпраця з Національним університетом «Запорізька політехніка». Це дасть можливість обом закладам обмінюватися досвідом між викладачами та студентами, ділитися корисними напрацюван-

нями, втілювати спільні дослідницькі проєкти, розвивати інноваційні цифрові й інженерні технології та проводити освітні і культурні заходи.

Міжнародна співпраця як напрям розвитку

У сучасному глобалізованому світі міжнародна співпраця відіграє вирішальну роль у розвитку освіти та науки. Для університетів це не лише можливість обміну досвідом, але й шанс долучитися до розробки передових дослідницьких проєктів, підвищити якість навчального процесу та зміцнити свій авторитет на міжнародній арені. Участь у міжнародних конференціях відкриває перед освітніми закладами перспективи створення нових партнерств, інтеграції у світову академічну спільноту та ознайомлення з найновішими тенденціями в освіті й науці.

Наприклад, КНУБА став одним із п'яти університетів, які долучилися до воркшопу «Цифрові технології в управлінні освітнім процесом», що проходив у Східно-Баварському технічному університеті Амберг-Вайден 19-21 листопада 2024 року. Мета воркшопу — обмін досвідом, що сприятиме цифровізації адміністративних та освітніх процесів у закладах вищої освіти України та Німеччини. За словами проректора з навчально-методичної роботи КНУБА Андрія Шпакова, який представляв університет на воркшопі, цей захід став важливим етапом діяльності з обміну досвідом, налагодження нових партнерств і визначення стратегій подальшого розвитку.

Захід було організовано в рамках проєкту DILLUGIS, спрямованого на цифровізацію адміністративних та освітніх процесів у закладах вищої освіти України та Німеччини. Протягом трьох днів відбувався активний обмін досвідом із впровадження цифрових рішень та обговорення перспектив подальшої співпраці у цифровізації університетів. Зокрема, фінальний день воркшопу проходив у Регенсбурзькому університеті за підтримки організації BAYHOST. Важливою частиною нетворкінгу була участь у заходах проф. Сюзанни Лейст, проректорки з мереж, інформації та діджиталізації університету Регенсбурга. Обговорили особливості функціонування наявного цифрового альянсу баварських університетів та доцільність долучення до нього інших університетів. Також цікавою була зустріч із представниками BAYHOST, які поділилися баченням щодо розширення співпраці між баварськими та українськими університетами в рамках програм подвійних дипломів.

Не менш важливим напрямком роботи університету є сприяння консолідації наукової світової спільноти навколо питань освіти в Україні. Один зі шляхів — проведення міжнародних конференцій. Наприклад: Energy. Resource. Ecology. Це міжнародна науково-практична конференція, яка проводиться вже в'яте, і з року в рік кількість її учасників збільшується. Тематика конференції дуже актуальна для нашої держави, особливо з огляду на сучасні воєнні виклики. Серед доповідачів конференції — науковці зі США, Польщі, Німеччини, Швейцарії, Грузії, Вірменії, Азербайджану та Туреччини. Важливим результатом цієї конференції стало визначення нових шляхів, способів і можливостей для збереження екології та розвитку енергетичних ресурсів.

Конференція «Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України» — ще один приклад об'єднання зусиль задля кращого майбутнього. Адже вона змогла зібрати на одному майданчику представників понад 30 закладів освіти, у тому числі зарубіж-

них — зі Словаччини та Мексики, а також партнерів із Туреччини, США, Естонії, Німеччини та Італії. До оргкомітету надійшло понад 180 доповідей.

Також КНУБА сприяє створенню хабу Академії «Нового європейського Баугаузу» в Україні. Міжнародна спільнота, яка долучається до відбудови України, активно просуває ідею створення в нашій країні хабу Академії «Нового європейського Баугаузу». Нові підходи до сталого будівництва будуть рушієм важливих трансформацій у будівельній галузі. Цьому питанню було присвячено конференцію «Дорожня карта створення хабу Академії "Нового європейського Баугаузу" (NEB) в Україні: нетворкінг та співпраця», яка відбулася 8 листопада 2024 року в місті Брюсселі, Бельгія.

Ця конференція стала частиною ініціативи «Відбудова кращої України через Академію "Нового європейського Баугаузу"», яку реалізує незалежний дослідницький інститут InnoRenew CoE за підтримки проєкту «U-LEAD з Європою». Захід об'єднав зацікавлених осіб з України та країн ЄС для спільного обговорення майбутнього сталого будівництва в Україні за принципами NEB. В обговоренні основних проблем, які постануть перед учасниками мережі NEB Academy в Україні, узяв участь проректор із науково-педагогічної роботи та стратегічного розвитку КНУБА Олексій Шкуратов. У рамках конференції він також підписав від імені університету меморандум про взаєморозуміння між КНУБА та Приморським університетом Словенії, на базі якого і був створений інститут InnoRenew CoE.

Навіть на декількох наведених прикладах можна побачити, що сьогодні важливо виходити за традиційні рамки розвитку, вміти швидко реагувати на зміни та потреби суспільства. Адже, на переконання ректора Олексія Дніпрова, який очолив КНУБА цього року, один університет або окремо взяте міністерство не може підвищити рівень якості освітнього процесу. Це можливо тільки в тісній співпраці роботодавців, закладів вищої освіти і її здобувачів. Насамперед ті, хто навчає, і ті, для кого навчають, мають взаємодіяти і покращувати навчальні програми і технічне забезпечення навчального процесу, а також розширювати практичну складову навчання.

Київський національний університет будівництва і архітектури постійно доводить свою готовність бути контактним майданчиком, навколо якого всі учасники ринку могли б об'єднатися і долучитися до створення справді сучасної моделі освіти в галузі архітектури і будівництва задля покращення якості освітнього процесу в цій галузі загалом в Україні.

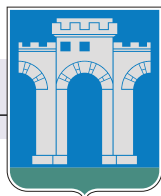
Дякуємо пресслужбі КНУБА за допомогу в підготовці матеріалу

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ У БУДІВНИЦТВІ: НАВЧАЛЬНИЙ СЕМІНАР

Сьогодні навчально-практичні семінари набувають усе більшого значення як для викладачів і студентів, так і для бізнесу. Такі заходи забезпечують платформу для обміну актуальними знаннями, навичками та досвідом між бізнесом та освітніми закладами, допомагають подолати розрив між теоретичними знаннями і практичними навичками. Завдяки участі в семінарах викладачі мають можливість оновлювати свої знання відповідно до змін на ринку, а студенти — глибше зрозуміти реалії бізнес-середовища, розвивати професійні компетенції та підвищувати конкурентоспроможність на ринку праці.

Семінар у Рівному

5 вересня 2024 року на базі Вищого професійного училища № 1 м. Рівного відбувся навчально-практичний семінар із навісних вентиляованих фасадів для майстрів виробничого навчання та викладачів професійно-технічних навчальних закладів будівельної галузі України. Цього дня училище стало своєрідним освітнім хабом для майстрів виробничого навчання з усієї України. Серед учасників семінару були представники з 11 областей та міста Києва.

Організаторами заходу виступили Профспілка будівельників України «ПРОФБУД», журнал Prof Build, компанії BarkS, Würth – Ukraine та «КМ-ІМПОРТ».

Основною метою таких семінарів є співпраця та консолідація зусиль для розвитку неформальної професійної освіти у будівельній галузі, надання слухачам необхідних теоретичних знань і підвищення кваліфікаційних навичок майстрів виробничого навчання і викладачів спеціальності будівельного напрямку в закладах професійно-технічної освіти та ознайомлення із сучасними технологіями у будівництві.

У заході взяли участь та виступили Ігор Стрижеус, директор закладу, у якому відбувався семінар; Микола Шершун, голова Федерації профспілок області (ФПО); Василь Андреев,

голова Профспілки будівельників України; Наталія Поліщук, голова Рівненської обласної організації профспілки працівників будівництва і промисловості будівельних матеріалів України; майстри виробничого навчання будівельного напрямку закладів професійної (професійно-технічної) освіти Рівненської області та роботодавці.

І організатори, і учасники семінару були єдині у твердженні: після перемоги Україну очікують багато років відбудови, обсяг якої будівельний сектор ніколи не бачив за роки незалежності України. У зв'язку із цим зростає потреба у кваліфікованих робітничих кадрах будівельної галузі на ринку праці та в необхідності моделювання майбутнього процесу відновлення, будівництва і модернізації цивільної інфраструктури та житлового фонду, зруйнованих унаслідок повномасштабного військового вторгнення росії на територію України.

У вітальному слові Ігор Стрижеус, директор Вищого професійного училища № 1 м. Рівного, подякував присутнім за цікавість до заходу та висловив надію, що такі навчальні семінари стануть доброю традицією, коли бізнес та освіта спільно працюють на майбутнє України. Адже, за словами пана Ігоря, метою спільноти ВПУ № 1 м. Рівного є підвищення ефективності освітньої діяльності закладу та забезпечення стабільно високого рівня навчання особистості на всіх ступенях освіти, і на цій основі — піднесення на якісно вищий рівень освітньої та професійної підготовки випускників. Також основним завданням ВПУ № 1 м. Рівного на найближчі роки є впро-

вадження в освітній процес інноваційних технологій та методів професійного навчання із застосуванням сучасних виробничих технологій, техніки, обладнання, інструментів та матеріалів через якісну організацію роботи навчально-практичних центрів.

Микола Шершун, голова ФПО, звертаючись у привітальному слові до учасників семінару, сказав: «Після перемоги Україна буде відбудовуватися вашими учнями. Будівельники вже сьогодні — одна з найбільш затребуваних професій. І вивчення та впровадження в роботу найсучасніших світових технологій є вимогою часу. Тож бажаю вам плідної праці, продуктивного дня. Нехай усе вдається».

Також голова ФПО наголосив, що на етапі відбудови країни важливо, щоб була тісна співпраця та партнерство держави і бізнесу для досягнення більшої продуктивності та швидкої реалізації намічених цілей.

Навчальна програма семінару включала кілька тем:

- технологія навісних вентилязованих фасадів (НВФ), види каркасів для НВФ та їхні відмінності;
- облицювальні матеріали для НВФ та їхні особливості; інструменти та обладнання для монтажу й обробки;
- кріплення загального призначення, які використовуються для монтажу навісних вентилязованих фасадів;
- клейова система для навісних вентилязованих фасадів, герметики та клеї Bostik.

Під час заходу Валерій Котляр, директор компанії BarkS, передав Вищому професійному училищу № 1 м. Рівного, ДНЗ «Здолбунівське вище професійне училище залізничного транспорту» і ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти інноваційних технологій будівництва та промисловості» м. Харкова перші навчальні плакати із систем навісних вентилязованих фасадів від BarkS. Окрім

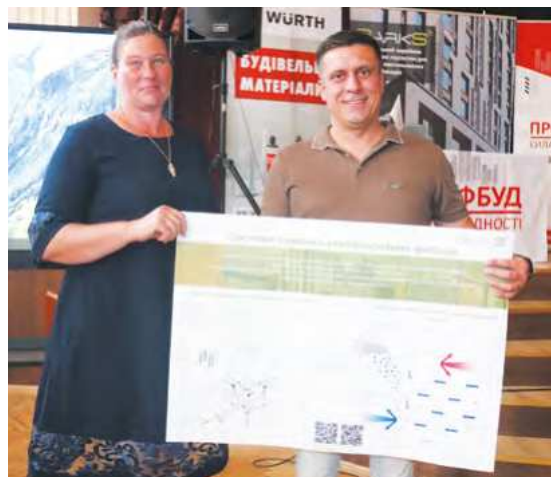

цього, у своєму виступі пан Валерій детально розглянув основні характеристики технології навісних вентилязованих фасадів та звернув увагу присутніх на практичні моменти їхнього застосування.

Наступним доповідачем був Віктор Жинжер, менеджер із маркетингу Würth – Ukraine, який ознайомив аудиторію з питаннями кріплення загального призначення, що використовуються для монтажу навісних вентилязованих фасадів.

Третім учасником заходу був Валерій Волошин, директор ТОВ «КМ-ІМПОРТ», який презентував клейову систему для навісних вентилязованих фасадів, герметики та клеї Bostik і надав корисну інформацію щодо їхнього застосування.

Після завершення заходу учасники ознайомилися з навчальними кабінетами та навчально-виробничими майстернями училища.

Семінар у Луцьку

24 жовтня 2024 року на базі Державного професійно-технічного навчального закладу «Луцьке вище професійне училище будівництва та архітектури» відбувся черговий навчально-практичний семінар, де організатори та спікери ділилися досвідом впровадження передових технологій навісних вентилянтованих фасадів, наливних підлог та інших інновацій у будівельних проєктах. Серед учасників були представники з різних областей України, включаючи викладачів, майстрів, учнів навчально-будівельних закладів Волині та інших регіонів, співробітників й фахівців навчально-методичних центрів та місцевих будівельних компаній, а також представники від обласної адміністрації.

Організаторами заходу виступили Профспілка будівельників України «ПРОФБУД», журнал Prof Build, компанії BarkS, «І.Б.К. ДЕВЕЛОПМЕНТ» і «ДАЙВЕР ЛТД».

На початку роботи семінару директор училища Володимир Шмігель звернувся до учасників із привітальним словом та побажав плідної праці і приємних вражень. Також зазначив, що на сьогодні у ДПТНЗ «Луцьке вище професійне училище будівництва та архітектури» навчається 685 здобувачів освіти у 30 навчальних групах,

здійснюється підготовка кваліфікованих робітників за напрямками: будівництво, деревообробка та декоративно-прикладне мистецтво (дизайн) — за 16 професіями; а також фахових молодших бакалаврів за трьома спеціальностями: «Будівництво та цивільна інженерія», «Лісове господарство», «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація».

Крім того, заклад освіти здійснює перепідготовку кваліфікованих робітників і підвищення їхньої кваліфікації, а також перепідготовку незайнятого населення. Одночасно з професійною підготовкою здобувачі освіти, які вступили на основі базової середньої освіти, отримують повну загальну середню освіту. Випускники здобувають робітничі професії будівельного і художнього профілю, а кращі учні мають можливість здобути фахову передвищу освіту за освітньо-кваліфікаційним ступенем «Фаховий молодший бакалавр».

На семінарі була присутня голова управління освіти Волинської ОДА Наталія Матвіюк, яка приєдналася до привітань та відзначала, що була приємно вражена великою кількістю учасників заходу.

Як завжди, навчально-практична частина ділової програми заходу була насичена та містила теоретичну і практичну складові. Так, Валерій Котляр, директор компанії BarkS, ознайомив учасників семінару з технологіями навісних вентилянтованих фасадів: перевагами використання,

видами каркасів для НВФ та їхніми відмінностями, матеріалами, конструктивними особливостями, характеристиками та принципами вибору елементів утеплення. Окрім цього, він передав ДПТНЗ «Луцьке вище професійне училище будівництва та архітектури», ДНЗ «Одеський професійний ліцей будівництва та архітектури», КЗ «Хустський професійний ліцей» Закарпатської обласної ради та ДПТНЗ «Дніпровський регіональний центр професійно-технічної освіти» навчальні плакати із систем навісних вентилятованих фасадів від ТОВ «БАРКС».

Наступна спікерка заходу Олена Гриб, менеджерка з адміністративної діяльності будівельної компанії «І.Б.К. ДЕВЕЛОПМЕНТ», під час презентації ознайомила учасників із роботою компанії та будівельними проектами, які вона сьогодні реалізує (проектні роботи і реконструкція будинків і споруд), та поінформувала про можливість працевлаштування в компанії молодих спеціалістів, які сьогодні проходять навчання в закладах професійно-технічної освіти.

Любов Дудник, директорка ТОВ «ДАЙВЕР ЛТД» (ТМ «Коутекс»), і Дарина Лесковець, помічниця керівника компанії, представили технології наливних підлог «Полімерні композиції ТМ «Коутекс». Під час презентації учасників заходу було ознайомлено з історією компанії, яка здійснює діяльність на території України з 1995 року, та продукцією, яку вона реалізує. Зокрема, полімерні композиції «Коутекс» використовуються не тільки для виготовлення наливної підлоги та ремонтно-відновлювальних робіт металевих та залізничних конструкцій як клеючий та зміцнюючий матеріал, але й для відтворення неординарних дизайнерських рішень у процесі створення інтер'єру та меблів, виробів зі склопластику.

Зустріч також мала на меті підвищити інтерес молодих спеціалістів до окремих будівельних професій та показати їхню актуальність і престиж. Найактивнішим молодим учасникам було вручено заохочувальні подарунки, а організаторам — почесні грамоти за вагомий внесок у розвиток будівельної сфери.

Після завершення теоретичної частини учасники семінару ознайомилися з навчальними кабінетами та навчально-виробничими майстернями училища.

Приємно відзначити, що такі навчальні семінари стали майданчиком для отримання нових знань, обміну досвідом та нових знайомств. Тож рухаємося далі та наближаємо Перемогу разом!

BUSINESS DAY В РАМКАХ РОЗШИРЕНОГО ЗАСІДАННЯ РАДИ ДИРЕКТОРІВ КБУ

1 жовтня 2024 року відбулася будівельна конференція Business Day в рамках розширеного засідання Ради директорів Конфедерації будівельників України (КБУ). Під час засідання будівельна спільнота та представники влади разом із міжнародними партнерами об'єдналися для обговорення поточних викликів галузі та ефективної координації зусиль щодо майбутньої відбудови України.

Стан професійної підготовки кадрів для галузі будівництва

У засіданні взяли участь представники влади, профільних міністерств та комітетів Верховної Ради України, народні депутати, а також представники бізнес-спільноти, міжнародних організацій та іноземні партнери. Учасники обговорили актуальні питання будівельної галузі та можливості консолідації зусиль щодо відбудови України. Програма заходу включала кілька блоків. Модерував обговорення Олександр Червак, виконавчий директор КБУ.

Перший блок Business Day був присвячений темі: «Стан професійної підготовки кадрів для галузі будівництва. Національне дослідження».

У ході дискусії розглянули особливості співпраці бізнесу та закладів профтехосвіти, рівень практичної підготовки випускників та спроможність роботодавців співпрацювати з учнями. Зокрема, Дмитро Завгородній, заступник Міністра освіти і науки України з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації, поінформував щодо важливості співпраці бізнесу та закладів профтехосвіти в професійній практичній підготовці здобувачів освіти.

За словами пана Дмитра, останнім часом відбувається значне оновлення інфраструктури закладів освіти, зокрема майстерень, які дозволяють навчати сучасним професіям. Оновлення здійснюється за підтримки державного бюджету та міжнародних партнерів, що фінансують проекти з модернізації.

Однією з основних цілей є створення умов для короткострокових програм, які дадуть можливість швидко набути нових навичок та вийти на ринок праці. Водночас він наголосив на важливості дуальної освіти та стажувань для учнів і викладачів, а також співпраці з бізнесом, щоб практичні навички відповідали сучасним вимогам ринку.

Експерти проекту «Публічно-приватне партнерство для поліпшення професійної освіти в Україні» (EdUP) представили дослідження щодо поточного стану професійно-практичної підготовки здобувачів профтехосвіти за професіями будівельного напрямку. Для дослідження були проаналізовані якісні (глибинні інтерв'ю) та кількісні (національне опитування) показники. Так, згідно з дослідженням, більшість майстрів (80%) та здобувачів освіти (71%) надають перевагу організації освітнього процесу в навчальних лабораторіях та майстернях. Зокрема, най-

більший вплив чинить можливість проходження практики, наявність наставника на підприємстві та рівень кваліфікації педагогічних працівників. Здобувачі освіти особливу увагу звертають на особисті якості майстрів виробничого навчання та матеріально-технічне забезпечення підприємств.

Щодо потреби в навчальних матеріалах, фахівці EdUP повідомили, що педагогічні працівники акцентують увагу на необхідності підручників, матеріалів та макетів, а от здобувачі освіти надають перевагу відео, мобільним застосункам та презентаціям.

Водночас як роботодавці, так і майстри закладів профтехосвіти розповіли, що 49% здобувачів під час проходження практики працюють на штатних робочих місцях підприємств, а 44% учнів проходять практику у складі кваліфікованих робочих бригад. 85% здобувачів освіти висловили задоволеність проходженням практики на підприємстві, і більшість з них (76%) проходять практику за професією, яку здобувають.

Стосовно матеріально-технічного забезпечення дослідження показало, що понад 60% опитаних майстрів виробничого навчання закладів професійної (професійно-технічної освіти) мають сучасну базу для практики, а 40% педагогічних працівників підтверджують наявність пристосованих лабораторій/майстерень для інклюзивного навчання.

Також експерти розповіли, чому підприємства співпрацюють із профтехами. Так, деякі підприємства традиційно співпрацюють із закладами освіти, а деякі готують фахівців спеціально під власні потреби підприємства. Іншими чинниками співпраці є:

- молодь, переважно віком від 17 до 25 років;
- новітнє матеріально-технічне забезпечення в закладах освіти;
- короткий строк навчання.

Натомість до причин, чому підприємства не співпрацюють із профтехами, можна віднести:

- небажання підприємства витратити час на «донавчання»;
- відмова з боку багатьох підприємств брати на виробничу практику неповнолітніх;
- небажання витратити додаткові кошти на спецодяг для здобувачів;
- вимога до здобувачів з боку підприємства приходити виключно з власним інструментом;
- відсутність інституту наставництва на підприємстві.

До Business Day в рамках розширеного засідання Ради директорів КБУ долучився і Пошан Бахадур КС, директор «Swisscontact Україна», який запевнив, що швейцарська агенція Swisscontact продовжує підтримувати будівельний бізнес.

«Зараз Україна переживає жорстоку війну. Але навіть це не стало на заваді будівельним компаніям продовжувати роботу в Україні. Ми переконані, що після Перемоги буде набагато більше таких проєктів, які потребуватимуть великої кількості технічної робочої сили як висококваліфікованої, так і середнього рівня або навіть напівкваліфікованої, — зазначив Пошан КС. — Саме для цього швейцарська агенція Swisscontact реалізує проєкт, який фінансується урядом Швейцарії, Geberit та Sica, за підтримки Міністерства освіти і науки України. Ми будемо і надалі підтримувати будівельні професії, щоб вони досягали ще більших висот».

Виклики сучасного девелопменту: політика та прогнози

У рамках другої панелі учасники ознайомилися з тенденціями девелопменту в умовах війни та особливостями ціноутворення.

Андрій Тарасенко, директор Департаменту розвитку партнерських проєктів та альтернативних продуктів ПрАТ «Укрфінжитло», привітав присутніх із другою річ-

ницею програми «Оселя та розповів про здобутки програми. Приміром, що понад 13 тисяч українських родин стали власниками житла на суму понад 21 млрд грн завдяки «Оселі та зазначив, що до програми вже долучилися 82 забудовники.

До основних перспектив розвитку програми «Оселя пан Андрій відніс — акцент на первинку, створення уніфікованої анкети забудовника та діджиталізацію процесів «Оселі.

Євген Мецгер, голова правління ПрАТ «Укрфінжитло» продовжив тему ефективності програми «Оселя. Зокрема зауважив, що нині програма покриває 98% іпотечного кредитування. Посилаючись на дані Європейської іпотечної федерації (EMF), до складу якої входить компанія «Укрфінжитло», пан Євген розповів про терміни ухвалення рішень іноземними банками та порівняв цей показник з українським. Так, європейські банки в середньому ухвалюють рішення протягом однієї доби, тоді як в Україні найшвидше рішення було ухвалено за 3,5 секунди.

Зважаючи на зауваження та рекомендації багатьох депутатів, забудовників та гравців ринку, наразі до програми «Оселя було внесено низку змін, які поступово набувають чинності.

«На сьогодні «Оселя стала найуспішнішою державною іпотечною програмою. І це стало можливим завдяки спільній та злагодженій роботі команди, співпраці органів влади та представників будівельної галузі, унікальній для іпотечного ринку пропозиції. Дякую вам за таку плідну роботу. Переконали, що попереду на нас чекають ще яскравіші результати», — підсумував виступ Євген Мецгер.

Микола Марчук, голова правління Державного фонду сприяння молодіжному житловому будівництву (Держмолодьжитло), розповів про програми, які здійснює фонд. Так, наразі реалізується низка державних та місцевих програм із забезпечення житлом молоді та науково-педагогічних працівників. Особу увагу приділяють внутрішньо переміщеним особам та учасникам бойових дій — вирішенню житлового питання для цих категорій осіб.

Микола Марчук зазначив, що працівники фонду активно долучаються до експертного середовища, а також працюють над стратегіями забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб та розробкою нормативно-правових актів.

Також пан Микола поінформував про співпрацю з німецьким урядом та Кредитною установою для відбудови KfW, які сприяють реалізації програми «Житлові приміщення для внутрішньо переміщених осіб». Він розповів про переваги цієї програми іпотечного кредитування для внутрішньо переміщених осіб:

- невеликий перший внесок;
- фіксований відсоток на рівні трьох відсотків річних;
- достатньо тривалий термін кредитування — 30 років;
- широкий вибір житла на ринку нерухомості як від забудовників, так і на вторинному ринку.

За словами Миколи Марчука, під час реалізації першого етапу цієї програми протягом 2021-2023 рр. фонду «Держмолодьжитло» вдалося забезпечити 669 внутрішньо переміщених сімей власним житлом, при цьому було опрацьовано заявки близько 4 тисяч сімей-кандидатів. За результатами було виконано відповідну перевірку, подано звіти та пройдено міжнародний аудит.

Наразі планується другий етап реалізації зазначеної програми, який передбачає залучення додаткових 17 млн євро для надання іпотечних кредитів для близько 400 сімей.

Олена Унаньян, директорка з розвитку ІТ-компанії ЛУН, поінформувала присутніх щодо статистики ринку нерухомості станом на вересень 2024 року. Зокрема, вона ознайомила учасників з аналітикою первинного ринку, цінами на первинне та вторинне житло й надала інформацію щодо статистики продажів.

Експертка зазначила, що від початку повномасштабного вторгнення станом на вересень 2024 р. в Україні стартували продажі 481 житлового комплексу (ЖК). Найбільше нових ЖК розпочали продаж у Львівській, Київській, Закарпатській, Івано-Франківській та Тернопільській областях. Вона також повідомила, що наразі у продажу знаходяться 1 543 нових ЖК, 25% цих продажів стартували після 24 лютого 2022 року.

Щодо темпів введення комплексів в експлуатацію Олена Унаньян розповіла, що у вересні Державна служба статистики України оновила звіт, згідно з яким наразі в Україні зда-но 4,57 млн кв. м житла.

Олена Дмитрієва, перша заступниця голови правління «Глобус банку», розповіла про майбутнє комерційної іпотеки в Україні й розкрила такі теми:

- рівень комерційної іпотеки в Україні станом на 2024 рік;
- попит на іпотеку на первинному ринку;
- іпотечні ставки в окремих європейських країнах у 2024 році;
- прогнози щодо іпотечного кредитування в Україні;
- західноєвропейські тренди іпотечного кредитування.

За її словами пані Олени, рівень комерційної іпотеки в Україні не перевищує 3% від загальної кількості, однак попит на іпотеку на первинному ринку все ще досить слабкий. Вона порівняла рівні іпотечних ставок в окремих країнах світу і відповіла на питання щодо потреби України в комерційній іпотеці. Так, експертка зазначила, що громадянам комерційна іпотека потрібна, якщо ставка є низькою, банкам — якщо є попит, державі — якщо не вистачає грошей на субсидіювання.

Щодо іноземних трендів міжнародного кредитування Олена Дмитрієва відзначила, що більшість країн роблять акцент на енергоефективності будівель та невизначеності процентних ставок. Також наразі активно впроваджують технології використання штучного інтелекту на етапах консультивання та розвивають відкритий банкінг і відкриті дані.

Анна Анісімова, керівниця відділу інвестицій та аналітики компанії «Інтергал-Буд», проаналізувала актуальний стан продажів первинної нерухомості та зазначила, що наразі українці найчастіше купують готове житло або житло, будівництво якого буде завершено впродовж найближчих 6 місяців. Покупці обирають в основному просторе житло, що зумовлено появою програми доступної

іпотеки (єОселя), яка дає змогу обрати житло більшої площі. Ключовими проблемами ринку «первинки» станом на зараз керівниця відділу інвестицій та аналітики компанії «Інтергал-Буд» назвала невпинне зростання собівартості будівництва та брак кваліфікованих кадрів.

Дмитро Струк, директор із розвитку будівельної компанії «Креатор-Буд», розповів про основні тренди житлового будівництва, серед яких назвав такі: доступність, швидкість та економічність. Як цього досягти, він пояснив на прикладі власних проєктів. Так, на території житлового комплексу розташовується парк площею 2 га з власною водоймою, дитячими ігровими зонами, прогулянковими алеями, спортивними майданчиками та зонами вигулу домашніх улюбленців. Крім того, в одному з будинків комплексу розташовується спортивний центр, яким можуть скористатися усі мешканці.

Пан Дмитро зазначив, що кожен із забудовників повинен продовжувати створювати нове житло, можливості для людей та робочі місця.

Ольга Сидорчук, голова комітету КБУ з питань нормативної та законопроектної діяльності, керівник юридичної компанії SEMBRA LAW, ознайомила присутніх з юридичними аспектами девелопменту. Зокрема, вона розглянула Закон України «Про гарантування речових прав на об'єкти нерухомого майна, які будуть споруджені в майбутньому», реформи у сфері містобудування та розповіла про роз'яснювальну кампанію від Державної інспекції архітектури та містобудування України. Також пані Ольга пояснила умови участі у програмі «DOMIVKA + Орендуј та купиј». Так, у столиці внутрішньо переміщені особи, які стоять на обліку як громадяни, що потребують житла для тимчасового проживання, а також учасники бойових дій можуть орендувати квартиру зі знижкою 50% і можливістю її подальшого викупу через проєкт «DOMIVKA+».

Розширене засідання Ради директорів КБУ

Під час третього блоку заходу відбулося розширене засідання Ради директорів КБУ, учасники якого обговорили актуальні питання будівельної галузі та можливості консолідації зусиль щодо відбудови України.

З вітальним словом на початку засідання виступив Лев Парцхаладзе, президент КБУ. Він розповів присутнім про поточний стан будівельної галузі та ознайомив із майбутніми заходами Конфедерації будівельників України.

Олена Шуляк, голова Комітету ВРУ з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування, голова партії «Слуга На-

роду», розповіла про основні напрями, на які спрямований проєкт Закону України «Про Державний бюджет України на 2025 рік».

Так, пані Олена зазначила, що згідно з проєктом Закону бюджет 2025 року, як і цьогорічний бюджет 2024 року, спрямований здебільшого на оборонну галузь України. Проте якщо у 2024 році видатки на оборону склали 1,6 трлн грн, то на 2025 рік передбачено 2,223 трлн грн на оборонний сектор.

Також вона повідомила, що Міністерством розвитку громад та територій України спільно з профільним комітетом ВРУ було подано прохання про внесення до Проєкту Закону України «Про Державний бюджет України на 2025 рік» 40 млрд грн на фінансування програми «Відновлення», оскільки наразі коштів на її реалізацію у проєкті Закону не передбачено.

«Ми будемо боротися до кінця, щоб обов'язково була продовжена державна програма, яка підтримує не лише людей, які залишилися без своїх домівок, але й взагалі ринок нерухомості і нашу будівельну галузь, хоч і в незначній частині», — наголосила пані Олена.

У Проєкті Закону «Про Державний бюджет України на 2025 рік» передбачено 9,4 млрд грн для фінансування програми «Оселя», на яку орієнтується більшість сучасних девелоперів. Крім того, станом на 2024 рік понад 200 громад розпочали роботу над планами комплексного відновлення. Олена Шуляк зауважила, що через відсутність грамотних верифікованих даних наразі досить важко працювати у цьому напрямку й наголосила, що співпраця бізнесу та громад є надзвичайно важливою для подальшого розвитку нашої держави.

Вона ознайомила з одним із трьох основних компонентів плану Ukraine Facility: виділення до 2027 року понад 16 млрд євро на створення інвестиційного фонду для роботи як українських, так і міжнародних фінансових інституцій (зокрема Європейського інвестиційного банку та Банку розвитку Ради Європи) над розвитком бізнесу, у тому числі будівельної галузі.

Щодо цифровізації Олена Шуляк розповіла про продовження роботи над Цифровою екосистемою для підзвітного управління відновленням DREAM, аби вона стала обов'язковим елементом цифрової системи на рівні законодавства, що буде використовуватися безпосередньо у процесі відбудови України.

На базі профільного комітету ВРУ проводилися публічні консультації для понад 1 000 людей з метою аналізу основних засад відновлення. Пані Олена зазначила, що на рівні законодавства зокрема необхідно прописати:

- яким чином здійснюється процес відбудови зруйнованих населених пунктів: хто і як ухвалює рішення, за якими критеріями тощо;
- питання розподілу повноважень: принцип роботи Кабінету Міністрів України, Державного агентства відновлення та розвитку інфраструктури України, органів місцевого самоврядування;
- принципи відбудови, зокрема, зелене відновлення.

Наталія Козловська, заступниця Міністра розвитку громад та територій України, поінформувала про запуск практичної експлуатації Містобудівного кадастру на державному рівні та про створення проекту на заміну Житлового кодексу України.

«Станом на зараз сформовано адміністратора реєстру і ми розпочали підключення органів місцевого самоврядування до роботи з Містобудівним кадастром. Тобто ми заходимо в практичну реалізацію. Дякую всім — і забудовникам, і територіальним громадам, які допомагали нам тестувати систему, — тому що це був непростий шлях. Але попри все ми намагалися зробити продукт, у якому буде найменша кількість помилок», — зазначила пані Наталія.

Таким чином Містобудівний кадастр стане єдиним джерелом наявної містобудівної документації — аналогією ЄДЕССБ, але для органів місцевого самоврядування.

Спікерка також торкнулася теми законопроекту, який прийде на заміну Житловому кодексу — законопроект розроблено і направлено на розгляд уряду. У зазначеному законопроекті прописано низку інструментів, які сприятимуть забезпеченню житлом всіх українців.

У рамках даного законопроекту Наталія Козловська прокоментувала питання створення фонду житла соціального призначення: «Ми розуміємо, що питання доступності та формування фонду соціального житла в комунальній формі власності — це наступний етап, яким наша країна буде рухатися. І до цього потрібно бути готовими».

Пані Наталія запевнила, що фінансування компенсацій за пошкоджене житло продовжиться і наступного року. Зокрема, уже підписано відповідні угоди зі Світовим банком. Окремо заступниця міністра нагадала, що чим прозоріший механізм, який дозволяє бачити, як використовуються кошти, — тим легше отримати фінансування.

Вона зазначила, що вже найближчим часом буде розглянута остаточна редакція державних будівельних норм (ДБН) щодо споруд цивільного захисту, зокрема стосовно евакуаційних виходів. Також, як повідомила пані Наталія, цього року планується внесення змін до близько 10 ДБН.

Олександр Новицький, голова Державної інспекції архітектури та містобудування України (ДІАМ), розповів про основні досягнення ДІАМ за три роки роботи. Зокрема, він зазначив, що кількість відмов в отриманні сертифіката про введення об'єкта в експлуатацію зменшилася з 49% до 20%.

Для сприяння збільшенню кількості позитивних відповідей щодо видачі сертифіката на введення об'єкта в експлуатацію ДІАМ розробила Пам'ятку для підготовки об'єктів до отримання сертифіката про прийняття в експлуатацію. Вона містить усі основні структурні та системні елементи по проектах будівництва, на які звертають особливу увагу при ухваленні рішення щодо видачі сертифіката.

Також голова ДІАМ представив новий застосунок «Прозоре будівництво», який цифровізує роботу інспекторів державного контролю.

«Цей застосунок значно полегшить роботу інспекторів та стане запобіжником для маніпуляцій із даними. Уперше весь результат огляду об'єкта буде публікуватися на публічному порталі e-Construction. Відповідно з'явиться ефективний дієвий громадський контроль за якістю здачі об'єктів в експлуатацію», — наголосив голова ДІАМ.

Олександр Новицький нагадав про можливість онлайн прийому у керівництва ДІАМ, така новація була запроваджена минулого року. Так, кожен замовник може звернутися до інспекції через офіційний веб-сайт, заповнивши коротку форму та записавшись на прийом до будь-кого з керівників.

Егор Фаренюк, директор державної установи «Фонд енергоефективності», розповів про діяльність фонду, перспективи розвитку та нові програми. Він зазначив, що «Фонд енергоефективності» продовжує приймати заявки за трьома статичними напрямками.

Зокрема, за програмою «ЕнергоДІМ» фонд видає гранти на впровадження енергоефективних заходів у розмірі до 70% від витрат. Станом на тепер кількість заявок вже сягнула 700, а це близько 6,5 млрд гривень.

«Ми сподіваємося, що до кінця року більшість цих проєктів буде реалізована, — зазначив пан Егор. — Програма

важко працює без додаткового кредитування, без пільгових кредитів, оскільки людям важко зараз знайти додаткові 30%. Проте наразі у нас вже є банки партнери, відповідно співвласники будинків можуть отримати кредит під 13,5% річних. Це дуже допомагає впроваджувати програми».

Фондом вже було запущено спрощений пакет «Б», який передбачає утеплення фасадів та дахів на вибір або разом та легкий пакет, який фокусується на модернізації інженерних систем. Подібна модернізація дозволяє економити до 30% витрат на опалення та окупається вже за 2-3 роки.

Також з листопада 2022 року діє програма «ВідновиДІМ», спрямована на відновлення зруйнованих багатоповерхових будинків. Так, грант покриває 100% матеріалів та робіт, що за словами Єгора Фаренюка, значно спрощує реалізацію.

«У цій програмі вже 755 заявок на участь, з яких 630 повністю або частково виконані. Більше 300 будинків уже повністю відновлені. До цієї програми долучено 70 тисяч родин, що еквівалентно приблизно 200 тисячам українців, які можуть повернутися у свої будинки і завдяки синергії з іншими програмами повністю відновити своє житло і свої будинки, в яких це житло знаходиться», — поінформував директор фонду.

Окрім цього, у травні 2024 р. стартувала нова програма «ГрінДІМ», яка допомагає забезпечити енергетичну незалежність та енергобезпеку багатоквартирних будинків шляхом встановлення сонячних станцій та теплових насосів. Так, програма компенсує вартість обладнання.

Зокрема, 2 проєкти були успішно завершені і ще 38 знаходяться на завершальному етапі виконання робіт. Пілотний етап триває, і вже наступний, основний, отримає фінансування як цього року, так і наступного.

«Ми продовжуємо приймати заявки за всіма нашими програмами. Також сподіваємося на подальшу участь донорів у співфінансуванні і продовжуємо активно працювати», — підсумував Єгор Фаренюк.

Тетяна Коротка, заступниця бізнес-омбудсмена, наголосила на ролі будівельної галузі для економіки України та відзначила позитивний вплив реформ, які торкнулися галузі останнім часом. Зокрема, зменшилася кількість звернень, пов'язаних із діяльністю будівельного ринку.

«Ми рівновіддалений орган, що розглядає проблемні питання, з якими стикається бізнес у співробітництві з держа-

вою, — зазначила пані Тетяна. — Насправді, значно зменшилася кількість звернень, пов'язаних із роботою будівельного ринку. Це незвично, тому що зазвичай у всіх міжнародних дослідженнях саме цей ринок є проблемним. Проте такі дані демонструє статистика». Пані Тетяна також анонсувала започаткування роботи Ради бізнес-омбудсмена України у питаннях відновлення та запросила до подальшого діалогу, зокрема в питанні створення захисних споруд для критичної інфраструктури.

«Ми розширили наш функціонал тематикою відновлення. Ми залучили до нашої команди професійних інженерів-будівельників, тобто в разі необхідності обговорення технічних питань, які можуть виникати в процесі взаємодії девелоперів, будівельних компаній і держави, ми зможемо більш адекватно давати оцінку», — підкреслила Тетяна Коротка.

Вона також відзначила готовність Ради бізнес-омбудсмена України працювати над відкритістю ринку, аби до відбудови залучалося все більше приватного бізнесу та міжнародних компаній.

На заході також були присутні фінські партнери КБУ — представники IHDA («Альянс інтегрованого проєктування лікарень»): Юкка Васара, Рамі Колехмайнен та Генрі Песонен.

Вони представили діяльність Альянсу та описали деталі підтримки кожного етапу дизайну, планування та будівництва лікарень.

Зокрема, IHDA та КБУ у співпраці з Міністерством охорони здоров'я України та Міністерством розвитку громад та територій України розробляють проєкт типових лікарень, який дозволить швидко відновити зруйновану інфраструктуру. Наглядачами проєкту виступають Міжнародна федерація товариств Червоного Хреста і Червоного Півмісяця IFRC та Європейський інвестиційний банк.

Традиційно в рамках засідання Ради директорів КБУ відбулося офіційне прийняття нових членів Конфедерації будівельників України, яких представив Олександр Ротов, голова Ради директорів КБУ.

Переможемо і все відбудуємо!

Дякуємо пресслужбі КБУ за допомогу в підготовці матеріалу

RECOVERY CONSTRUCTION FORUM 3.0

13 листопада 2024 року у столиці Польщі місті Варшаві в рамках виставки ReBuild Ukraine відбувся Recovery Construction Forum 3.0. Захід зібрав близько 500 гостей, експертів, представників влади, українського та іноземного бізнесу, які обговорили стратегію відбудови України та поділилися власним досвідом. Організатори: Конфедерація будівельників України (КБУ) та Premier Expo Ukraine за підтримки FIEC. Журнал Prof Build традиційно виступив медіапартнером заходу.

Відкритий діалог

Головним гаслом форуму став заклик: «Консолідуємо зусилля задля відбудови України!». У вітальному слові Лев Парцхаладзе, президент КБУ, підкреслив, що необхідно працювати над проектами, які дозволять зекономити час, гроші та швидко відбудувати все зруйноване з використанням найкращих світових практик.

Учасників також привітав Ярослав Яценко, співголова виставки ReBuild Ukraine, який відзначив важливість співпраці українського та міжнародного бізнесу.

Захід розпочався відкритим діалогом із представниками влади за модерації Льва Парцхаладзе та Кетіла Тоннінга, голови робочої групи FIEC-EIC з питань України, почесного

президента Федерації європейської будівельної промисловості (FIEC). Зокрема, Кетіл Тоннінг представив діяльність робочої групи Task Force «Ukraine», зазначивши, що вона постійно розширюється та залучає все нових представників.

Наразі в Україні розпочинається реалізація проекту з будівництва соціального житла, про що розповів Сергій Сухомлин, голова Державного агентства відновлення та розвитку інфраструктури України. Так, планується збудувати 50 тисяч квартир для внутрішньо переміщених осіб. Серед юридичних особливостей проекту — квартири не підлягають приватизації та лишатимуться соціальним житлом принаймні протягом 20 років.

Серед інших презентованих планів — ініціативи з посилення енергоефективності, будівництво водогону в Миколаєві та забезпечення логістики на передовій. Пан Сергій описав майбутню трансформацію Агентства, яка, зокрема, передбачає створення міжнародної наглядової ради.

Якуб Боратинський, генеральний директор внутрішнього ринку, промисловості, підприємництва та МСП Європейської комісії (DG GROW), детально описав нові зміни в політиці Єврокомісії та перспективні напрямки для розвит-

ку будівельної галузі. Так, особливу увагу варто звернути на ідею, яка розробляється в ЄС протягом останнього року, — створення цифрового паспорту продукту.

Серед рекомендацій від Єврокомісії для українських уряду та бізнесу щодо прискорення євроінтеграції пан Якуб окремо відзначив запровадження європейських будівельних норм — цей процес уже активно триває в Україні. Це дозволить зробити будівництво сучасним та декарбонізованим.

Сьогодні значну допомогу Україні надає Норвегія — як військову, так і цивільну. Якими є перспективи участі Норвегії у відбудові, проінформував Вегард Грослі Веннесланд, державний секретар Міністерства торгівлі, промисловості та рибальства Норвегії, зокрема, відзначивши енергетичну сферу як перспективну для інвестицій. Він підкреслив, що Норвегія зараз розглядає можливості довготривалої підтримки України.

Дискусійна панель. Відбудова України зараз: нові виклики, пріоритети та джерела фінансування

«Ми сфокусуємося на викликах, пріоритетах та фінансуванні — основних компонентах майбутньої відбудови України», — зазначив Доменіко Кампогранде, генеральний директор FIEC, розпочинаючи модерерацію першої дискусійної панелі.

Вона стартувала з презентації ролі програми «Оселя у відновленні України від Євгена Мецгера, голови правління ПрАТ «Укрфінжитло», який представив основні результати діяльності програми за 2 роки. Це більше ніж 14 100 іпотек на загальну суму 556 млн доларів, що дозволило мати домогів 8,5 тисячам дітей.

Серед основних переваг «Оселі, які забезпечили такий результат: максимальна прозорість, захист інвесторів, стимулювання податкових надходжень та створення робочих місць.

Денис Гайовий, асоційований директор, старший банкір групи сталої інфраструктури ЄБРР, перелічив основні напрямки роботи: інфраструктура, відновлення енергетики, робота як з державними, так і з приватними компаніями. Окремий важливий напрямок — це транспортна інфраструктура, де також плануються великі проекти, про які пан Денис детально розповів.

Іма Хренова-Шимкіна, доктор, проєктна менеджерка, Німецьке товариство міжнародного співробітництва GIZ GmbH, регіональний офіс Німеччина-Південь, зосередила увагу на тривалій роботі із залученням величезної кількості сторін (парламенту, міністерств,

агентств тощо) зі створення пакету законодавства, щоб в Україні могли запрацювати Директиви ЄС.

Особливості та перебіг програми міжнародної фінансової організації НЕФКО, присвяченої зеленому відновленню, презентувала Юлія Шевчук, старша інвестиційна радниця НЕФКО. Станом на сьогодні вже зібрано грантових 317 млн євро, і це при тому, що на початку планувалося зібрати 200 млн євро. Серед напрямків, на яких зосереджується фонд, — житло для внутрішньо переміщених осіб та відновлення критичної інфраструктури.

Ліана Хоровицька, виконавча директорка гуманітарної організації CORE Response в Україні, торкнулася теми особливостей організації роботи з допомоги українцям та шляхів залучення нових партнерів з усього світу. Так, залучення унікального досвіду різних країн, наприклад, Республіки Корея, дозволяє знаходити найкращі рішення для підтримки громад і постраждалого населення.

Відкритий діалог

Другий діалог із представниками влади розпочався з виступу модератора — П'єро Петрукко, президента FIEC, який відзначив важливість співпраці української і європейської будівельних галузей та запевнив українську сторону у всебічній підтримці від FIEC.

«FIEC підтверджує свою непохитну підтримку народу України, особливо у світлі історичного відкриття переговорів щодо вступу країни до ЄС. Ми продовжимо підтримувати нашого українського члена, Конфедерацію будівельників України, у визначенні найкращого підходу до етапів відновлення та реконструкції», — зазначив П'єро Петрукко.

Андрій Телюпа, заступник Міністра економіки України, розкрив питання створення індустріальних парків в Україні. Вони є затребуваними як у випадку релокації наявних заводів із прифронтових територій, так і у випадку створення нового виробництва. Це великий виклик, проте робота триває. Уже цього року стартувала програма з фактичного будівництва індустріальних парків, які раніше були «на папері».

Ксенія Оринчак, директорка Національної асоціації добувної промисловості України, розповіла про унікальні можливості із залучення видобутку корисних копалин у відновлення України. Завдяки наявності величезної кількості затребуваних ресурсів Україна має широкий простір для розвитку багатьох галузей — виробництва, енергетичного сектору, електроніки та, звісно ж, будівництва.

Марчін Новацкі, віцепрезидент Спілки підприємців та роботодавців Польщі (ZPP), член Європейського соціально-економічного комітету в Брюсселі (EESC),

поділився досвідом залучення до співпраці компаній із різних країн — Польщі, України, США тощо. Він відзначив, що, коли справа торкається інвестицій, спостерігається значна різниця між компаніями різних масштабів. Компанії середніх розмірів мають особливу перевагу завдяки своїй гнучкості та готовності йти на ризик.

Також у рамках Recovery Construction Forum 3.0 відбулося підписання Меморандуму про взаєморозуміння між Конфедерацією будівельників України та Спілкою підприємців та роботодавців Польщі (ZPP)! Меморандум спрямований на об'єднання зусиль для відновлення української інфраструктури та будівель, зруйнованих внаслідок жорстокої російської агресії.

Дискусійна панель. Практичні кейси відбудови та потенціал ресайклінгу в Україні

Завершальна дискусійна панель за модераторки Олени Колтик, голови коаліції Ukraine Support Team (UST), співзасновниці ReThink, була присвячена унікальним кейсам відбудови, які були реалізовані громадами, та можливостям ресайклінгу у відбудові України.

«Ми всі розуміємо, що світ змінюється. Поки в Україні триває війна, нові технології та екологічні можливості приходять у світ. І коли в Європі будівельна галузь має частку переробки і використання рецикльованих матеріалів 50% або більше — нам дуже важливо принести ці технології в Україну», — підкреслила пані Олена.

Олександр Гринчак, начальник Одеської районної державної (військової) адміністрації, поділився з учасниками форуму можливостями втілення успішних проєктів, детально описавши особливості регіону та вже наявний досвід. Так, серед найбільших переваг: доступ до Чорного моря, розвинена мережа залізниць та розташування поруч із країнами ЄС.

Про перші проєкти відбудови, які були реалізовані в Бучі, розповів Дмитро Чейчук, заступник міського голови Бучі. Окрему увагу він приділив майбутнім планам розвитку міста, серед яких покращення систем охорони здоров'я та освіти, посилення енергетичної безпеки. Пан Дмитро по-

ділився досвідом застосування відходів від руйнувань при відновленні міста. Також учасники мали можливість ознайомитися з перебігом будівництва індустріального парку Bucha Techno Garden та очікуваним результатом.

Тетяна Столяренко, радниця Харківського міського голови, ознайомила учасників з першою в Україні підземною школою — рішенням, яке гарантує безпечний доступ дітей до освіти. Інноваційна підземна школа була спроектована відповідно до сучасних нормативних вимог для захисних споруд. Вона містить всі необхідні компоненти: класи, їдальню, рекреаційні зони; школа пропонує інноваційні методики навчання та можливість ефективного використання простору, енергії і ресурсів. Пані Тетяна також описала, як впливає відсутність світла на навчальний процес та як справляються з даним обмеженням.

Віталій Шевченко, директор КП «ЕЛУ АВТОДОРИГ», презентував досвід будівництва переробного заводу в Миколаєві. Процес переробки передбачає кілька етапів: на місці руйнування організується вивезення відходів від руйнувань; на сортувальному майданчику спершу відбувається основне розділення, потім зважування і подрібнення; і нарешті, переробка на заводі та повторне використання або утилізація.

Досвід переробки і використання будівельних відходів був представлений Крістіаном Джоном Енгельсеном, головним науковим співробітником незалежної дослідницької організації SINTEF. Зокрема, він розповів, де можна використати результат переробки. Це перероблені заповнювачі в товарному бетоні, бетонних виробках, дорожньому будівництві та цементна паста, яка виступає зв'язуючою речовиною в продуктах на основі цементу або використовується у виробництві клінкеру (як носій Ca і Si).

Підсумовуючи, зауважимо, що цьогорічний форум відбувся втретє і щоразу на полях форуму обговорюється все більше актуальних питань, які сприятимуть якісній відбудові. Тож віримо, що разом ми наблизимо Перемогу і відбудуємо ще сильнішу вільну Україну.

Дякуємо пресслужбі КБУ за допомогу в підготовці матеріалу

ТЕПЛОЕНЕРГЕТИЧНИЙ КЛАСТЕР УКРАЇНИ: ЯК ОБ'ЄДНАННЯ МОЖЕ ЗМІНИТИ МАЙБУТНЄ ГАЛУЗІ

В умовах постійних викликів, з якими стикається енергетичний сектор України, теплоенергетичний кластер стає невід'ємною частиною стратегії відновлення та розвитку. Втрата центральних енергетичних об'єктів, пошкодження енергомереж та численні бойові дії створюють серйозні труднощі для виробників теплотехнічного обладнання. У таких умовах кластер пропонує ефективні рішення, які забезпечують стабільність та зростання галузі.

Чому теплоенергетичний кластер став важливим кроком?

Заснований у грудні 2023 року Теплоенергетичний кластер України об'єднує 16 виробників теплотехнічного обладнання. Основна мета — створення сучасних рішень для теплозабезпечення та підвищення конкурентоспроможності української продукції на міжнародних ринках. Кластер виконує роль платформи для співпраці, розвитку технологій і координації зусиль, що особливо важливо в умовах постійних загроз.

«Життя змусило нас співпрацювати для досягнення спільних цілей. Це не лише про продукцію, але й про довіру та підтримку», — каже Олексій Лещінський, засновник Теплоенергетичного кластера та групи компаній EnginUP. «Кластер дозволяє нам використовувати спільні ресурси для розв'язання складних завдань, з якими окремі підприємства не можуть впоратися самостійно».

Серед завдань кластера зокрема:

- **зростання виробничих потужностей:** зусилля, спрямовані на збільшення обсягів виробництва за два роки вдвічі, аби задовольнити зростаючий попит;
- **вихід на міжнародні ринки:** учасники вже беруть участь у міжнародних виставках, таких як МСЕ у Мілані, де представляють свої інновації та рішення;

- **екологічність та інновації:** впровадження технологій, які знижують викиди та оптимізують витрати енергії.

Окрім традиційних теплотехнічних рішень, учасники кластера також реалізують інноваційні проєкти, спрямовані на підтримку громад та Збройних Сил України. Йдеться про створення мобільних лазне-пральних комплексів на базі виробництва Paskal. Ці автономні модулі дають військовим належні гігієнічні умови на фронті, забезпечуючи їх гарячим душем і можливістю прання там, де повсякденні зручності

недоступні. До інноваційних проєктів також належать модульні котельні, що забезпечують теплом громади, які перебувають у критичних умовах постачання електроенергії.

«Наші мобільні комплекси — це рішення, яке дозволяє бійцям залишатися в комфортних умовах навіть на передовій. Вони легкі в транспортуванні та швидко розгортаються, а їхня автономність робить їх ідеальними для використання у складних умовах», — підкреслює Олексій Лещінський.

Переваги кластерного підходу

- 1. Економія коштів та ресурсів:** спільні закупівлі дозволяють знижувати витрати на виробництво.
- 2. Міжнародна співпраця:** учасники отримують можливість для виходу на нові ринки та залучення іноземних інвестицій.
- 3. Розподіл замовлень:** кластер забезпечує гнучке реагування на попит, розподіляючи замовлення між учасниками для максимального завантаження виробництв. У перспективі планують реалізувати проєкт, спрямований на навчання і перекваліфікацію кадрів для виробництв кластера.
- 4. Інноваційний підхід:** спільні зусилля, включаючи співпрацю з освітніми закладами, науковцями й дослідниками, дозволяють тестувати нові рішення та технології, що зменшує ризики для окремих підприємств.

З моменту створення кластер досяг значних успіхів у розробці нових продуктів та реалізації спільних проєктів. Це дозволяє оперативно реагувати на запити громад і надавати ефективні рішення для теплостачання. У най-

ближчій перспективі в планах команди кластера залучення до 50 нових учасників, отримання трьох міжнародних грантів та подальше розширення на зовнішні ринки.

Кластери як інструмент розвитку підвищують конкурентоспроможність на міжнародних ринках у тому числі. В умовах війни кластерна модель дозволяє швидко адаптуватися до викликів та забезпечувати стабільність у критично важливих сферах.

Теплоенергетичний кластер України — це не просто платформа для співпраці, а потужний інструмент для забезпечення теплової незалежності, просування українських технологій на міжнародні ринки та розвитку нових стандартів енергоефективності.

Задля обговорення питань енергонезалежності та модернізації української інфраструктури команда ТКУ організувала перший Форум Теплоенергетичного кластера України, який відбувся 14 листопада у Києві під час III Українського будівельного конгресу.

Подія зібрала понад 70 учасників з усієї країни — представників бізнесу, експертів у сфері енергоефективності, виробників теплотехнічного обладнання та представників органів державного управління. Зал був переповнений до самого завершення, що свідчить про зацікавленість учасників у темах, які звучали. Йшлося про інновації в теплотехніці, нові підходи до енергоефективного будівництва та підтримку локального виробництва.

Спільними зусиллями учасники кластера створюють нові можливості для відбудови та розвитку економіки, забезпечуючи надійне тепло та енергетичну стабільність навіть у найскладніших умовах.

ВІЇЗНЕ ЗАСІДАННЯ АКАДЕМІЇ БУДІВНИЦТВА УКРАЇНИ

АКАДЕМІЯ
БУДІВНИЦТВА
УКРАЇНИ

15 серпня 2024 року на базі науково-освітньої лабораторії Академії будівництва України (с. Микуличі, Київська обл.) відбулося віїзне засідання Академії. Серед учасників події були члени президії Академії та представники провідних об'єднань будівельної галузі.

Ділова програма віїзного засідання передбачала візити у низку громад Київщини та зустрічі з їхніми представниками. Так, відвідали с-ще Бородянку, вшанували пам'ять загиблих від російської військової агресії, провели зустріч із керівництвом громади та обговорили перспективи її подальшого відновлення. Зокрема, за дорученням в. о. голови Бородянської селищної ради Ірини Захарченко учасники зустрічі ознайомилися з проведеною роботою з відновлення житла та об'єктів інфраструктури селища. Про співпрацю вчених Академії щодо комплексного розвитку територій, які постраждали від російської збройної агресії, йшлося також на зустрічі з місцевою владою селища Немішаєвого. Максим Корнієнко, заступник голови Немішаївської об'єднаної територіальної громади, поділився успішними прикладами співпраці з міжнародними партнерами та розповів про заходи, які сприяють згуртованості громади.

Серед проблем, які обговорювалися, президія Академії розглянула питання кластерного підходу як форми організації співпраці Академії з іншими структурами задля

відновлення країни. Також проаналізували поточні та перспективні завдання будівельної галузі України у питаннях розбудови, роль та місце науково-технічного супроводу об'єктів нерухомості протягом життєвого циклу.

В обговоренні розглянутих питань взяли участь: Беркута А. В., Перегінець І. І., Дронь А. А., Фаренюк Г. Г., Томаченко Є. О. Учасники дискусії наголосили на значній роботі Академії у впровадженні наукових методів організації та управління, а також необхідності втілення новітніх технологій, що є необхідною складовою сучасного будівельного процесу.

З нагоди Дня будівельника президент Академії Іван Назаренко відзначив роботу очільників вищезгаданих громад та представників професійної будівельної спільноти, високо оцінив їхній внесок у відновлення країни та вручив грамоти і подяки.

**Переможемо та розбудуємо нову,
інноваційну Україну!**

МІЖНАРОДНА БУДІВЕЛЬНА ВИСТАВКА

19-21 БЕРЕЗНЯ 2025

INTER
BUILD
EXPO

ІНТЕРБІЛДЕКСПО

Генеральний організатор:

КИЇВСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ
КОНТРАКТОВИЙ ЯРМАРОК

Тел./факс: +380 044 461 9346

E-mail: build@kmya.kiev.ua

Місце проведення:

МІЖНАРОДНИЙ
ВИСТАВКОВИЙ ЦЕНТР

Україна, Київ, Броварський проспект, 15
(метро Лівобережна)

Генеральний бізнес-партнер:

Prof Build

ПРОФЕСІЙНО ПРО
БУДІВНИЦТВО

БУДУЄМО МАЙБУТНЄ РАЗОМ!

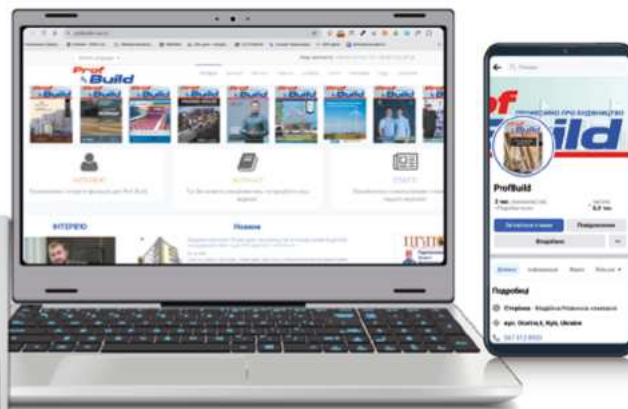
Prof Build — платформа для публікацій останніх новин і життя будівельної галузі!

ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ВИДАННЯ ПРО БУДІВНИЦТВО

Prof Build завжди в центрі будівельних подій!

- СТАТТІ ПРО МАТЕРІАЛИ І ТЕХНОЛОГІЇ
- ЦІКАВІ ІНТЕРВ'Ю
- АНАЛІТИКА
- НОВИНИ

Друк + ОНЛАЙН

Актуальні новини та життя будівельної галузі на наших інтернет-ресурсах.

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ДІЛОВИЙ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ЖУРНАЛ ПРО СУЧАСНЕ БУДІВНИЦТВО

Мета журналу

Висвітлити актуальну інформацію про будівництво та нерухомість України та інших країн світу, ознайомити читачську аудиторію з новими технологіями, матеріалами та послугами в будівництві; привернути увагу до проблем будівельної галузі, разом з провідними фахівцями знайти шляхи їх вирішення; розповісти про діяльність компаній, що працюють на будівельному ринку, і про найцікавіші події будівельного світу.

Публікації в Prof Build — це змога в доступному форматі використовувати можливість спілкування зі своєю цільовою аудиторією

Журнал Prof Build входить до:

Конфедерації будівельників України (КБУ), Всеукраїнської спілки виробників будматеріалів, Будівельної палати України, Національного Експертно-будівельного альянсу, Національної спілки архітекторів України, е інформаційним партнером Ліги Майстрів.

profbuild.in.ua info@profbuild.in.ua +380443619279 +380679128929

**KyivBuild
Ukraine**

Ваш бізнес на зв'язку з усім світом

KyivBuild Ukraine

Міжнародна будівельна
та інтер'єрна виставка

19 - 21 лютого 2025

МВЦ, Київ, (М)Лівобережна

www.kyivbuild.com.ua

Ваш безкоштовний
квиток на виставку
за промокодом
PROFBUILD

На одному майданчику з:

Організатор:

PREMIER EXPO

тел.: +38 044 496 86 45

e-mail: build@pe.com.ua

АЛЬФАТЕКС

ПОСЛУГИ

Проведення судових експертиз, експертних досліджень, оцінка майна:

- Будівельно-технічна експертиза
- Оціночно-будівельна експертиза
- Оціночно-земельна експертиза
- Економічна експертиза
- Експертиза у сфері інтелектуальної власності
- Інженерно-транспортна експертиза
- Оцінка майна та майнових прав
- Експертиза менеджменту:
- Науково-правове експертне дослідження:
- Експертиза договорів
- Інші види

MOLODIST
ІНВЕСТИЦІЙНА ГРУПА

LED освітлення

LED профіль

LED стрічка

Центр екологічної сертифікації та маркування
www.ecolabel.org.ua

- Екологічна сертифікація будівельної та хімічної продукції згідно з ДСТУ ISO 14024
- Реєстрація в каталозі будівельної продукції рекомендованої для відбудови України
- Визначення класу та категорії небезпеки згідно законодавству
- Розробка паспорту хімічної безпеки

+38 063 982-32-53

+38 067 886-31-93

info@ecolabel.org.ua

УК ЕКСПЕРТИЗА

МИХАЙЛО СЕМЕНЮК

ДИРЕКТОР

+38 (067) 504 99 69

Україна, м. Київ,

пр. С. Бандери, 6

nvo.systemy@gmail.com

ТОВ «НВО «СЗБК»

MODULEX

Професійне модульне будівництво

Україна
+380661080108
mail@modulex.ua

Export
+380991081108
world@modulex.ua

Котляр Валерій

Valerii Kotliar

Директор

CEO

Україна, 02125, м. Київ,
пр-т Визволителів 17

Ukraine, 02125, Kyiv,
ave. Vyzvolyteliv 17

+38 (067) 579 15 70
+38 (099) 929 39 61

vk@barks.com.ua
barks.ua

будівельна
компанія

Гавриньов Андрій
директор

info@ktb.com.ua
+38 063 813 55 55

ktb.com.ua

АЛЬФАТЕКС

КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ ЗАВОД
КОМУНАЛЬНОЇ ТЕХНІКИ

КОРЕЦЬКИЙ МАКСИМ

Провідний фахівець
відділу спецтехніки

+38 (097) 220 41 03

39601, Україна, Кременчук
бульвар Автокразівський, 19

a.fateks.maksim@gmail.com

www.alfateks.com.ua

Відділ операцій з нерухомістю
Інвест групи «Молодість»

050/097/093 601 47 77

molodist.investmentgroup@gmail.com

вул. Заріфи Алієвої 66/1, 2 поверх
(офісний центр Mr Corner)

ДЕРЖАВНА СУДОВА АДМІНІСТРАЦІЯ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО
"ЦЕНТР СУДОВОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ТА ЕКСПЕРТНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ"

Лещинський Віктор Петрович

Радник директора

вул. Глибочицька, 40 Ф, кім. 501, м. Київ, 04052
<http://expert.court.gov.ua>
e-mail: leshchynskiy@expert.court.gov.ua

тел.: +38 044 391 24 84
+38 050 817 00 00

Центр екологічної сертифікації та маркування
www.ecolabel.org.ua

- Екологічна сертифікація будівельної та хімічної продукції згідно з ДСТУ ISO 14024
- Реєстрація в каталозі будівельної продукції рекомендованої для відбудови України
- Визначення класу та категорії безпеки згідно законодавству
- Розробка паспорту хімічної безпеки

+38 063 982-32-53

+38 067 886-31-93

info@ecolabel.org.ua

SARDIUS PLUS

ОФІЦІЙНИЙ ДИСТРИБ'ЮТОР
ВИРОБНИКА

АЛЮМІНІЄВИХ ПРОФІЛІВ

LUMINES

(LED Labs S.A., Польща)

03134, м. Київ, вул. Вахтанга Кікабідзе, 18, офіс 3
(097) 344 13 00
(073) 344 13 00
(050) 944 13 00
sardiusplus@gmail.com
sardius-plus.com.ua

НАУКОВО ВИРОБНИЧЕ
ОБ'ЄДНАННЯ

«СИСТЕМИ ЗАХИСТУ
БУДІВЕЛЬНИХ КОНСТРУКЦІЙ»

ЗАХИСТІТЬ СВІЙ БУДИНОК СЬОГОДНІ І НА МАЙБУТНЄ

УК ЕКСПЕРТИЗА

Титарєва
Ярослава Андріївна
керівник відділу продажу
ТОВ "УК ЕКСПЕРТИЗА"

067 386 40 95

ytitariaeva@ukexpertyza.com.ua

ukexpertyza.com.ua

Prof Build ПРОФЕСІЙНО ПРО
БУДІВНИЦТВО

ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ВИДАННЯ ПРО БУДІВНИЦТВО

Контакти редакції:
+38 (044) 361 92 79
+38 (067) 912 89 29

info@profbuild.in.ua
profbuild.in.ua

MODULEX
Професійне модульне будівництво

Україна
+380661080108
mail@modulex.ua

Export
+380991081108
world@modulex.ua

Кременчуцький завод комунальної техніки АЛЬФАТЕКС — це відомий в Україні виробник комунальної, дорожньої, сільськогосподарської та будівельної техніки, який працює на ринку вже понад 20 років.

Серед продукції марки АТ ви знайдете:

СМІТТЕВОЗИ

АВТОПІДЙОМНИКИ

АСЕНІЗАТОРИ

ДОРОЖНІ МАШИНИ

ТЕХНІКА ДЛЯ БУДІВНИЦТВА

АВТОКРАНИ

СПЕЦТЕХНІКА

- ✓ екскаватори
- ✓ навантажувачі
- ✓ грейдери
- ✓ катки
- ✓ бульдозери

САМОСКИДИ

ТИП РОЗВАНТАЖЕННЯ:

- ✓ заднє
- ✓ тристороннє
- ✓ бічне

ОБ'ЄМ КУЗОВА: від 6 м³ до 29 м³

☎ 0 800 333 828

🏠 Україна, 39601, м. Кременчук,
бульвар Автокрівський, 19

www.alfateks.com.ua

🌐 pkpalfateks 📷 alfateks_ukraine 📱 @alfateks
✉ info@alfateks.com.ua

Пропонуємо модульні будівлі для потреб бізнесу та держави

ПРО НАС

- Понад 18 років досвіду
- Більше 1000 успішно реалізованих проєктів в Україні та за кордоном
- Виробляємо понад 100 блок-модулів на місяць
- Система якості ISO 9001
- Європейський сертифікат CE

ЦНАП

Модульний офіс

МИ БУДУЄМО ПІД КЛЮЧ

- Власне виробництво в Україні
- Виконуємо повний цикл робіт
- Виробництво металопластикових та алюмінієвих конструкцій, сендвіч-панелей, металообробка, тощо.

ШИРОКИЙ ПОРТФЕЛЬ ПРОДУКТІВ

- Офісні та адміністративні модульні будівлі
- Модульні містечка, гуртожитки
- Модулі для житла
- Побутові та технічні модулі
- Кафе і магазини
- Душові та туалетні модулі
- І багато іншого

Адміністративна будівля

Україна
☎ +380661080108
✉ mail@modulex.ua

Export
☎ +380991081108
✉ world@modulex.ua

ЕКСПЕРТИЗА ПРОЄКТНО-КОШТОРИСНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ УСІХ ВИДІВ ВСІХ ФОРМ ВЛАСНОСТІ

Здійснює експертизу проєктів будівництва усіх класів наслідків(відповідальності), виробничого і невиробничого призначення в усіх галузях економіки України (крім атомної енергетики).

**Відповідає критеріям, встановленим профільним Міністерством.
Має представництва по всій території України**

+38 044 357 22 00
+38 067 406 76 54
proeksp.in.ua
proeksptov@gmail.com

ЦЕНТР СУДОВОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ТА ЕКСПЕРТНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Напрямами діяльності
ДП «Центр судової експертизи
та експертних досліджень» є:

- проведення судових експертиз на замовлення учасників,
- експертиза за призначенням суду,
- експертні дослідження,
- оцінка об'єктів у матеріальній формі,
- оцінка майнових прав та нематеріальних активів,
- оцінка інтелектуальної власності, консультаційні послуги.

+38 044 323 33 13
+38 044 391 24 84
expert.court.gov.ua
leshchynskyi@expert.cour.gov.ua

